

Stadspartner

SID 11

Katrineholm Energi SID 24-25

**Personalavdelningen
en betydande resurs**
SID 27

Tekniska Verken

VERKSAMHETSÅRET 2005

SIFFROR OCH VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2005. NU I 90 000 EX!

Foto: Åke Eson Lindman AB

Imponerande

FÖRNYELSEN AV GÄRSTADVERKET – det största projektet i Tekniska Verkens historia har krävt en investering på 800 miljoner kronor och har tagit tre år att förverkliga.

SID 4

Ny teknik för säkrare elnät

VI HAR FOKUSERAT på leveranssäkerhet långt före Gudrun och under 2005 har vi tittat på ny teknik för att bygga säkra landsbygdsnät.

SID 21

Vatten – så klart

DET ÄR BARA IBLAND vi reflekterar över hur fantastiskt vårt vatten är – när vi njuter det kallt och gott i stora klunkar som en oöverträffad törstsläckare. Tillgängligt direkt ur kranen, i närmast obegränsade mängder, för ett öre litern.

SID 6

Nytt studentnät med självservice

STUDENTEN VÄLJER mellan två tjänstleverantörer och 4 eller 10 Mbit/sekund i nätkapacitet. Efter ungefär fem minuter är tjänsten klar och det är bara att logga in och börja surfa på Internet.

SID 23

Större och närmare

NÄR VI INTE LÄNGRE har möjlighet att möta våra kunder i samspråk över en kopp kaffe, då har vi förlorat vår själ, betonar Östkrafts vd Anders Jonsson.

SID 22

Att synas är att finnas

Välkommen till Tekniska Verkens årsredovisning för 2005 i ny form – som tabloid-tidning. Eftersom vi är ett av Linköpings viktigaste företag ska vi berätta om vår verksamhet.

Vi kan inte räkna med att bli omskrivna i lokalpressen för att man har bra och prisvärda produkter, kompetenta och engagerade medarbetare eller för att man utvecklar och investerar för kommunens och regionens utveckling. Därför gör vi en egen tidning. Innehållet är omväxlande, imponerande och överraskande med exempel som speglar våra kärnvärden – drivande, trovärdiga och positiva. Resultatet är en strålande insats från våra medarbetare, som jag vill tacka för ett väl genomfört 2005. Jag vill också tacka dig som läser vår årsredovisning, och sannolikt också är kund hos oss, för förtroendet. Det är din vardag som är vår drivkraft.

SYNLIGHET GER STYRKA

Att synas är att finnas – ett uttryck som vi försöker leva upp till. Jag har redan nämnt hur viktigt det är att synas som företag där vi verkar. Lika viktigt är det att synas som individ, för att växa i sin yrkesroll och känna stolthet och glädje över det man uträttar. Jag tror att vi är hyfsat bra på att se våra medarbetare. Det är en del av förklaringen till den entusiasm, initiativkraft och uppfinningsrikedom som syns i vår organisation. Kanske bidrar det till vår osedvanligt låga sjukfrånvaro. Ett bra företagsklimat med goda utvecklingsmöjligheter är förutsättningen för att långsiktigt trygga vårt behov av kompetenta och yrkesskickliga medarbetare.

VINST GER TRYGGHET

2005 har resultatmässigt varit ännu ett bra år för oss och för våra kunder. Vad menar jag med det? Många tänker att när Tekniska Verken gör rekordresultat borde det finnas utrymme att sänka priserna. Med de allt högre krav som ställs på miljöanpassad produktion av EU, staten samt vår ägare, Linköpings kommun, så är det nödvändigt med ett gott resultat för att kunna investera för framtiden.

Vår ägare får en årlig avkastning på över 100 Mkr som används i kommunens verksamhet. Tekniska Verken

är inte skattefinansierat utan tvärt om. Vid riktigt stora investeringar, t ex utvecklingen av Gärstadverket för över en miljard kronor, måste även vi låna pengar.

Vi har upphört att låna med kommunal borgen, tack vare ett bra arbete av våra ekonomer. Istället använder vi vår finansiella styrka och lånar med gynnsammare villkor på den öppna låne marknaden. Det bidrar till en långsiktigt effektiv och miljöanpassad produktion med konkurrenskraftig pris-sättning.

DUBBEL SAMHÄLLSNYTTA

Samhällets hela energiförsörjning behöver förnyas. För att nå långsiktig hållbarhet måste vi använda mindre olja och mer förnyelsebara bränslen.

Under 2005 har vi invigt nya Gärstad, en miljö-satsning som ligger rätt i tiden. Oljepriset rusar i höjden och gör det nödvändigt att använda alternativa energikällor för ekonomins skull.

Att producera fjärrvärme genom att förbränna avfall är en miljömässigt bra metod med dubbel samhällsnytta. Vi löser avfallsproblemet och minskar användningen av olja som bidrar till växthuseffekten.

”Det gläder mig att Katrineholms kommun och KEAB har startat ett arbete för att öka solanvändningen.”

RÄKNA MED BIOGAS

När det gäller alternativa fordonsbränslen har vi definitivt satt Linköping på kartan, som ledande inom biogasområdet. Vårt egenutvecklade koncept för att tillverka Gröngas ur grödor kommersialiseras med den nya anläggningen i Norrköping, som ska vara klar juni 2006.

För att ge draghjälp åt biogasförsäljningen har vi påbörjat konvertering av Skoda-bilar för biogasdrift. Med ny teknologi kommer vi även att bygga om diesel-drivna lastbilar för biogasdrift framöver.

Foto: Hejdlösa Bilder

Foto: Hejdlösa Bilder

Stig Holm, vd och koncernchef, är till vardags omgiven av mål, strategier och resultat. På fritiden skapar han egna resultat i form av renoveringar i sommarstugan och hemma.

utanför Linköping och bidrar till att skapa intresse för vår region.

SATSNING PÅ SOLEN

Vårt dotterbolag Katrineholm Energi AB, KEAB, har visat en god utveckling. Det gläder mig att Katrineholms kommun och KEAB har startat ett arbete för att öka solanvändningen. Världens bästa solfångare är gröna växter som med hjälp av fotosyntesen binder solenergi i grödor. Dessa använder vi för att producera biogas i våra gröngasanläggningar. Samarbetet har kommit igång bra och resultaten ser lovande ut.

BRA FRAMTIDSUTSIKTER

Inom datakommunikation ser vi en bra utveckling för Utsikt i Linköping och Katrineholm under de närmaste åren. Kundstocken har under 2005 ökat med 35 procentvolym, främst beroende på att tjänstebudet

har mognat och erbjudits på ett bra sätt. De investeringar vi gjort i stadsnät av hög kvalitet betalar sig.

Vi ser också en positiv utveckling i Utsikt Linköpings satsning tillsammans med Bredbandsbolaget som ger Stångåstadens kunder ett bra optofibernet. Utbyggnaden av bredband på landsbygden och de mindre orterna har skett planenligt, med undantag för Ulrika som fick vänta alldeles för länge. Vi beklagar detta, även om orsakerna i huvudsak stod utanför vår kontroll.

VATTEN PÅ NYTT SÄTT

Inom Vatten har vi beslutat att avbryta det planerade våtmarksprojektet för kvävereduktion i avloppsvatten. Istället satsar vi på ny teknik som gör samma nytta till en fjärdedel av den ursprungliga kostnaden.

Under året har Vatten skapat en imponerande attityd- och kulturförändring.

Vatten är ett område som uppfattas som kommunal-tekniskt och småtråkigt. Här har man drivit ett projekt som lyfter fram både medarbetarna och nyttan med vatten för kunderna i ett nytt attraktivt perspektiv.

”2005 var sjätte året i rad då vi ökade vår omsättning och vårt resultat.”

ENERGI I SAMVERKAN

Östkraft, som ägs av åtta lokala energibolag, har lyckats väl med att finnas nära sina kunder och bygga relationer, trots en ständigt expanderande verksamhet.

Östkraft finns på elva orter där kunderna får direktkontakt med sin elleverantör. Trollhättan är det senaste tillskottet där kontor öppnades under 2005.

SPÄNNANDE MÖTESPLATS

Vi drar oss inte för att ge oss in på nya och lite udda områden, om vi ser att det gynnar regionen och våra kunder. Storbildsskärmar för reklam som vi startade 2004 är ett exempel. Invigningen av Gjuteriet under 2005 är ett annat. I en gammal industrilokal norr om Resecentrum, skapas en mötesplats för affärer och nätverk.

FRAMÅT MED KRAFT

2005 var sjätte året i rad då vi ökade vår omsättning och vårt resultat. Under 2006 bryts denna trend tillfälligt, pga stora investeringar i bl a Gröngasfabriken och fortsatt ombyggnad av Gärstadverket. Inom vissa områden minskar vi bredden för att hushålla med finansiella och personella resurser. Men vi fullföljer vår strategi att utveckla produkter och investera för framtiden i syfte att skapa kvalitet och prisvärda tjänster samt vara en attraktiv arbetsplats – med långsiktig lönsamhet.

■ VERKSAMHETSÅRET 2005

2 Att synas är att finnas
Ledaren	13 Förvaltningsberättelse
4 Ett energirikare år
Affärsområde Energi	14 Resultat- och balansräkning
6 Vatten hela vägen
Affärsområde Vatten	18 Revisionsberättelse
7 Kloka beslut tryggar framtiden
Affärsområde Avfall och Återvinning	18 Fakta och statistik
9 Grönt för Gröngas
Svensk Biogas AB	21 Utveckling för nytta i nätet
Linköping Kraftnät AB
11 Regional aktör med dubbel styrka
Stadspartner AB	22 Större och närmare
Östkraft AB
12 Det ska vara lätt att parkera rätt
Parkerings AB Dukaten	23 Bredare bredband
Utsikt Linköping AB
	24 Kraftfält med växande styrka
Katrineholm Energi AB
	26 Styrelse & ledningsgrupp
	27 Personalfunktionen
	28 Miljööredovisning 2005
	29 Övergripande miljömål
	30 Idéverksamheten
	31 Informationsavdelningen
	32 Kontakter

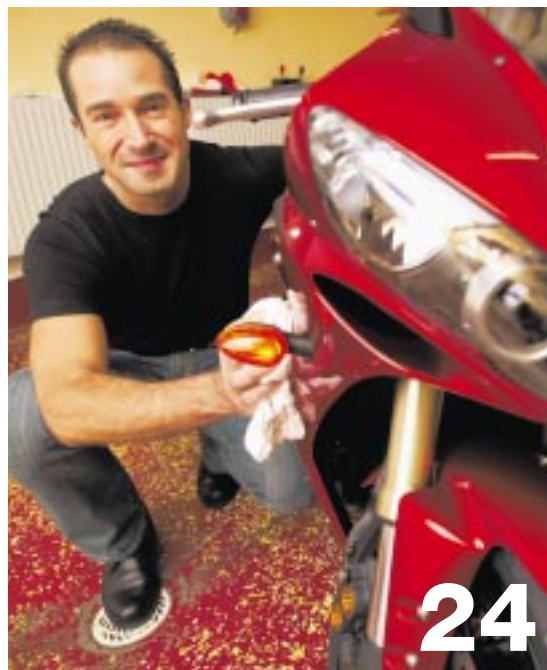
Tusentals tjänster som omger dig i din vardag.

Många av våra tjänster är sådana som finns utan att du tänker på dem. Vill du veta mer? Gå in på www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft

Tekniska Verken VERKSAMHETSÅRET 2005

© Copyright Tekniska Verken i Linköping AB (publ) 2005. Produktion: Olai & Lindgren Reklambyrå. Text: Tomas Hedblom, ILLUSTRATION: Tryck: Pressgrannar. Distribution via Posten till hushåll i Linköpings kommun.

Affärsområde Energi producerar fjärrvärme och fjärrkyla som levereras via egna nät, samt el som säljs på den Nordiska elbörsen. Produktion sker främst i Gärstadverket, Kraftvärmeverket och 38 vattenkraftstationer.

Ett energirikare år

I slutet av 2004 utnämndes Tekniska Verken till Årets fjärrvärmeföretag. I juryns motivering kan man läsa att Tekniska Verken är "ett företag med förmåga i fjärrvärmebranschens frontlinje... Med 90 procent av fjärrvärmeproduktionen från resurser som annars skulle ha gått förlorade har Tekniska Verken nått långt i att förverkliga fjärrvärmens idé i stor skala." Under 2005 har man bättre än någonsin tidigare visat att juryn hade rätt.

Årets i särklass största händelse är invigningen och driftsättningen av den fjärde pannan vid Gärstadverket. Den som närmar sig Linköping längs E4:an kan inte missa den pampiga byggnaden med sin enorma glasfasad, avsedd att visa upp produktionsprocessen med ångpanna och rökgasrening.

Idag är den nya anläggningen en riktig magnet för studiebesök – skolklasser, politiska föreningar, delegationer från riksdagen, japanska vetenskapsakademien, branschorganisationer, Rotary, Chalmerska ingenjörsföreningen...

IMPONERANDE SNABBT

Detta projekt – det största i Tekniska Verkens historia har krävt en investering på 800 miljoner kronor och har tagit tre år att förverkliga.

Från beslut 2002 via upphandling och uppförande till drift 2005 är imponerande snabbt, men så har det också krävt en intensiv insats från alla inblandade, berättar affärsområdeschef Ingvar Carlsson.

Den 26 maj förrättades den högtidliga invigningen av Hans Majestät Carl XVI Gustaf som symboliskt startade fjärde pannan.

Foto: Hejdlösa Bilder

ELDAR MED BREDD

I våra anläggningar producerar vi nu energi ur avfall med en unik bredd, som inget annat företag i landet klarar av. Inte nog med att vi eldar vanligt kommunalt avfall och industriavfall i Gärstad. Vi eldar också betydande mängder utsorterade avfallsfraktioner i Kraftvärmeverket, till exempel klippta bildäck och utsorterad plast från Svensk Kartongåtervinning.

Avfall som inte passar att energiåtervinna i kraftvärmeanläggningar eller materialåtervinna använder vi istället för energiåtervinning

i form av biogas som blir fordonsbränsle.

RÄTT SATSNING

Tekniska Verken har valt att producera både el och fjärrvärme, ett långsiktigt riktigt alternativ som nu får stöd från miljö- och energipolitiskt håll. I förslaget om ny skatt på avfallsförbränning föreslås en avsevärt lägre skattesats på anläggningar med kombinerad produktion, jämfört med de som bara producerar fjärrvärme.

Under de kommande två åren kommer Tekniska Verken att byta ut två av Gärstadverkets äldre avfallsplan-

nor, en investering på ungefär 350 miljoner kronor. När detta är klart räknar vi med att årligen elda 350 000 till 400 000 ton avfall, allt enligt EU:s nya avfallsförbränningsdirektiv. Vi kommer därmed att ersätta betydande mängder fossila bränslen med avfall och uppnå stora miljövinster.

Att producera energi till Linköping med omnejd är en daglig utmaning för Ingvar Carlsson, chef för affärsområde Energi. På fritiden utmanas han av sonen Pontus i energifyllda schackpartier.

Foto: Hejdlösa Bilder

Foto: Åke E:son Lindman AB

Tillbyggnationen av Gärstadverket med en fjärde panna är Tekniska Verkens största miljöinvestering i företagets historia. Här produceras fjärrvärme och el ur avfall, som ersätter betydande mängder fossilt bränsle. Investeringen har kostat 800 miljoner och tagit tre år att förverkliga.

Tekniska Verken värmer ca 1000 hushåll i Skärblacka med hjälp av spillvärme från Billerud Skärblacka AB.

Foto: Joakim Ålsén

Nytänkande räddar energiströmmar

Tekniska Verken är erkänt duktiga på att ta tillvara energiströmmar som annars skulle gå till spillo. Det var bland annat detta som renderade utnämningen Årets fjärrvärmeföretag 2004. Mest känd är förstås användningen av avfall för energitvinnning. Utvecklingen av strategin fortsatte under 2005.

SPILLVÄRME BLIR FJÄRRVÄRME

I Skärblacka startade Tekniska Verken fjärrvärmeutbyggnaden 2003 med målsättningen att producera fjärrvärme med spillvärme från Billerud Skärblacka AB, eller alternativt med egen fliseldning.

I april 2005 nådde man fram till ett undertecknande av spillvärmeavtalet med Billerud Skärblacka. Det innebar starten för Tekniska

Verkens första och Östergötlands största spillvärmeprojekt. Därmed kommer värme, som annars kylts bort till ingen nytta, att täcka uppvärmningsbehovet för ungefär 1000 hushåll i Skärblacka och ersätta användningen av olja och el.

EXPANSION I KISA

Under året förvärvade Tekniska Verken fjärrvärmesystemet i Kisa av Vattenfall. Förutom driften av fjärrvär-

mesystemet svarar Tekniska Verken för ångproduktionen till industriföretaget Swedish Tissue AB. I Kisa pågår nu en studie om gemensam energiförsörjning med utnyttjande av spillvärme, med sikte på att minska andelen olja.

VÅGAR TÄNKA ANNORLUNDA

Fjärrvärmebehovet varierar naturligtvis med årstiderna, medan tillströmningen av avfall är konstant över året. Tekniska Verken arbetar därför systematiskt med olika koncept för att nyttja fjärrvärme i stället för andra energikällor under hela året, där man traditionellt använ-

der el eller olja – så kallade förbisedda fjärrvärmeapplikationer.

Ett exempel är torkrum och torkskåp i hyreshus som normalt drivs med el. Ett annat exempel är uppvärmning av kemikaliebad i industriprocesser. Fjärrvärmedrivna kylmaskiner för fjärrkyla är en annan tillämpning som redan används på flera håll i Linköping.

KREATIV SPARSAMHET

Strävan efter att hitta kreativa lösningar är karaktäristiskt för Tekniska Verken.

Vi ligger långt framme tekniskt men är ändå sparsamma. Vi hushåller med naturresurserna och även

med de investeringar vi gör för att kunna använda dem maximalt och ändå klara miljökraven, säger Ingvar Carlsson.

Investeringen på 800 miljoner kronor i Gärstad kan tyckas väldigt stor, men liknande anläggningar som uppförts samtidigt på andra orter i landet har blivit avsevärt mycket dyrare trots en lägre kapacitet. Och då har vi ändå kostat på oss en arkitektur som är ovanligt spektakulär för denna typ av anläggning och som vi hoppas ska stå sig långt in i framtiden. Vi kan nog med rätta påstå att vi är duktiga på att genomföra stora upphandlingar på ett gynnsamt sätt.

NOTISER

GOD NYFÖRSÄLJNING AV FJÄRRVÄRME

Försäljningen av fjärrvärme till nya kunder har fortsatt i samma takt som föregående år, vilket betyder cirka 450 nya anslutningar till fjärrvärmenätet.

De flesta nya kunderna finns i Hjulsbro, Vimanshäll, Haninge, Lambohov och Sturefors. Utanför Linköping har flera nya kunder anslutits i Borensberg och Skärblacka.

MEDARBETARE

PERSONIFIERAR GÄRSTADPROJEKTET

Ska man lyfta fram en enda person under 2005 måste det bli Mile Elez som var projektledare för byggnationen av nya Gärstadverket, säger Ingvar Carlsson. Han kom till Tekniska Verken för ett tiotal år sedan och har genom åren fått alltmer avancerade projektledningsuppdrag. Att driva ett så stort projekt som nya Gärstadverket är en verklig bedrift. Från och med 2006 lämnar Mile Elez projektledarrollen, dock inte Gärstadverket – han har nämligen utsetts till chef för anläggningen.

**Bättre.
Bekvämare.
Billigare.**

Vi producerar el, fjärrvärme och fjärrkyla av resurser som annars skulle gå förlorade. Läs mer på www.tekniskaverken.se

Handeln med utsläppsrätter stimulerar övergång till förnyelsebara bränslen

För att minska utsläppen av koldioxid från fossila bränslen som påverkar klimatet har EU infört handel med utsläppsrätter från den 1 januari 2005. Den totala mängden koldioxid som får släppas ut under den första treårsperioden fördelas mellan EU-länderna. Varje land fördelar sedan utsläppsrätter

till företag som släpper ut koldioxid, i förhållande till hur stora utsläppen har varit tidigare. Fördelningen är dock olika mellan olika branscher. För att leda till en minskning av utsläppen är tillgången på utsläppsrätter mindre än efterfrågan.

För varje ton koldioxid som släpps ut får företaget

”betala” med en utsläppsrätt. Om företaget minskar sina utsläpp, exempelvis genom att ersätta fossila bränslen med biobränslen, behöver man inte utnyttja alla utsläppsrätter och kan då sälja dem. Företag som inte minskar sina utsläpp måste köpa utsläppsrätter. Finessen med denna handel är att man

kommer minska utsläppen i de länder och de anläggningar där det blir billigast. Såväl utsläppen som handeln kontrolleras noga så att inte företagen fuskar och släpper ut mer än vad utsläppsrätterna räcker till.

Tekniska Verken har tolv anläggningar som ingår i systemet. Värdet av våra ut-

släppsrätter beräknas till ca 110 miljoner kronor för handelssystemets första period, åren 2005–2007. Tack vare Tekniska Verkens investering i en ny avfallspanna på Gärstadverket har företagets behov av utsläppsrätter minskat med 45 procent.

NOTISER

Foto: Hejdlösa Bilder

MINDRE DAGVATTEN TILL RENINGSVERKET

Dagvatten är det vatten som strömmar längs gator och i stuprör när det kommer nederbörd. En stor del av dagvattnet leds direkt ut i naturen, främst i vattendrag. Mycket dagvatten leds också till avloppsreningsverket eftersom man tidigare inte byggde separata avlopps- och dagvattnensystem. Problemet är att det kommer ojämnt, vilket stör reningsprocessen. Under året har arbetet fortsatt för att minska dagvattenflödena till avloppsreningsverket genom lokala omkopplingar i ledningssystemet.

BALANS I VATTENFÖRBRUKNINGEN

Alltmer vattensnåla tvätt- och diskmaskiner gör att hushållens vattenförbrukning minskar. Industrin spelar dock en mer avgörande roll i frågan om total vattenförbrukning och Linköping är en tillväxtkommun. Sammantaget är det för närvarande balans mellan minskning och tillkommande förbrukning.

EN HÄLSOKÄLLA

Hälsa är inte bara en fysisk mätbar parameter, hälsa är också något man ska uppleva. Med denna grundtanke har ett hälsoprojekt bland medarbetarna startat under 2005. I projektet jobbar man bland annat med individuella hälsoprofiler och en rad aktiviteter som simning och yoga för ökad sammanhållning och bättre hälsa.

Affärsområde Vatten renar och levererar dricksvatten, tar hand om och renar avloppsvatten, utvecklar teknik och metoder som garanterar hög vattenkvalitet samt sköter näten med närmare 200 mil ledningar.

Vatten hela vägen

Dricksvatten av hög kvalitet är det värdefullaste vi har. Ändå unnar vi oss att bada i det, tvätta bilen med det, spola i toaletten med det och sprida det över gräsmattan. Det är bara ibland vi reflekterar över hur fantastiskt vårt vatten är – när vi njuter det kallt och gott i stora klunkar som en oöverträffad törstsläckare. Tillgängligt direkt ur kranen, i närmast obegränsade mängder, för ett öre litern.

VATTEN – SÅ KLART

Vatten i kranen är så självklart att vi inte ens reflekterar över hur det kan nå våra kranar dag efter dag, år efter år. Det bestämde sig Anders Moritz, chef för affärsområde Vatten, och hans medarbetare för att göra något åt under 2005.

Vi jobbar med något som vi själva är väldigt stolta över, utan att någon märker det. Det är bara om det går illa som någon reagerar, säger Anders Moritz lite tillspetsat.

Eftersom vi fyller en livsviktig uppgift vill vi gärna berätta om hur vi arbetar och förmedla våra kunskaper till Linköpingsborna. Så vi bestämde oss för att genomföra ett kommunikationsprojekt på temat "från obemärkt till uppskattat". Vi började med så kallade fokusgrupper, med deltagare både från Tekniska Verken och allmänheten, som bekräftade att bilden av oss var diffus. Många kände dock till att vatten är billigt, för billigt till och med tyckte några.

Under året har vi producerat nytt informationsmaterial som belyser vattnet ur ett lite annorlunda perspektiv och vi har berättat om oss i Tekniska Verkligheten och Din Vardag. Vi har också lanserat Tekniska Verkens eget bordsvatten på flaska som företag kan köpa med egen etikett. Vi har en ny informationsfilm som vi visar bland annat vid studiebesök.

PROCESSKUNNANDE VANN ÖVER VÅTMARKEN

Medan kunskapen om vattnets väg till våra kranar och tillbaka nu sprids, pågår det långsiktiga arbetet med att säkerställa processerna för vatten- och avloppshanteringen. Under 2005 togs ett viktigt beslut beträffande avloppsreningen som Anders Moritz menar är årets viktigaste händelse.

Under 2005 har det nya tredje biosteget tagits i drift och projektgruppen har arbetat som ett sammansvetsat team för att uppnå ett lyckat resultat.

I januari beslutade vi att inte genomföra det våtmarksbygge som planerats under lång tid, för att på biologisk väg reducera mängden kväve i avloppsvattnet. Istället kom vi mer att satsa på en stegvis processutveckling och orsaken är främst de ekonomiska aspekterna. Redan i början av 90-talet började vi med våtmarksexperiment för kvävereducering som blev mycket framgångsrika. Men förutsättningarna och tekniken har förändrats på 10 år. En våtmark i fullskaledrift skulle kräva en yta motsvarande ungefär 350 fotbollsplaner och med dagens markpriser skulle det innebära en investering runt 100 miljoner kronor.

Man kan säga att tiden och byråkratin i detta fall har jobbat till affärsområde Vattens fördel. Redan sommaren 1997 lämnade Tekniska Verken in sin ansökan till Koncessionsnämnden om tillstånd för våtmarksprojektet. Efter sju och ett halvt års handläggningstid fick frågan sin slutliga lösning,

men då var situationen en helt annan.

Vi räknar nu med att uppnå samma resultat med en investering runt 20 miljoner kronor, alltså en femtedel av den ursprungliga, säger Anders Moritz.

Kvävereduktion är ganska svår och kräver speciella förhållanden. Man måste därför kontrollera mycket noggrant hur vattnet pumpas genom avloppsreningsverket. Vår nya lösning handlar alltså främst om att skapa förutsättningar för en aktiv styrning av reningsprocessen. Vi behärskade inte denna teknik för tio år sedan, men genom vår experimentverksamhet med kvävereduktion har vi fått både fördjupad processkunskap och erfarenhet. Nu behöver vi inte ta någon mark i anspråk och får en resursmässigt effektivare lösning.

ÖKAD KAPACITET FÖR FRAMTIDEN

Under 2003 påbörjades en utbyggnad av avloppsreningsverket med ett tredje

Anders Moritz, chef affärsområde Vatten, har satt fokus på vattnets betydelse i Linköpingsbornas vardag. På framtiden zoomar han in djur och natur ovanför vattenytan.

biosteg för nedbrytning av organiskt material, en investering på 38 miljoner kronor. Under det gångna året har biosteget tagits i drift. Därmed har verket fått kapa-

citet att möta en fortsatt tillväxt av Linköping. Biosteget spelar också en viktig roll i den nya lösningen för kvävereduktion.

Malin Enockson,
produktionschef

Visst kan man elda med vatten

Vi eldar med vatten. Med Linköpingsbornas avloppsvatten. Fast egentligen är det inte vårt vatten som värmer. Det är energiskog som används för uppvärmning. Vårt bidrag är förstås inte skogen, utan det slam som göder den. Och inte bara den, utan också våra grönområden och lantbrukarens åkrar.

Vi har ett av landets mest effektiva reningsverk. Och det avloppsvatten vi leder ut i Stångån i dag är renare än det vi ledde ut i går. Trots att Linköping växer och avloppsmängden med det.

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft

Foto: Hejdlösa Bilder

Göta Älv slog Motala Ström i kampen om godaste kranvattnet

Precis som med andra drycker är det tycke och smak som avgör vad som är gott kranvatten. I den stora nationella tävlingen Sveriges Godaste Kranvatten 2005 blev det Lilla Edets vatten från Göta Älv som tilltalade expertjuryn mest och tog hem segern.

Före finaltävlingen genomfördes en lokal provning om bästa vattnet i Linköping. Efter provsmakning av vatten som tappats på olika ställen i staden utsågs Cloetta Centers vatten till representant för Linköping. Tyvärr gick det inte vidare till riksfinalen.

De som provar vattnet är proffs och vill ha ett vatten med speciell karaktär och gärna lite mineralton. Vårt vatten är fantastiskt bra men förmodligen för neutralt för att vinna en sådan här tävling, säger Anders Moritz. Men vi deltog enligt de olympiska idealen att vara med och kämpa.

Avfall och Återvinning tar emot brännbart avfall från Linköping och över 30 andra kommuner för energiutvinning. Affärsområdet svarar för återvinning, behandling och deponering av nästan alla avfallstyper från hushåll och industrier.

Kloka beslut tryggar framtiden

Sverige är bäst i världen när det gäller återvinning av hushållsavfall. Hela 91 procent av avfallet återvinns och bara nio procent går till deponering. Tekniska Verken matchar väl toppnoteringen och bakom framgångarna ligger både omfattande satsningar från företaget och starkt engagemang från kommuninvånarna.

Inom Avfall och Återvinning rör ungefär en fjärdedel av verksamheten hanteringen av hushållsavfallet i Linköpings kommun. Denna del bedrivs som monopol enligt självkostnadsprincipen. Den övriga verksamheten, tre fjärdedelar, är konkurrensutsatt och innefattar bland annat avtalen för avfallsförbränning vid Gärstadverket.

Det är viktigt att skilja dessa delar åt, eftersom vi inom den konkurrensutsatta verksamheten arbetar på marknadsmässiga villkor för att nå ett bra ekonomiskt resultat, förklarar affärsområdeschef Stellan Jacobsson.

Vi har naturligtvis nytta av att vi är en kommun med stora resurser och djup kunskap inom vårt område. Eftersom kraven på avfallshandling ständigt höjs blir det allt svårare för mindre kommuner att klara nya tekniska och ekonomiska krav. När det gäller avfallsbehandling kan vi erbjuda lösningar med bra villkor. Linköping ligger bra till i fråga om transportlogistik och vi har bra leveransförutsättningar med service dygnet runt.

För framtiden ser Stellan Jacobsson möjligheter till

Foto: Hejdlösa Bilder

Hanteringen av hushållsavfallet inom Linköpings kommun bedrivs enligt självkostnadsprincipen och Linköpingsborna betalar per kilo avfall de lämnar ifrån sig. Tekniska Verken erbjuder olika avfallsbehandlingsalternativ och har en djup kunskap inom området.

fortsatt expansion inom flera områden.

Vi arbetar aktivt för att få fler kunder som förbränner hushållsavfall vid Gärstadverket. Detta blir aktuellt efter ombyggnaden av den gamla delen som är planerad att genomföras 2006/2007. Vi har dessutom avfall som lagrats under uppförandet av nya Gärstadverket som togs i drift under 2005.

Ett område med goda framtidsutsikter är avtal för deponi. Kraven för deponering är mycket hårda och 2008 måste vi följa ännu strängare regler. Det krävs att man har en större verksamhet för att klara detta. Jag är

övertygad om att utvecklingen går mot färre och större deponier, kanske bara ett 100-tal i hela landet, där vi givetvis kommer att vara med. Under 2005 har vi tecknat avtal med Boxholm, Hultsfred och Vimmerby om deponering av deras avfall och vi arbetar nu vidare för att teckna fler avtal.

Tekniska Verken har under året startat en ny tillståndsprocess för Gärstad avfallsanläggning. Det är ett krävande arbete som innefattar en detaljerad specifikation av verksamheten och dess miljökonsekvenser. Dessutom ska vi visa hur vi ska uppfylla nya tekniska

krav på anläggningen. Vi ska ställa ekonomisk säkerhet för avslutning av deponin och för miljökontroll under minst 30 år efter. Under året har Tekniska Verken kommit överens med Svensk Leca AB att överta en damm som använts för rökgasrening. Genom att tömma dammen kommer deponin att kunna byggas upp på det sätt man önskar för att klara de framtida miljökraven.

Vi har en framtida miljöskuld som vi redan idag fonderar medel för. Med framsynta lösningar och kloka beslut tryggar vi framtiden, betonar Stellan Jacobsson.

Foto: Hejdlösa Bilder

Stellan Jacobsson, chef för affärsområde Avfall och Återvinning, sporrar dagligen sina medarbetare för att nå uppsatta mål. Inspiration hämtar han tillsammans med sin son Emil från favoritlaget LHC när de gör mål i hemmaarenan.

Ny återvinningscentral för engagerade sorterare

Återvinningscentralerna Ullstämna och Malmen har blivit succéer och här kan Linköpingsborna lämna allt från soffor och farligt avfall till kylskåp, virke och trädgårdsavfall. Personal finns alltid till hands.

Foto: Lena Grönkivist

Avfallshantering är en del av det moderna samhällets infrastruktur. Vi köper, konsumerar och slänger. Fast bara hälften så mycket som i USA – 463 kg per person och år mot amerikanens ca 900 kg. Vi har också blivit allt mer engagerade i att ta hand om och sortera vårt avfall på rätt sätt. Det bevisas inte minst av den intensiva aktiviteten vid Tekniska Verken's återvinningscentraler. Centralen i Ullstämna har haft 130 000 besök och en lördag noterades "all time high" med 1300 bilar. Att Linköpingsborna uppskattar servicen har bekräftats både genom formella undersökningar med djupintervjuer och av alla positiva kommentarer till personalen på återvinningscentralen.

I november invigdes ytterligare en stor återvinningscentral mellan Ryd och Malmslätt. Därmed kommer

transporterna från de västra stadsdelarna att bli avsevärt kortare samtidigt som trängseln minskar.

En liten kuriositet är att platsen för den nya återvinningscentralen inte alls är ny när det gäller avfallshandling. Riksantikvarieämbetet har gjort arkeologiska undersökningar och hittat avfall ända från stenåldern – förmodligen utan spår av källsortering.

De moderna återvinningscentralerna har gott om utrymme som gör det enkelt att ta sig fram med både bil och släpkärra. Mottagningsplatserna för de olika fraktionerna är tydligt utmärkt för att underlätta sorteringen och Avfall och Återvinningspersonal finns alltid på plats för att hjälpa till och svara på frågor.

NOTISER

DET UPPFINNINGSRIKA FÖRETAGET

Tekniska Verken söker ständigt nya lösningar för att öka kapaciteten eller lösa uppgifterna effektivare. Avfall och Återvinning har under året byggt en särskild mottagningsplats för avfall som måste blandas för att kunna förbrännas. Det kan exempelvis vara avfall som blir för varmt eller brinner för dåligt på egen hand. Därmed kan Tekniska Verken ta hand om mer speciella avfall som är tillåtna att förbränna, men svåra att hantera – ett specialområde som inte många i branschen behärskar.

EN DEL I SVERIGES STÖRSTA MILJÖRÖRELSE

Tekniska Verken engagerar sig i nationell samverkan kring avfallshantering genom medlemskap i RVF, Svenska Renhållningsverksföreningen. Kommuner och kommunala bolag utgör Sveriges största miljörelse med 9 000 medlemmar. RVF verkar för miljöriktig, långsiktigt hållbar avfallshantering, med samhällsansvaret som utgångspunkt. Läs gärna mer på www.rvf.se. Tekniska Verken är också en av de drivande medlemmarna i den regionala samverkansorganisationen – def.waste.

FÖRLÄNGT AVTAL MED RAGN-SELLS

Hämtningen av hushållsavfall i Linköping sköts på entreprenad av Ragn-Sells AB. Samarbetet har fungerat utmärkt och Tekniska Verken har valt att utnyttja en option med två års förlängning av avtalet, vilket innebär att Ragn-Sells kommer att svara för entreprenaden till våren 2009.

EU-DIREKTIV GER HÖGRE AVGIFTER

Under året beslutade EU om en höjning av deponiskatten från 370 till 435 kr per ton. En skatt på avfallsförbränning har föreslagits och budgetpropositionen innehåller förslag om hur den ska utformas. Den nya skatten kan införas redan under 2006 och kommer då tyvärr att innebära höjda avgifter för Tekniska Verken's kunder.

MEDARBETARE

PROBLEMLÖSARE MED SERVICEANDA OCH INITIATIVKRAFT

Våra medarbetare på återvinningscentralerna förtjänar verkligen att omnämnas för sina insatser under året. Arbetsbelastningen har varit högre än vad vi kunde förutse, men de har självständigt hanterat situationen galant och varit utmärkta ambassadörer för Tekniska Verken, säger Stellan Jacobsson, och fortsätter:

Jag vill också ge en eloge till medarbetarna vid Gärstad avfallsanläggning. De har haft ett tufft jobb under året med att sköta både lagring av avfall och den ordinarie inlastningen till Gärstadverket. Ändå har man tagit på sig att sköta transporterna från återvinningscentralerna med befintliga resurser. Det vittnar om både initiativkraft och engagemang.

Foto: Lena Grönkivist

Världsledande i återvinning

Inte ens en tiondel av allt ditt hushållsavfall kommer att deponeras eller hamna på soptippen, som du kanske brukar säga. Det allra mesta återvinns och kommer till nytta igen.

Drygt 33 procent tas tillvara genom materialåtervinning. Det gäller t ex förpackningar av papper, plast och metall. Ungefär 47 procent – nästan hälften – förbränns för energiutvinning.

Drygt 10 procent behandlas biologiskt genom kompostering eller genom rötning för utvinning av biogas.

Avfall på rätt väg.

Hjälp oss att se till att ditt farliga avfall kommer på rätt väg. Lämna det på våra återvinningscentraler eller miljöstationer. Läs mer på www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft

Svensk Biogas AB är ett helägt dotterbolag till Tekniska Verken. Företaget driver utveckling av process, produktion och marknad för biogas till fordon genom att driva produktionsanläggningar och etablera tankställen för allmänheten och erbjuda processutveckling och produktionskoncept för biogas.

Grönt för Gröngas

Med stigande bensinpriser, sinande oljereserver och allt tydligare spår av växthuseffekten ökar behovet av alternativa fordonsbränslen. I detta perspektiv framstår biogasen som det främsta alternativet när man väger samman miljöaspekter, försörjningstrygghet och ekonomi. Svensk Biogas driver utvecklingen framåt.

så kallad Gröngas. En beräkning visade att grödor från 10 procent av Östergötlands odlingsbara mark som är i träda skulle räcka för att förse 25 procent av Östergötlands fordon med biogas. Svensk Biogas bildades med uppdraget att få konceptet Gröngas på plats och börja expandera marknaden.

FÖRSTA ANLÄGGNINGEN

Det har gått precis tio år sedan Tekniska Verken startade byggnationen av den första biogasanläggningen för att utvinna gas ur avfall och förse stadsbussarna med drivmedel. Med positiva erfarenheter från produktionen insåg vi att biogasen har en stor framtidspotential som fordonsbränsle. Vi insåg samtidigt att avfallet inte kommer att räcka till för en storskalig expansion. För ungefär tre år sedan väcktes så idén att också producera biogas från växande grödor,

I december 2005 togs ett nytt stort steg för Gröngasproduktionen, berättar Carl Lilliehöök, vd Svensk Biogas.

Vi har påbörjat byggnationen av den första fullskaliga Gröngasanläggningen i Norrköping, där vi initialt kommer att producera 1,5 miljoner kubikmeter biogas per år. Under året har vi definierat produktionsprocessen och gjort en miljökonsekvensbeskrivning för verksamheten. Det kommer att bli den första standardi-

serade produktionsanläggningen som vi sedan kan kopiera i takt med vår och framtida kunders fortsatta expansion.

Vi räknar med att ta anläggningen i bruk i september 2006 och vara i full drift i december samma år. Råvaran blir växtmaterial från jordbruket, bland annat rens från spannmål och restprodukter från vete vid etanol-tillverkning. Processen är helt naturlig och kan liknas vid en stor mage. Temperaturen är 38 °C och vi stöttar processen med egenutvecklade processhjälpmedel för att stimulera bakterierna och minska lukten.

I och med starten av anläggningen i Norrköping har

vi klarat av vår ursprungliga huvuduppgift, konstaterar Carl Lilliehöök.

EXPANSION I REGIONEN

2005 har också varit ett framgångsrikt år när det gäller att nå genomslag på marknaden och skapa förutsättningar för expansion. Svensk Biogas har tecknat sitt första stora kontrakt utanför Linköpingsregionen med IL Recycling som kommer att driva nio av sina fordon i Norrköping för avfallsinsamling med biogas. Även taxiverksamheten i Norrköping börjar intressera sig för biogasdrift.

Vid sidan om att sälja den gas vi producerar, jobbar vi vidare med att marknadsföra produktionsprocessen. Med

vårt nya Gröngaskoncept har vi känt oss mogna att gå vidare och vi har inlett diskussioner om lokal gasproduktion på ett flertal ställen, säger Carl Lilliehöök.

När det gäller den ekonomiska aspekten finns det en åsikt att man inte kan tjäna pengar på biogas. Carl Lilliehöök håller inte med.

Vi har bevisat motsatsen och kan täcka våra kostnader för biogasproduktion i Linköping. Att vi idag inte visar totalt svarta siffror beror på vår expansion med investeringar i tankställen utanför Linköping. Biogas är inte en långsiktig kostnads-post utan ett långsiktigt lönsamt projekt.

NOTISER

Foto: Daniel Benneld

AKTIVT LOBBYARBETE KRING BIOGAS

Svensk Biogas arbetar aktivt med att informera och påverka politiker i frågor som rör landets energiförsörjning. Statsminister Göran Persson besökte Linköpings biogasanläggning och betonade att odlingen av energigrödor är ett konkurrenskraftigt alternativ för att bibehålla det öppna landskapet.

Svensk Biogas har haft besök av Miljöpartiets språkrör och medverkat i deras seminarium i Almedalen om fordonsbränsle. På det storpolitiska planet har insatserna lett till att skattefriheten för förnyelsebara bränslen förlängts till 2013. Vidare har förändringsvärdet för biogasbilar reducerats med 40 procent jämfört med motsvarande bensinbil från och med 2006.

MÅLET REDAN NÅTT FÖR ÅR 2010

I Linköping uppgår den totala produktionen av biogas nu till över 4,5 miljoner kubikmeter per år. Därmed har Linköping redan nått målet på 5,75 procent förnyelsebara bränslen som EU satt upp för 2010. Enbart biogasen bidrar här med hela 5 procent.

DET RINGDE EN MAN FRÅN UGANDA...

...till Carl Lilliehöök och berättade om en idé som presidenten visat intresse för. Det handlade om möjligheten att få ett biogasdrivet tåg i Uganda. Mannen berättade:

Våra kvinnor får gå ut tre timmar varje dag i skogen för att samla ved för matlagning och uppvärmning. Om vi kunde producera biogas skulle kvinnorna istället kunna arbeta tre timmar per dag vilket vore nyttigt för landets ekonomi. Dessutom skulle vi lösa ett hälsoproblem med allt organiskt avfall som läggs ut på ett oorganiserat sätt. Vi skulle istället kunna använda det för att producera biogas och biogödsel. Carl, kan du inte lova att ni genomför ert projekt först hos oss?

Tyvärr tvingades Carl Lilliehöök berätta att Svensk Biogas inte jobbar internationellt. Inte än!

Foto: Hejdlösa Bilder
Carl Lilliehöök, vd för Svensk Biogas, bygger framtidens marknad för fordonsbränsle.

Foto: Hejdlösa Bilder
Landshövding Björn Eriksson fick äran att vinka av världens första biogasdrivna tåg på dess jungfrufärd mellan Linköping och Västervik.

Avgång för världens första biogaståg

Den 20 juli 2005 var det officiell roll-out på stationen i Linköping för Amanda – världens första biogasdrivna tåg. Detta unika tåg är resultatet av ett samarbetsprojekt mellan Svensk Biogas, Euro Maint, Västerviks, Åtvidabergs, Linköpings kommun, ÖstgötaTrafiken, Kalmar Länstrafik, Banverket, Östergötlands län samt Regionförbunden i Kalmar och Östergötlands län. Amanda kommer att trafikera Tjustbanan mellan Linköping och Västervik.

NY FRAMTID FÖR AMANDA

Amanda har tidigare gått med dieseldrift på många av landets oelektrifierade banor. Nu har dieselmotorerna plockats bort och ersatts av gasmotorer med katalysator och tillhörande gastankar. Tåget har också renoverats för ökad bekvämlighet. Fram-

över kan Amanda kanske tankas med biogas i Västervik, vilket lägger grunden för den lokala biogasproduktionen på orten.

INTERNATIONELL UPPMÄRKSAMHET

Efter invigningen har uppmärksamheten i media varit

enorm. Redan på invigningsdagen hade BBC och CNN en notis om Amanda. Totalt har det skrivits över hundra artiklar om biogaståget i svensk och internationell press och BBC har sänt ett tio minuter långt inslag i ett av sina teknikprogram.

REGULJÄR TRAFIK

Under hösten har alla administrativa formaliteter kring driften lösts, landshövding Björn Eriksson har vinkat av första turen på sträckan Linköping–Västervik och Riksdagens trafikskott har premiäråkt. I början av 2006 var

det dags att ta tåget i reguljär trafik.

Med Amanda vars totala investering uppgått till cirka 7 miljoner kronor har projektet visat att det går att köra tåg på biogas där det idag går dieseldrivna tåg. Alternativet för att miljöanpassa driften är att elektrifiera banan, vilket för sträckan Linköping–Västervik innebär en investering på närmare en miljard kronor. Biogasdriften innebär också att man kan använda ett inhemskt och lokalt producerat drivmedel.

■ MEDARBETARE

BANBRYTANDE FÖRSÄLJNINGSGRUPP

Vår marknads- och försäljningsavdelning med Peter Undén, Jenny Råsten, Marie Pihlström och Samar Nath har gjort en banbrytande insats inom biogasförsäljningen. Initialt har det gällt att sälja gas på bilsidan där vi har ökat från 300 000 till 1 700 000 kubikmeter på tre år – nästan en sexdubbling, säger Carl Lilliehöök.

Bakom detta ligger ett stort arbete med att påverka kommuner, näringsliv och bilförsäljare i regionen och förmedla kunskap om biogas. Med små medel och hög effektivitet i vår organisation har vi nått långt på marknaden.

Biogas. Ren drivkraft.

Billigare än både bensin och diesel. 40 procent lägre förmånsvärde. Du sparar tusenlappar – och miljön.

Läs mer på

www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft

Stadspartner AB som är ett helägt dotterbolag till Tekniska Verken är specialister på utveckling av miljön, med ett komplett utbud av entreprenad- och konsulttjänster.

Regional aktör med dubbel styrka

I november 2004 förvärvade Tekniska Verken det Norrköpingsbaserade företaget Enista med motsvarande verksamhet som Stadspartner. Vid årsskiftet 2004/2005 införlivades Enista i Stadspartner. Stadspartner fördubblade därmed både antalet medarbetare och omsättningen, och marknaden fick en regional aktör med fördubblad styrka.

Idag har Stadspartner 450 anställda inklusive säsongsarbetare. Att knyta ihop en så stor organisation har krävt mycket arbete. Både Enista och Stadspartner var tidigare miljö- och kvalitetscertifierade var för sig och med olika certifieringsorgan. Under våren gjordes en jätteinsats för att harmonisera de båda systemen inför revisionen i maj och till vår stora glädje behöll vi certifieringen, säger Stadspartners vd Roger Nilsson.

Att vara en stark regional aktör är viktigt för framtiden. Det ger både bredd och djup i verksamheten vilket gör att vi är en bra samarbetspartner till kommuner som inte har vårt utbud. Redan idag samarbetar vi med Åtvidabergs Infrastruktur AB som har motsvarande verksamhet. Bolaget ägs av Åtvidabergs kommun. Jag tror vi kommer att se mer av regionalt samarbete i framtiden. Det ökar konkurrenskraften och bidrar till den allmänna regionala utvecklingen.

SKAPAR AFFÄRSMÄSSIG SAMHÄLLSNYTTA

Att Stadspartner på entreprenad vårdar parker, klipper gräs och skottar snö känner de flesta till. Och att Stadspartner efter sammanslagningen även utför drift och underhåll av fastigheter. Stadspartner arbetar också som utförare åt systerbolaget Linköping Kraftnät AB. Uppdraget, som tagits hem genom en offentlig upphandling, gäller drift och underhåll samt ny- och ombyggnadsarbeten av eldistributionsnätet. Det är ett område där Stadspartner har mycket kompetent personal. När stormen Gudrun nådde Östergötland blev skadorna stora, men Stadspartners team kunde snabbt åtgärda problemen. Därefter kunde

En av många duktiga medarbetare inom Stadspartner är Mickael Carlsson, som ser till att ledningsnät av olika slag underhålls.

vi hyra ut ett 20-tal montörer till bland annat E.ON och Vattenfall och bidrog med kunskap för att lösa problem ända ner i Småland.

Detta är ett utmärkt exempel på det vi strävar efter, nämligen att skapa affärsmässig samhällsnytta. Vi arbetar alltså inte bara i vår egen koncern och i vårt eget geografiska område. Vi säljer våra tjänster i full konkurrens på den externa marknaden, främst i regionen, säger Roger Nilsson.

Att skapa ett välklingande ackord kräver att man slår an rätt ton. Det är något som Roger Nilsson, vd på Stadspartner AB, eftersträvar både i sitt arbete och när han kopplar av med gitarren.

Foto: Hejdlösa Bilder

Stadspartner kan konvertering

BYGGER "GRÖNA" BILAR

Tekniska Verken ligger långt framme när det gäller produktion av biogas som fordonsbränsle. Den senaste innovationen på området är ett koncept för storskalig produktion av så kallad Gröngas, med grödor från jordbruket som råvara. För att ytterligare befästa biogasens ställning som framtidens fordonsbränsle och underlätta försäljningen har koncernen tagit ett nytt innovativt steg och startat ett eget konverteringsprojekt för "gröna" bilar.

PIONJÄRPROJEKT MED SKODA

Det handlar dock inte om någon helt ny bilmodell, utan om konvertering av Skoda Octavia till biogasdrift. Idén kommer ursprungligen från Kenan Ulacovic som drev egen verksamhet i Luleå men som numera är utvecklingsansvarig för projektet hos Stadspartner. Grundidén har vidareutvecklats till ett komplett koncept för konvertering som i princip kan användas till vilken bensin- eller dieseldriven motor som helst.

MYNDIGHETSKONTAKTER TAR TID

Sverige är dock inget enkelt land att verka i när det gäller att komma igenom myndigheternas nålsöga, med så annorlunda idéer som att konvertera bensindrivna personbilar till biogasdrift. Det har tagit Stadspartner två år och mycket möda att få sin konverterade Skoda Octavia godkänd. Men tiderna förändras och andelen miljöbilar i samhället ökar. Regeringen har också betonat vikten av satsning på förnyelsebara fordonsbränslen, vilket kan skapa incitament för snabbare handläggning.

LINKÖPINGS KOMMUN VÄLJER "GRÖNA" BILAR

Efter godkännandet har intresset för Stadspartners Skoda Octavia ökat stadigt, hos kommuner, landsting och på den privata sidan. Under året har nio Skoda-bilar konverterats för att användas av Linköpings kommun. Stadspartner kommer nu att undersöka möjligheten att konvertera andra personbilar och även tyngre dieseldrivna fordon.

RENT SAMVETE BAKOM RATTEN

För företag eller privatpersoner som är intresserade av en biogasdriven Skoda Octavia är det bara att ta kontakt med Stadspartner. Fördelarna är många – lägre milkostnad, fri parkering i flera kommuner och inga trängselavgifter om turen går till Stockholm. Därtill kommer känslan att få köra en "grön" bil med rent samvete.

■ MEDARBETARE

ETT LYFT FÖR MILJÖFRÅGORN

Miljötänkandet spelar en viktig roll i Stadspartners verksamhet. Det gäller allt från att använda rätt kemikalier till att agera miljömässigt i entreprenaderna.

Miljöfrågorna har engagerat oss under lång tid, men sedan vi knöt vår miljöspecialist Jenny Wrangborg till verksamheten har vi tagit ett stort steg framåt. Hon har verkligen lyft oss ytterligare i vårt sätt att agera miljömässigt, säger Roger Nilsson.

Dukaten bygger och sköter anläggningar för parkering. Dessa omfattar allmänna parkeringshus och markparkeringar samt parkeringar på tomtmark. Dukaten svarar också för parkeringsövervakning.

Dukatens medarbetare ger Linköpingsborna råd om var och hur vi kan parkera. De har även god kunskap om Linköping och dess sevärdheter.

Foto: Hejdlösa Bilder

Det ska vara lätt att parkera rätt

Att åka bil är en självklar del av livsstilen för de flesta i dagens samhälle. Bra parkeringsmöjligheter på strategiskt utvalda platser gör att du snabbt hittar en plats för bilen på bekvämt gångavstånd i city. Det bidrar till att minska utsläppen och skapar en bättre miljö i den centrala stadskärnan.

Under 2005 erbjöd Dukaten ungefär 2800 parkeringsplatser för tillfälliga besökare i centrala Linköping och dessutom ca 800 förhyrda parkeringsplatser. Efter flera år av utbyggnader har det varit relativt god balans mellan tillgång och efterfrågan på platser, vilket har gett Dukaten utrymme för andra satsningar under året. Ett angeläget projekt är kvalitetscertifieringen, berättar fastighetschef Kjell Karlsson.

Sedan 2002 har Dukaten varit miljöcertifierat och under 2005 har vi också blivit klara med kvalitetscertifieringen. Certifieringen betyder att vi nu har ett bra system för att kunna arbeta aktivt med både miljö- och kvalitetsfrågor, med sikte på att hela tiden bli bättre. Bakom detta ligger ett väldigt omfattande arbete, där vi har gått igenom alla våra rutiner i stort och smått.

Som ett led i kvalitetsarbetet har vi genomfört vår första kundenkät under hösten. Vi vet genom våra dagliga kontakter med Linköpingsborna att vårt arbete är uppskattat, och nu har vi papper på det också. Resultatet av enkäten gav oss ett

betyg runt 5 på en 6-gradig skala vilket är glädjande. Det gäller dock att vi jobbar på för att förbättra parkeringsservicen ytterligare, säger Kjell Karlsson.

Under 2005 har också arbetet fortsatt på flera håll. Många Linköpingsbor har säkert lagt märke till de elektroniska skyltarna som monterats upp längs de större vägarna in mot centrum och som med sitt rullande textbudskap önskade trafikanterna "god jul och gott nytt år" lagom till årsskiftet. Det här är ett nytt system för parkeringsinformation, som ska upplysa om lediga platser i de olika parkeringshusen. Det innebär att man kan åka direkt till det p-hus som är ledigt och spara både tid och körsträcka eftersom man slipper leta, förklarar Kjell Karlsson.

Med fem tavlor täcker vi trafiken som kommer in mot stan via Norrköpingsvägen, Brokindsleden, Storgatan och Vasavägen. I systemet ingår även kameror i p-huset som ger oss en helhetsbild av beläggningen.

Monteringen av kameror för övervakning av parkeringshusen är också ett led

i Dukatens strävan att öka säkerheten för kunderna och deras bilar. Först med kameraövervakning är p-huset Baggen vid Kungsgatan och Detektiven vid Drottninggatan. Övervakningen sker från det gemensamma kontoret i p-huset Druvan vid Hamngatan.

Vi börjar nu med kameraövervakning i mindre skala för att lära oss av erfarenheterna. Om försöken slår väl ut tror jag på en fortsatt utbyggnad framöver. Säkerhet och kvalitet går hand i hand, säger Kjell Karlsson.

Att orientera rätt är för Kjell Karlsson, ansvarig för parkerings- och fastighetsverksamhet, mottot i livet.

Foto: Hejdlösa Bilder

Ett år med planering för framtiden

Om 2005 har varit ett mellanår när det gäller byggande så har planeringen för framtida behov varit desto intensivare. Efterfrågan på parkeringar kan ändras snabbt, från dag till dag beroende på vädret, och långsamt beroende på exempelvis årstiden och förändringar i kollektivtrafiken. Men i genomsnitt ökar behovet

av parkeringsplatser med ett par procent om året.

UNIVERSITETSSJUKHUSET FÅR NYTT P-HUS NORRUT

En detaljplan har färdigställts för ett helt nytt parkeringshus vid Universitetssjukhuset. Sjukhuset har idag gott om parkeringsplatser på den södra sidan. Det nya p-huset som får ungefär 300 platser kommer att

ligga intill panncentralen vid Lasarettbacken – ett utmärkt läge för besökare och personal som kommer till sjukhuset norrifrån. Här finns det idag ytterst få parkeringsplatser, vilket gör det frestande att "smita" genom sjukhusområdet istället för att köra den långa omvägen till södra parkeringen.

Detaljplanen beräknas bli godkänd under våren 2006. Med byggstart under 2006 kan östgötar och tillresande besökare ta det nya parkeringshuset i bruk under 2007. Förutom ökad bekvämlighet kommer det att innebära mindre bilkörning kring sjukhusområdet och färre "smitare".

NYNYA PLANER FÖR GAMLAGAMLA BUSSTORGET

Har du bött tillräckligt länge i Linköping vet du nog att gamlagamla busstorget låg där Djurgårdsgatan möter Drottninggatan. Här finns idag parkeringen Eddan med drygt 200 platser. Under 2005 har planerna tagit konkret form för att ersätta markparkeringen med ett nytt parkeringshus. En arkitektävling om p-husets utformning har genomförts, där Lund & Valentin Arkitekter och Design presenterade det vinnande förslaget.

Projekteringen går nu vidare och detaljplanen väntas vinna laga kraft under 2006.

NOTISER

3 TIMMAR, 10 KRONOR

Vad har Akilles, Baggen, Detektiven, Druvan, Katedral, Pelargonian, Plantskolan och Tinnerbäckens gemensamt? Jo, de är alla parkeringsanläggningar med p-tia. För tio kronor parkerar du i tre timmar och kan flytta dig fritt mellan parkeringarna – praktiskt om du ska utträtta ärenden på flera ställen. Tretimmarsparkering med p-tia är ett led i vår strävan att erbjuda bra parkeringsservice – ingen nyhet för året, men väl värd att påminna om.

MEDARBETARE

CENTRAL KRAFTKÄLLA STÖTTAR DUKATEN

Dukaten sköter stora anläggningar men har bara nio anställda, varav sju svarar för parkeringsövervakning. För vissa uppgifter anlitas därför de centrala resurser som finns i Tekniska Verken.

Under det gångna årets omfattande certifieringsarbete har vi haft mycket god hjälp av Lars Karlsson på Fastighets- och kontorservice. Han har lätt för att arbeta strukturerat, vilket uppgiften kräver. Lars är också kontrakterad som vår miljö- och kvalitetssamordnare, säger Dukatens fastighetschef Kjell Karlsson.

Årsredovisning

556004-9727 Tekniska Verken i Linköping AB(publ)

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Tekniska Verken är en koncern som utvecklats från lokal vattenkraftsproducent och eldistributör, under de första åren av 1900-talet, till en regional aktör med en rad verksamhetsgrenar drygt 100 år senare.

Koncernen bedriver energirörelser med verksamheter inom el, värme, kyla, biogas, elnät, avfall och VA. I serviceutbudet ingår också kommunikationstjänster samt entreprenad-, underhålls- och konsulttjänster med anknytning till koncernens kompetenser inom samhällets infrastruktur.

KONCERNENS STRATEGI OCH UTVECKLING

Under 2005 konsoliderades verksamheten inom ramen för den beslutade strategin. Inga väsentliga förvärv eller avyttringar genomfördes. Fokus är att stärka den inre effektiviteten efter tidigare förvärv och fullfölja det stora investeringsprogrammet under åren 2004–2006.

Förvärven som gjordes 2004, i första hand elhandelsbolaget Fyrstad Kraft AB samt entreprenadbolaget Enista AB, integrerades under året mot Östkraft AB respektive Stadspartner AB.

Översyn pågår av delområden som inte direkt är kopplade till kärnverksamheterna. Efter genomförd analys under våren 2006 kommer dessa delar helt eller delvis att avyttras. Eventuella försäljningar bedöms inte påverka det fortlöpande koncernresultatet.

Koncernens kärnverksamheter utvecklades positivt under året. Detta trots ett relativt mildt år 2005 med en lägre fjärrvärmeförsäljning än normalt och mindre nederbörd med sämre vattentillgång för vattenkraftsproduktionen. Konceptet lokal fjärrvärme, som tidigare startats upp med produktion och distribution i Borensberg och Skärblacksa, utökades med verksamhet i Kisa. För att klara miljökraven 2008 inleddes ombyggnaden av Gärstadverkets befintliga pannor.

Elnätverksamheterna i Linköping och Katrineholm fungerade under året mycket väl. Effekterna av stormen Gudrun i början av året var förhållandevis små.

I främst kommunikationsteknikbolagen prövades värderingen av anläggningstillgångarna enligt Redovisningsrådets rekommendation (RR 17). Återvinningsvärdet beräknades genom nuvärdeberäkning av framtida kassaflöden. Med detta som bas gjordes nedskrivningar med totalt 17 Mkr i koncernen.

Koncernens finansiering sker fr o m 2004 på egna meriter. Under 2005 lanserades certifikatprogram med en ram på 1500 Mkr och ett antal längre upplåningar genomfördes till goda villkor. Kreditvärderingsföretaget Standard & Poor's förnyade under december sin rating och lämnade kreditbetygen A- respektive A2 för internationell lång och kort rating samt K1 för svensk kort rating.

KONCERNENS STYRNING

Koncernen består på bokslutsdagen av ett 20-tal juridiska personer, varav 15 är rörelsedrivande. Ägaren, Linköpings kommun, utser ledamöter och suppleanter i moderbolaget och i princip också ledamöterna i dotterbolagen, även om moderbolaget föreslår kandidater. Styrelserna väljs normalt för samma tidsperiod som de allmänna valen gäller. Ny styrelse tillträder vid ordinarie bolagsstämma året efter valåret (dvs våren 2007). I delägda dotterbolag väljs övriga ledamöter och suppleanter på bolagsstämman. Ägaren har utfärdat generella och specifika ägardirektiv för verksamheten som bl a reglerar vilka frågor som ska föras till ägaren för godkännande eller yttrande. Det rör i första hand större verksamhetsförändringar, förvärv etc. Ägaren fastställer också årligen mål för avkastning och soliditet.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen (ABL) se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. VD ska enligt ABL sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. VD ska vidta de åtgärder som krävs för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt. VD-instruktionen förtydligar VD:s ansvar för rutiner, risktagande, intern kontroll och försäkringar.

Moderbolagets styrelse sammanträdde 9 gånger och dotterbolagens styrelser 4–6 gånger. Moderbolagets styrelse tog vid varje sammanträde del av rapporter om koncernens och bolagets löpande resultatutveckling samt rapporter avseende verksamhetens utveckling i övrigt. Tertialvis fick styrelsen djupare ekonomisk information med bl a koncernens resultat- och balansräkningar samt kassaflödesrapport. Samtliga bolag

som berörs av det legala kravet att lämna officiell delårsrapport lämnade sådan per 2005-08-31. Styrelsen tog på en övergripande nivå beslut om koncernens och koncernbolagens budgetar avseende resultat- och balansräkningar, kassaflöden, investeringar och personal. Måttal fastställdes för avkastning och soliditet enligt ägarens krav.

Vidare fastställde styrelsen sin arbetsordning och instruktion för VD, tillika koncernchef, i moderbolaget samt en ny rapportinstruktion.

Löpande under 2005 togs beslut i policyfrågor som regleras i rapportinstruktionen. Dotterbolagens styrning är utformad på i princip samma sätt som för moderbolaget. Personunion råder i flera fall i styrelserna i dotterbolagen, vilket medför att flera personer har övergripande insyn i koncernens olika delar. Dessutom ingår koncernchefen, samtliga dotterbolags- och affärsområdeschefer samt funktionscheferna (för Information och kundkontakt, Personal, Affärs- och teknikutveckling samt Ekonomi/IT/Inköp) i koncernens ledningsgrupp.

För information om arvoden och ersättningar till styrelsens ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och suppleanter samt VD, tillika koncernchef, hänvisas till not 5 i "Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer".

MILJÖPÅVERKAN

Koncernen bedriver 28 tillståndspliktiga och 24 anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. I moderbolaget bedrivs 21 tillstånds- och 19 anmälningspliktiga verksamheter inom ramen för 12 tillstånd. Ett tillstånd kan täcka in flera verksamheter.

De huvudsakliga miljöpåverkande verksamheterna är el- och värmeproduktion genom förbränning av avfall, träbränsle, kol, gummi och olja. Därutöver förekommer sortering och lagring av avfall genom deponi, behandling och lagring av bränslen, biogas- och dricksvattenproduktion samt avloppsrening.

Koncernens kärnverksamheter är helt beroende av tillstånden för att fortlöpande bedriva verksamheterna på det sätt och i den omfattning som nu sker och som planeras för framtiden.

Storskaliga och rationella lösningar i form av kraftvärmeteknik och avfallsbehandling minimerar miljöpåverkan och utsläpp till luft, vatten och mark. Koncernen arbetar kontinuerligt med att minska avfallsmängderna genom energiåtervinning, som i sin tur reducerar volymerna till deponi samtidigt som nyttjandet av fossila bränslen minskar.

FÖRSÄLJNING OCH RESULTAT

Koncernens nettoomsättning ökade till 3 960 Mkr (3 385). Detta tack vare tillkommande intäkter avseende helårsförsäljningen från under 2004 förvärvade enheter, ökade elleveranser till slutkund samt ökade avfallsintäkter. Året var något varmare än normalt, framförallt andra halvåret. Värmeproduktionen i Linköping minskade därför till 1 499 GWh (1 507) eller med knappt 3 procent i jämförelse med föregående år. Värmeproduktionen i Katrineholm minskade marginellt. Elproduktionen uppgick under året till 537 GWh (606). Avvikelsen härrör främst från minskad vattenkraftproduktion p g a lite nederbörd samt försenad driftsstart i den nya turbinen på Gärstadverket. Nederbörden under året var 93 procent av den normala. Vattenkraftproduktionen blev därmed ca 10 procent lägre än den normala.

Eldistributionen i koncernens nätområden var volymmässigt i princip oförändrade i jämförelse med föregående år. Lönsamheten var oförändrad god.

Elleveranserna till slutkund i Östkraftkoncernen ökade med 16 procent. Ökningen beror delvis på helårseffekter av förvärvet av Fyrstad Kraft AB. Lönsamheten från rekordåret 2004 sjönk, p g a marginalförsämringen, med 13 Mkr till 55 Mkr. Priskonkurrensen, med ändrade strategier från de stora aktörerna på marknaden, är den främsta orsaken till de sjunkande marginalerna. Inledningen av 2006 präglas till viss del av fluktuerande spotpriser med dyrare inköp på reglermarknaden. Detta är en relativt normal företeelse för årstiden, som om den fortsätter en längre tid kan komma att påverka lönsamheten för året.

Tjänsterna inom kommunikationsteknik hade en god volymtillväxt, om än från låga nivåer. Ökningen i Linköping uppgår till 25 procent och i Katrineholm till hela 45 procent. Nya order togs bl a genom samarbete med Bredbandsbolaget. Kommunikation via elnätet i fastigheter prövades också med framgång. Avsikten är att kommersialisera denna teknik under 2006. Produktutveckling sker kontinuerligt och genom en kundanpassad paketering av tjänsteutbudet tillkommer nya

kundgrupper. Detta innebär att ytterligare volymer tillkommer under 2006 och framåt.

Entreprenadverksamheterna i Stadspartner AB och det förvärvade bolaget Enista AB inkl dotterbolaget YP Entreprenad och Konsult AB omsatte totalt 520 Mkr under året med en förbättrad lönsamhet. Bolagens verksamheter samordnades under året. Från och med 2006 är Enista AB vilande. Totalt har entreprenadbolagen förbättrat resultatet med 14 Mkr mellan åren till ett positivt resultat på 8 Mkr.

Markteknikverksamheten uppvisar ännu inte en tillfredsställande lönsamhet. Affärsområde Fastighetsteknik, med kompetenser inom bl a energi- och ventilationsområdet, väntas få en ökad betydelse för koncernens energirörelser generellt sett. Övriga affärsområden och dotterbolag ökade eller behöll sina leveransvolymer i jämförelse med föregående år. I koncernperspektivet är dock dessa öknings relativt marginella.

Priserna har successivt anpassats till utvecklingen på respektive marknad. Prisökningarna under året var relativt måttliga och kan delvis härledas till ökade kostnader och skattehöjningar utanför bolagets kontroll. Koncernen jämför kontinuerligt prisbilden och prisutvecklingen för produkter och tjänster med övriga branschföretag och har i stort behållit positionen bland de prisledande företagen under året. Den sk nätnyttomodellen för elnätföretag, som utarbetats av Nätmyndigheten, visar att Linköpings Kraftnäts nätområde drivs effektivt i jämförelse med andra nätbolag. Elnätet i Katrineholm har uttagits för vidare granskning av myndigheten. Bolagets och branschens uppfattning är att mindre nätområden med stor landsbygdssdel missgynnas i modellen.

Koncernens resultat efter finansiella poster men före minoritetsandelar och skatt förbättrades till 297 Mkr (268). Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 192 Mkr (121). Resultatförbättringar skedde inom samtliga affärsområden i moderbolaget. Dessutom förbättrades finansnettot väsentligt. I årets resultat, i koncernen och moderbolaget, resultatfördes bl a kostnader för förtidsinlösen av lån och nedskrivning av inventarier. Värdering av moderbolagets aktieinnehav medförde återföring av tidigare nedskrivna dotterbolagsaktier samt nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav.

INVESTERINGAR

Koncernens investeringar i anläggningar och ledningsnät uppgick till 525 Mkr (793) och omfattade bl a utbyggnaden av Gärstadverket, ombyggnad och byten av pannor i Gärstadverket, utbyggnad av fjärrvärmenäten, ledningar och ytterligare reningssteg för VA-rörelsen, fjärravlåsningsssystem, optofibersatsningar samt utbyggnad av produktionskapacitet och tankställen för biogas.

FINANSIERING

Övergången till finansiering utan kommunal borgen föll mycket väl ut. Med K-1 ratingen som bas lanserades i maj ett certifikatprogram med en ram på 1500 Mkr. Bakom programmet står tre av de ledande affärsbankerna. Via certifikatprogrammet har koncernen möjlighet att låna pengar med en löptid på upp till 364 dagar. I samband med tecknandet av certifikatprogrammet tecknade bolaget även låneavtal om 1950 Mkr. Kreditfaciliteterna, med en löptid upp till 8 år, skall i första hand användas som säkerhet för den korta upplåningen på certifikatprogrammet, men även som tillfällig likviditetsreserv.

Under året löstes lån motsvarande 720 Mkr. Dessa ersattes dels genom nyttjande av certifikatprogrammet (540 Mkr), dels genom tecknandet av en bilateral 12-årig obligation (300 Mkr). Den totala länestocken uppgick vid årsskiftet 2005/2006 till 2 901 Mkr (2 802). Nyupplåningen begränsades tack vare åtgärder vidtagna inom ramen för koncernens "cash managementarbete".

Koncernen har inga pantbrev utestående som säkerheter. Kvarvarande lån med kommunal borgen uppgår till 911 Mkr (1 315).

Det gynnsamma ränteläget medförde att räntekostnaderna minskade samtidigt som såväl löptiden för skuldportföljen som den genomsnittliga räntebindningen kunde förlängas.

Finanspolicyn behandlades av styrelsen under året. Inga ändringar beslutades. I policyn anges, förutom organisation och ansvarsfördelning för finansverksamheten, bl a övergripande riktlinjer för upplåning, placering och valutahantering. Dessutom beskrivs de finansiella riskerna, se Riskfaktorer nedan, i form av bland annat riskmandat och rapporteringskrav.

Elhandeln, i producent- och slutkundsleden, hanteras i särskilt beslutade policydokument. Se Riskfaktorer på nästa sida.

RISKFAKTORER

Koncernens verksamhet exponeras för ett stort antal risker, vilka kan påverka möjligheterna att uppnå de ekonomiska målen. För att kunna hantera hot och möjligheter bedrivs ett omfattande riskhanteringsarbete inom koncernen, tex på miljöområdet och inom elhandeln. Insatserna prioriteras selektivt efter riskernas väsentlighet.

Målet med riskhanteringen är att få ett så bra resultat som möjligt genom att optimera balansen mellan värdet på riskerna och kostnaden, för att om möjligt begränsa riskerna. Riskhanteringen ska säkerställa att koncernens långsiktiga avkastning och soliditet inte äventyras.

Nedanstående risker är kartlagda och definierade och hanteras på olika sätt:

- anläggningsrisker
- miljörisker
- politiska risker
- elhandelsrisker
- finansiella risker
- operativa risker

Koncernen äger ett stort antal anläggningar, var och en med betydande ekonomiskt värde. Anläggningarna genererar löpande koncernens kassaflöden. Anläggningsriskerna består dels av stora kostnader på grund av att en anläggning kan skadas och behöva repareras eller ersättas, dels av ett intäktsbortfall p g a produktionsavbrott i samband med skada.

Anläggningarna är försäkrade dels för egendomsskada, dels för intäktsbortfall till följd av avbrott i driften. I Sverige gäller ett strikt och obegränsat ansvar för skador på tredje man orsakat av dammhaveri. Koncernen har därför, tillsammans med andra vattenkraftoperatörer, en dammansvarsförsäkring. En övergripande strategi för hur koncernen ska försäkras har beslutats. Den innebär bl a beslut om vissa självrisknivåer samt att vissa avbrott inte försäkras utan hanteras inom koncernen.

Miljörisker är händelser som innebär hot mot miljön och personskador. Dessa kan dessutom i sin tur leda till allvarliga imageskador och stora ekonomiska förluster. Koncernens samlade miljörisker analyseras och följs upp löpande. För att identifiera olycksrisker och potentiella nödlägen genomförs riskanalyser vart tredje år.

Politiska risker definieras som den affärsrisk som kan uppstå till följd av politiska beslut. Det handlar främst om förändringar i de regelverk som rör energibranschen, tex förändrade skatter, miljöavgifter och förändringar av hur naturliga monopol regleras. Politiska risker är svåra att förutse och gardera sig emot. Koncernen bedriver en aktiv omvärldsbevakning och branschsamarbeten i syfte att tidigt ta del av och påverka förslag och beslut.

Elhandelsverksamheten ger många möjligheter, men den är också förknippad med ett antal risker, som elpris-, volym-, valuta-, motparts-, likviditets-, områdespris- och administrativ risk. Riskerna måste regleras och hanteras inom ramen för den löpande verksamheten. Syftet med riskhanteringen är att skapa kontroll över framtida resultat och kassaflöden. Riskpolicyn för elhandeln anger övergripande regler för hur elhandelsverksamheten ska bedrivas inom koncernen. Policyn anger hur ansvaret för verksamheten fördelas, vilka risker bolaget är berett att ta samt hur dessa risker ska begränsas, mätas, styras och kontrolleras.

De finansiella riskerna delas in i finansierings-, ränte-, valuta- och kreditrisk. Finansieringsrisk definieras som det lånebehov som inte kan täckas i ett ansträngt marknadsläge. Ränterisken avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändringar i ränteläget. Valutarisk avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser. Kreditrisk uppstår vid placering av likvida medel och i handel med exempelvis el och finansiella kontrakt och definieras som risken att motparten inte fullgör sina åtaganden. Den av styrelsen antagna finanspolicyn hanterar ovan beskrivna finansiella risker. Se Finansiering ovan.

Operativ risk innebär att fel eller brister i koncernens administrativa rutiner leder till ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Oklarheter i arbetsfördelning och arbetssätt samt bristande kompetens kan medföra att koncernen förlorar intäkter och/eller får ökade kostnader. För att begränsa operativa risker inom koncernen ansvarar varje affärsenhet för att det finns väl dokumenterade rutiner, tillförlitliga IT-system och tillfredsställande intern kontroll. Berörd personal ges fortlöpande information och utbildning om vikten av intern kontroll.

UTVECKLING PÅ REDOVISNING SOMRÅDET, IFRS

Koncernen omfattas, enligt nuvarande regelverk, inte av IFRS-reglerna fr o m 2007. Efter en noggrann analys av förutsättningarna under våren 2005 konstaterades att det för närvarande inte föreligger krav på att koncernen ska byta redovisningsprincip. Tillsvidare följer koncernen därför Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Koncernen följer dock utvecklingen inom området och har, om regelverket ändras, en kompetensmässig beredskap för detta.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Koncernens styrka är också fortsatt bredden i produktutbudet, den geografiska närheten till marknaderna och kompetenserna inom verksamhetens nyckelområden. Nya produkter, produktkombinationer och koncept innebär att bredden ökar och intresset för koncernen ökar ur ett marknadsperspektiv. Energitjänster med differentierad inriktning och omfattning mot olika kundgrupper bedöms kunna bli en framtidsaffär. Alltifrån tillhandahållande av ”inomhusklimat” året runt till enklare optimeringstjänster.

Lokal fjärrvärme, med förvärv av större och mindre energi-produktionsanläggningar i regionen, är också fortsatt en potentiell tillväxtmöjlighet liksom avfalls- och återvinnings-verksamheter, där koncernens höga kompetens och specialisering utgör en relativ marknadsfördel.

Biogasverksamheten utvecklas volymmässigt positivt med etablering av nya tankställen som når nya kunder och kundgrupper. Genom riksdagsbeslut har skattefrihet utlovats till minst 2013. Det ger, för de flesta fordonsägare, en långsiktig handlingsram för investeringsbeslut.

Investeringarna i kommunikationsteknik nådde under året ett visst kommersiellt genombrott med stor nyförsäljning. Kommande år kan definitivt ses som ett genombrottsår för fortsatt tillväxt och lönsamhet.

Koncernen står tekniskt, utvecklingsmässigt, kompetensmässigt och finansiellt väl rustad för framtiden. Investeringarna prioriteras efter lönsamhet, men balanseras mot satsningar på nya produkter och produktkombinationer. Som nämndes inledningsvis kommer en översyn av koncernens verksamheter att ske under våren 2006. Beslut kommer där-efter att tas om den fortsatta inriktningen. En naturlig utveckling är att fokusera på kärnområdena och koncentrera produktutbudet till något färre områden.

■ Flerårsöversikt (Mkr)

Koncernen	2005	2004	2003	2002	2001
Omsättning	3960	3385	2 678	2 200	1 945
Resultat efter finansiella poster	297	268	228	194	186
Balansomslutning	6 647	6 364	5 415	5 158	4 760

Moderbolaget					
Omsättning	1 369	1 337	1 268	1 082	1 004
Resultat efter finansiella poster	192	121	131	115	88
Balansomslutning	5 477	5 052	4 409	4 170	3 840

FÖRSLAG TILL DISPOSITION BETRÄFFANDE MODERBOLAGETS VINST

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till förfogande stående vinstmedel, kronor 102 409 102,65, disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning (Mkr)	102
Summa	102

Övriga vinstdispositioner

Moderbolaget lämnade utdelningsbetingat koncernbidrag till Linköping Stadshus AB med 126 Mkr och erhöll 107 Mkr i skatteoptimeringssyfte. Av koncernens fria egna kapital 159 Mkr, föreslås 0 Mkr bli överfört till bundna reserver.

Övriga koncernbidrag

Moderbolaget erhöll koncernbidrag från dotterbolagen Linköping Kraftnät AB med 65 Mkr, Katrineholm Energi AB med 35 Mkr, Ljusfors Kraft AB med 14 Mkr, Enista AB med 12 Mkr och Linköpings Biogas AB med 5 Mkr. Moderbolaget lämnade koncernbidrag till dotterbolagen Svensk Biogas i Linköping AB med 84 Mkr, Utsikt Linköping AB med 23 Mkr, och Stadspartner AB med 7 Mkr.

Styrelsens yttrande avseende föreslagen vinstutdelning

Ur ett aktiebolagsrättsligt perspektiv är till ägaren lämnat koncernbidrag att betrakta som vinstutdelning. Motsvarande regelverk tillämpas under vissa förutsättningar även för koncernbidrag till dotterbolag. Nedanstående yttrande beträffande utdelning innefattar även lämnade koncernbidrag.

Den föreslagna utdelningen reducerar bolagets soliditet till 27 procent och koncernens soliditet till 28 procent, därmed uppnås den uttalade målsättningen för koncernens kapitalstruktur med en soliditet om 25–30 procent. Likviditeten i bolaget och koncernen bedöms kunna upprätthållas på en tryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget, och övriga i koncernen ingående bolag, från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförts i ABL 17 kap 3 § 2–3 st.

Vad beträffar företagets resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

■ Resultaträkning – koncernen

Belopp i Mkr	Not	2005	2004
Nettoomsättning inklusive punktskatter	1	4 762	4 132
Punktskatter		–934	–863
Aktiverat arbete för egen räkning	2	94	92
Andelar i intresseföretags resultat		7	–8
Övriga rörelseintäkter		31	32
		3 960	3 385

Rörelsens kostnader			
Energi, råvaror och material		–1 947	–1 676
Övriga externa kostnader	4	–625	–515
Personalkostnader	5	–577	–481
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	–389	–329
Rörelseresultat		422	384

Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		–10	–5
Övriga ränteutäkter och liknande resultatposter		18	16
Räntekostnader och liknande resultatposter		–133	–127
Resultat efter finansiella poster		297	268

Skatt på årets resultat	9	–88	–86
Minoritetens andel i årets resultat		–21	–17
Årets resultat		188	165

■ Balansräkning – koncernen

Belopp i Mkr	Not	2005-12-31	2004-12-31
TILLGÅNGAR			

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	11	11
Nyttjanderätter, kraftledning och mark	11	4	4
Goodwill	12	169	192
		184	207

Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	13	952	942
Nedlagda kostnader på annans fastighet	14	20	14
Maskiner och andra tekniska anläggningar	15	2 967	2 974
Inventarier, verktyg och installationer	16	517	478
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	195	83
		4 651	4 491

Finansiella anläggningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag	19	211	104
Andelar i intresseföretag	20	53	52
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	4	7
		268	163

Summa anläggningstillgångar		5 103	4 861
------------------------------------	--	--------------	--------------

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		106	60
		106	60

Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		516	497
Elcertifikat och utsläppsrätter		134	85
Skattefordringar		–	4
Övriga fordringar	22	20	18
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	470	428
		1 140	1 032

Kassa och bank		298	411
Summa omsättningstillgångar		1 544	1 503

SUMMA TILLGÅNGAR		6 647	6 364
-------------------------	--	--------------	--------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital	24		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		200	200
Bundna reserver		1 525	1 398
		1 725	1 598

<i>Fritt eget kapital</i>			
Fria reserver		–29	–53
Årets resultat		188	165
		159	112
		1 884	1 710

Minoritetsintresse		122	139
---------------------------	--	------------	------------

Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	36	36
Avsättningar för uppskjuten skatt	27	715	667
Övriga avsättningar	28	43	35
		794	738

Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut	29	2 922	2 622
Övriga skulder		4	10
		2 926	2 632

Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		12	38
Checkräkningskredit	30	–	176
Leverantörsskulder		224	206
Skatteskulder		12	–
Övriga skulder		211	177
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	462	548
		921	1 145

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		6 647	6 364
---------------------------------------	--	--------------	--------------

■ Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser – koncernen

Belopp i Mkr	2005-12-31	2004-12-31
Ställda säkerheter		
<i>För egna skulder och avsättningar</i>		
Fastighetsinteckningar	Inga	216
<i>Övriga ställda panter och säkerheter</i>		
Bankmedel för finansiell handel	9	23
Summa ställda säkerheter	9	239
Ansvarsförbindelser		
Borgensförbindelser, övriga	4	2
Summa ansvarsförbindelser	4	2

■ Kassaflödesanalys – koncernen

Belopp i Mkr	2005	2004
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	297	268
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m m	393	352
	690	620
Betalad skatt	-15	-16
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	675	604
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	-46	63
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-112	-143
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	56	155
Kassaflöde från den löpande verksamheten	573	679
Investeringsverksamheten		
Lämnade och återbetalda aktieägartillskott	-	-21
Förvärv av dotterföretag	-21	-1
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-7	-9
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-619	-653
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	12	14
Investeringar i finansiella tillgångar	-7	-34
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	-	36
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-642	-668
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	92	281
Utbetalad utdelning	-10	-
Lämnade koncernbidrag	-126	-101
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-44	180
Årets kassaflöde	-113	191
Likvida medel vid årets början	411	220
Likvida medel vid årets slut	298	411

■ Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys – koncernen

Belopp i Mkr	2005	2004
Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen ränta	37	30
Erlagd ränta	157	145
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Upplösning av negativ goodwill	-2	-
Avgår resultatandel i intresseföretag	-7	-8
Erhållen utdelning från intresseföretag	3	-2
Av- och nedskrivningar av im- och materiella anläggningstillgångar	389	351
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	10	-
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	-6	-
Övriga avsättningar	6	10
	393	352

Förvärv av dotterföretag och andra affärsenheter		
<i>Förvärvade tillgångar och skulder:</i>		
Immateriella anläggningstillgångar	-	14
Materiella anläggningstillgångar	-	10
Varulager	-	3
Rörelsefordringar	-	144
Likvida medel	-	37
Summa tillgångar	-	208
Avsättningar		
Rörelseskulder	-	-140
Summa avsättningar och skulder	-	-133
Köpeskilling		
Avgår: Likvid med emitterade egna aktier	-	-37
Utbetalad köpeskilling	-	38
Avgår: Likvida medel i den förvärvade verksamheten	-	-37
Påverkan på likvida medel (minus = ökning)	-	1

Likvida medel		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och bank	298	411

■ Resultaträkning – moderföretaget

Belopp i Mkr	Not	2005	2004
Nettoomsättning inklusive punktskatter	1	1 282	1 248
Punktskatter		-25	-21
Aktiverat arbete för egen räkning	2	11	10
Övriga rörelseintäkter	3	101	100
		1 369	1 337
Rörelsens kostnader			
Energi, råvaror och material		-347	-410
Övriga externa kostnader	4	-241	-250
Personalkostnader	5	-273	-246
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-229	-192
Rörelseresultat		279	239
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		23	-
Resultat från andelar i intresseföretag	7	3	-15
Resultat från andelar i övriga bolag		-10	-5
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		27	22
Räntekostnader och liknande resultatposter		-130	-120
Resultat efter finansiella poster		192	121
Bokslutsdispositioner			
Bokslutsdispositioner, övriga	8	-157	-179
Resultat före skatt		35	-58
Skatt på årets resultat	9	-5	9
Årets resultat		30	-49

■ Balansräkning – moderföretaget

Belopp i Mkr	Not	2005-12-31	2004-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	9	9
		9	9
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	13	740	728
Nedlagda kostnader på annans fastighet	14	8	8
Maskiner och andra tekniska anläggningar	15	2 221	2 212
Inventarier, verktyg och installationer	16	70	56
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	138	50
		3 177	3 054
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	18	816	777
Fordringar hos koncernföretag	19	647	409
Andelar i intresseföretag	20	58	58
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	4	7
		1 525	1 251
Summa anläggningstillgångar		4 711	4 314

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		95	48
		95	48
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		178	169
Fordringar hos koncernföretag		274	158
Elcertifikat och utsläppsrätter		47	21
Skattefordringar		4	4
Övriga fordringar		6	6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	142	152
		651	510
Kassa och bank		20	180
Summa omsättningstillgångar		766	738

SUMMA TILLGÅNGAR	5 477	5 052
-------------------------	--------------	--------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	24		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (400 000 aktier å kvotvärde 500 kr)		200	200
Reservfond		40	40
		240	240
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		72	124
Årets resultat		30	-49
		102	75
Obeskattade reserver	25	342	315
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		1 581	1 423
Periodiseringsfonder		-	1
Avsatt till pensioner		4	4
		1 585	1 428
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	27	26
Avsättningar för uppskjuten skatt		7	3
Övriga avsättningar	28	24	17
		58	46
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	29	2 889	2 527
		2 889	2 527
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		12	38
Checkräkningskredit	30	39	176
Leverantörsskulder		76	73
Skulder till koncernföretag		253	118
Övriga skulder		44	31
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	179	300
		603	736
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		5 477	5 052

■ Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser – moderföretaget

Belopp i Mkr	2005-12-31	2004-12-31
Ställda säkerheter		
<i>För egna skulder och avsättningar</i>		
Fastighetsinteckningar	Inga	216
<i>Övriga ställda panter och säkerheter</i>		
Bankmedel för finansiell handel	5	16
Summa ställda säkerheter	5	232

Ansvarsförbindelser		
Borgensförbindelser till förmån för koncernföretag (Beloppsbegränsning av borgensförbindelserna till förmån för koncernföretag uppgår till 157 (176))	30	97
Borgensförbindelser, övriga	4	2
Summa ansvarsförbindelser	34	99

■ Kassaflödesanalys – moderföretaget

Belopp i Mkr	2005	2004
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	192	121
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m m	229	219
	421	340
Betalad skatt	-1	1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	420	341

<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	-47	62
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	96	-5
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	4	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten	473	398

Investeringsverksamheten		
Återbetalda aktieägartillskott	-	28
Förvärv av dotterföretag	-	-20
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-5	-2
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-443	-480
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	8	1
Investeringar i finansiella tillgångar	-266	-49
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	-	31
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-706	-491

Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	199	306
Lämnade koncernbidrag	-126	-101
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	73	205

Årets kassaflöde	-160	112
Likvida medel vid årets början	180	68
Likvida medel vid årets slut	20	180

■ Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys – moderföretaget

Belopp i Mkr	2005	2004
Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen ränta	29	23
Erlagd ränta	136	124

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Av- och nedskrivningar av im- och materiella anläggningstillgångar	229	216
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-2	-
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	-6	-
Avsättningar till pensioner	1	-2
Övriga avsättningar	7	5
	229	219

Likvida medel		
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	20	180

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i Mkr om inget annat anges		
--	--	--

Allmänna redovisningsprinciper	
Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.	

Värderingsprinciper m m	
Tillgångar och skulder (inklusive avsättningar) har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.	

<i>Immateriella tillgångar</i>	
<i>Kostnader för forskning och utveckling</i>	
Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer. Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling, redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.	

<i>Övriga immateriella tillgångar</i>	
Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av företaget är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.	

<i>Tillkommande utgifter</i>	
Tillkommande utgifter för en immateriell tillgång läggs till anskaffningsvärdet endast om de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.	

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivningarna sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas som kostnad i resultaträkningen. Följande avskrivningstider tillämpas:

	Nyttjandeperiod	
	Koncernen	Moderföretaget
Balanserade utgifter för utveckling och liknande arbeten	5–7 år	5–7 år
Goodwill	8–20 år	–
Nyttjanderätter	5–25 år	5–25 år

Goodwill hänförlig till förvärvade dotterbolag och verksamheter redovisas som anläggningstillgång och skrivs av enligt plan över den beräknade ekonomiska nyttjandeperioden. Den ekonomiska nyttjandeperioden fastställs efter individuell prövning. Ekonomisk nyttjandeperiod överstigande 5 år motiveras av långsiktigt strategiskt värde med stabil verksamhet. Övrig goodwill skrivs av i enlighet med branschpraxis.

Materiella tillgångar

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Byggnader	20–67 år	20–67 år
Markanläggningar	20 år	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	12–33 år	12–33 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–20 år	3–20 år

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänför sig, oavsett hur de upplånade medlen har använts.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar kontrolleras vid varje balansdag för att utrona om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om någon sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde som det högsta av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nedskrivning görs om återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden till en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte oberoende av andra tillgångar genererar något kassaflöde, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet som tillgången tillhör.

En nedskrivning reverseras om det har skett en förändring av beräkningarna som användes för att bestämma återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens bokförda värde inte överstiger det bokförda värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning skulle gjorts.

En nedskrivning av goodwill återföres endast om nedskrivningen var förorsakad av en specifik extern händelse av exceptionell natur som inte förväntas återkomma och ökningen av återvinningsvärdet hänför sig direkt till återföringen av effekten av den specifika händelsen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Valutaderivat

Valutaderivat anskaffas för att hantera valutarisker avseende framtida transaktioner i utländsk valuta, de utgör s k valutasäkringar. Valutaderivaten bokförs inte förrän de transaktioner som säkringarna är avsedda att skydda äger rum.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder (inklusive avsättningar) i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 8. Kursdifferenser på rörelsefordringar och rörelseskulder ingår i rörelseresultatet, medan differenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster. Vid terminssäkring av underliggande fordran eller skuld används terminskursen vid tillfället för valutasäkringen.

Varulager

Varulagret, värderat enligt BFNAR 2000:3, är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut- principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkuransrisk beaktats.

Energiderivat

Koncernen är aktiv på energiderivatmarknaden i Skandinavien (NordPool). Handel som görs i syfte att prissäkra produktions- eller försäljningsvolymr redovisas brutto i enlighet med det underliggande fysiska avtalets leveransperioder. Övriga handelstransaktioner redovisas i enlighet med lägsta värdets princip utifrån en kollektiv värdering, dvs vinster redovisas i samband med att vinsten realiseras medan eventuella förluster redovisas så snart de uppstår. Finansiella instrument som innehas i tradingssyfte nettoredovisas i resultaträkningen.

Elcertifikat och utsläppsrätter

Elcertifikat och utsläppsrätter är immateriella rättigheter. Till den del rättigheterna är avsedda att innehas i mer än ett år sker redovisning under immateriella anläggnings-tillgångar, i övriga fall sker redovisning under omsättningstillgångar

Anskaffning av elcertifikat sker antingen genom köp eller egentillverkning. Koncernens egentillverkade elcertifikat, vars anskaffningsvärde i första hand sätts till kontrakterat försäljningspris och i andra hand till marknadspriset då de produceras, är hänförlig till produktion av el från småskalig vattenkraft och biobränsleledad produktion.

Anskaffning av utsläppsrätter sker antingen genom köp eller tilldelning. Tilldelade utsläppsrätter erhålls utan vederlag och redovisas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde såsom ett statligt bidrag. Intäktsföring av tilldelade utsläppsrätter sker proportionerligt i förhållande till kostnaden/åtagandet för dess leverans som följd av utförda utsläpp (enl RR16). Överskott av tilldelade utsläppsrätter, som följd av att tilldelningen överstiger leveransåtagandet, skuldöförs bland förutbetalda intäkter.

I balansräkningen redovisade immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Rättigheter som är redovisade bland omsättningstillgångar är värderade till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde.

Redovisning av entreprenaduppdrag och liknande

Successiv vinstavräkning tillämpas på alla de uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredsställande sätt. Intäkter och kostnader redovisas i resultaträkningen i förhållande till uppdragets färdigställandegrad. Färdigställandegraden bestäms på basis av nedlagda uppdragskostnader i förhållande till beräknade uppdragskostnader för hela uppdraget. På uppdrag där utfallet inte kan beräknas på ett tillfredsställande sätt redovisas intäkt motsvarande nedlagda kostnader på balansdagen. Befarade förluster kostnadsförs omedelbart.

Skatt

Företaget och koncernen tillämpar BFNAR 2001:1 Inkomstskatter. Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatteintäkter och skattekostnader redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt (tidigare kallad Betald skatt) är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas ej i koncernmässig goodwill. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Avsättningar (förutom negativ goodwill och uppskjuten skatt)

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Nuvärdesberäkningar görs för att ta hänsyn till tidseffekten för väsentliga framtida betalningar.

Redovisning av intäkter

Rörelsens intäkter redovisas vid leveranstidpunkten exklusive mervärdesskatt och punktskatter, i huvudsak energiskatt. Anslutningsavgifter, det vill säga den avgift som kund betalar i samband med anslutning till elnät, fjärrvärmenät, optofibernät eller vattennät, intäktsföres vid tidpunkten för anslutningen. Intäkter för mottaget avfall redovisas i den period avfallet tas emot. Tjänste- och konsultuppdrag utförs på löpande räkning eller till fast pris. Uppdrag på löpande räkning redovisas i takt med upparbetning. Vid uppdrag till fast pris tillämpas successiv vinstavräkning, se vidare avsnittet ”Redovisning av entreprenaduppdrag och liknande” ovan. Ränteinkomster redovisas som intäkt i resultaträkningen i den period de uppstår. Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen när aktieägarens rätt att erhålla utbetalningen fastställs.

Leasing – leasetagare

Samtliga leasingavtal avseende anläggningstillgångar redovisas som operationella. Värdet på koncernens och moderbolagets leaseade tillgångar är oavsentligt i förhållande till ägda anläggningstillgångar.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Tekniska Verken i Linköping AB samt de bolag som på balansdagen direkt eller indirekt innehas till mer än 50 % av röstvärdet.

Koncernredovisningen upprättas i enlighet med förvärvsmetoden. Denna innebär att förvärvade dotterföretags tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärdet enligt en upprättad förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag det beräknade marknadsvärdet av företagets nettotillgångar enligt förvärvsanalysen, utgörs skillnaden av koncernmässig goodwill, vilken skrivs av över uppskattad nyttjandeperiod. Uppskjuten skatt redovisas i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2001:1 Redovisning av inkomstskatter. Endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten ingår i koncernens resultat och eget kapital.

Intern försäljning, interna vinster och fordringar/skulder inom koncernen elimineras i koncernredovisningen.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 % och högst 50 % av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas normalt enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som ”Andel i intresseföretags resultat” koncernens andel i intresseföretagens resultat efter finansiella intäkter och kostnader justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Koncernens andel i intresseföretagens redovisade skatter ingår i koncernens skattekostnader. Vinstandelar upparbetade efter förvärvn av intresseföretagen som ännu inte realiserats genom utdelning, avsätts till kapitalandelsfonden som utgör en del av koncernens bundna egna kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Redovisningsrådets Akutgrupp.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren.

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidraget och dess aktuella skatteeffekt som aktier och andelar.

Koncernuppgifter

Företaget är helägt dotterföretag till Linköpings Stadshus AB, org.nr 556534-0485 med säte i Linköping. Linköping Stadshus AB upprättar koncernredovisning för den största koncernen.

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 % (0 %) av inköpen och 6 % (7 %) av försäljningen andra företag inom Linköping Stadshus AB-koncernen.

Av moderföretagets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 12 % (9 %) av inköpen och 18 % (19 %) av försäljningen andra företag inom Tekniska Verken-koncernen.

Upplysningar om periodens förvärv och avyttringar

Under året ökade moderbolaget sin ägarandel i Parkeringsaktiebolaget Dukaten från 40,9 % till 85,4 %. Dessutom förvärvades aktier i Chelos AB.

■ Not 1. Nettoomsättning per rörelsegren

	2005	2004
Koncernen		
Energi	817	763
Vatten	153	146
Avfall och Återvinning	284	265
Kommunikationsteknik	43	31
Biogas	35	32
Elnät	288	289
Entreprenad	376	207
Elhandel	2 711	2 332
Övrigt	55	67
	4 762	4 132

Moderföretaget		
Energi	850	828
Vatten	158	150
Avfall och Återvinning	253	240
Övrigt	21	30
	1 282	1 248

■ Not 2. Aktiverat arbete för egen räkning

Koncernen

Avser aktiverade kostnader för anställd personal i respektive koncernbolag samt intäkter för entreprenadarbeten som aktiverats hos köpande koncernbolag.

Moderföretaget

Avser aktiverade kostnader för anställd personal.

■ Not 3. Övriga rörelseintäkter

	2005	2004
<i>Moderföretaget</i>		
Administrativ avgift, dotterbolag	67	62
Övrigt	34	38
	101	100

■ Not 4. Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncern	Moderföretag
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>		
Revisionsuppdrag, kkr	1 328	571
Andra uppdrag, kkr	219	–
	1 547	571

■ Not 5. Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2005	varav män	2004	varav män
------------------------	------	-----------	------	-----------

Moderföretaget				
Sverige	490	75%	478	74%
Dotterföretag				
Sverige	593	81%	515	79%

Koncernen totalt	1 083	78%	993	77%
------------------	-------	-----	-----	-----

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2005	2004
---	------	------

	<i>Löner och ersättningar</i>	<i>Sociala kostnader</i>	<i>Löner och ersättningar</i>	<i>Sociala kostnader</i>
Moderföretaget	168	91	156	78
(varav pensionskostnad)		(32)		(22)
Dotterföretag	201	93	144	69
(varav pensionskostnad)		(23)		(14)
Koncernen totalt	369	184	300	147
(varav pensionskostnad)		(55)		(36)

Moderföretaget

Från moderföretaget utgick 2 794 kkr (2 922 kkr) i arvoden till styrelsen och som ersättning till VD, tillika koncernchef. Av ersättning till VD utgjorde 100 kkr (156 kkr) tantiem.

Pensionsåldern för verkställande direktören är 60 år. Verkställande direktören har en premiebaserad pensionsplan. Verkställande direktören kan själv bestämma utbetalningstidens längd, dock inom ramen för inkomstskattelagens bestämmelser. Pensionskostnaden för Tekniska Verken utgörs från år 2004 av pensionspremier uppgående till 35 % av den fasta lönen. Därtill avsätts 32,5 % av lönedelar upp till 30 inkomstbasbelopp, vilket avses motsvara kostnad för kollektivavtalad pensionsplan. Pensionspremier erläggs så länge verkställande direktören kvarstår som anställd i bolaget. Pensionspremien är oantastbar.

För år 2005 uppgick pensionskostnaden för verkställande direktören till 1 204 kkr (2 141 kkr), (för 2004 avsåg 1 213 kkr tryggande av pensionsrätt intjänad för åren 2000–2003). För moderföretagets styrelseledamöter finns inga pensionskostnader.

Verkställande direktören har rätt till avgångsvederlag motsvarande 2 årslöner vid uppsägning från bolagets sida. Uppsägningstid med bibehållna förmåner uppgår till 6 månader. Företagets åtagande för tidigare verkställande direktörer uppgår till 32 kkr (47 kkr), vilket är avsatt i balansräkningen.

Moderföretagets styrelseledamöter erhöll ersättning för uppdrag i såväl moderföretag som dotterföretag med 863 kkr (847 kkr), varav till styrelsens ordförande 171 kkr (171 kkr) och styrelsens vice ordförande 102 kkr (103 kkr). Koncernchefen erhöll 2 123 kkr (2 226 kkr) för sina uppdrag i koncernen.

Dotterföretag

Under 2005 utgick totalt 7 450 kkr (6 028 kkr) i arvoden till styrelse och som ersättning till VD (inga tantiem o dyl utbetalades under 2004 och 2005 till styrelse eller VD). Av bolagens pensionskostnader avser 1 407 kkr (771 kkr) gruppen styrelse och VD.

Styrelseledamöter och ledande befattningar	2005	2004
	<i>Antal på balansdagen</i>	<i>Antal på balansdagen</i>
Styrelseledamöter	9	9
Varav män	67%	67%
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	13	13
Varav män	92%	92%
Redovisning av sjukfrånvaro i koncernen	2005-01-01–2005-12-31	2004-07-01–2004-12-31

Total sjukfrånvaro	3,4%	3,5%
Långtidssjukfrånvaro	1,9%	1,8%
Sjukfrånvaro för män	3,6%	3,1%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,0%	3,3%
Anställda –29 år	1,5%	2,0%
Anställda 30–49 år	2,8%	2,9%
Anställda 50 år–	4,7%	4,1%

Redovisning av sjukfrånvaro i moderföretaget	2005-01-01–2005-12-31	2004-07-01–2004-12-31
---	-----------------------	-----------------------

Total sjukfrånvaro	2,8%	2,9%
Långtidssjukfrånvaro	1,4%	1,6%
Sjukfrånvaro för män	2,9%	2,8%
Sjukfrånvaro för kvinnor	2,6%	3,2%
Anställda –29 år	1,2%	1,8%
Anställda 30–49 år	2,4%	2,4%
Anställda 50 år–	4,1%	4,1%

■ Not 6. Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	2005	2004
Koncernen		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten o likn	–6	–6
Goodwill	–24	–22
Nyttjanderätter, kraftledning och mark	0	0
Byggnader och mark	–39	–30
Nedlagda kostnader på annans fastighet	–1	–1
Maskiner och andra tekniska anläggningar	–251	–209
Inventarier, verktyg och installationer	–68	–61
	–389	–329

Moderföretaget		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten o likn	–5	–4
Byggnader och mark	–30	–22
Nedlagda kostnader på annans fastighet	–1	0
Maskiner och andra tekniska anläggningar	–172	–148
Inventarier, verktyg och installationer	–21	–18
	–229	–192

■ Not 7. Resultat från andelar i intresseföretag

	2005	2004
Utdelning	3	2
Nedskrivningar	–	–17
	3	–15

■ Not 8. Bokslutsdispositioner, övriga

	2005	2004
<i>Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan</i>		
Maskiner och andra tekniska anläggningar	–158	–196
Periodiseringsfond, årets återföring	1	16
Skillnad mellan faktisk och bokförd pensionsskuld	–	1
	–157	–179

■ Not 9. Skatt på årets resultat		
Koncernen	2005	2004
<i>Aktuell skattekostnad</i>		
Periodens skattekostnad	-39	-16
<i>Uppskjuten skattekostnad</i>		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-49	-70
Total redovisad skattekostnad i koncernen	-88	-86
<i>Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital</i>		
Aktuell skatt i lämnade koncernbidrag	-5	-4
Moderföretaget	2005	2004
<i>Aktuell skattekostnad/skatteintäkt</i>		
Periodens skattekostnad/skatteintäkt	-1	10
<i>Uppskjuten skattekostnad</i>		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-4	-1
Total redovisad skattekostnad i moderföretaget	-5	9
<i>Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital</i>		
Aktuell skatt i erhållna/lämnade koncernbidrag	-1	10

■ Not 10. Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	33	25
Övriga investeringar	6	5
	39	30
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-22	-16
Årets avskrivning enligt plan	-6	-5
	-28	-21
Redovisat värde vid periodens slut	11	9

■ Not 11. Nyttjanderätter, kraftledning och mark		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	13	3
	13	3
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-9	-3
Årets avskrivning enligt plan	0	-
	-9	-3
Redovisat värde vid periodens slut	4	0

■ Not 12. Goodwill		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	275	-
Övriga investeringar	1	-
	276	-
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-83	-
Årets avskrivning enligt plan	-23	-
	-106	-
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-	-
Årets nedskrivningar	-1	-
Vid årets slut	-1	-
Redovisat värde vid periodens början	219	-
Redovisat värde vid periodens slut	169	-

■ Not 13. Byggnader och mark		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	1 391	1 049
Nyanskaffningar	50	43
Avyttringar och utrangeringar	-2	-1
	1 439	1 091
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-449	-321
Avyttringar och utrangeringar	1	-
Årets avskrivning enligt plan	-39	-30
	-487	-351
Redovisat värde vid periodens slut	952	740
<i>Taxeringsvärden, byggnader (i Sverige)</i>	713	529
<i>Taxeringsvärden, mark (i Sverige)</i>	146	84

■ Not 14. Nedlagda kostnader på annans fastighet		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	15	8
Nyanskaffningar	7	1
	22	9
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-1	-
Årets avskrivning enligt plan	-1	-1
	-2	-1
Redovisat värde vid periodens slut	20	8

■ Not 15. Maskiner och andra tekniska anläggningar		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	5 390	4 119
Nyanskaffningar	248	181
Avyttringar och utrangeringar	-7	-
	5 631	4 300
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-2 416	-1 907
Avyttringar och utrangeringar	3	-
Årets avskrivning enligt plan	-238	-172
	-2 651	-2 079
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Årets nedskrivningar	-13	-
	-13	-
Redovisat värde vid periodens slut	2 967	2 221

■ Not 16. Inventarier, verktyg och installationer		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	1 261	216
Nyanskaffningar	108	37
Avyttringar och utrangeringar	-32	-5
	1 337	248
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-782	-160
Avyttringar och utrangeringar	30	3
Årets avskrivning enligt plan	-64	-17
	-816	-174
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Årets nedskrivningar	-4	-4
	-4	-4
Redovisat värde vid periodens slut	517	70

■ Not 17. Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		
	Koncern	Moderföretag
Vid årets början	83	50
Färdigställda projekt	-74	-49
Årets nedlagda kostnader	186	137
	195	138

■ Not 18. Andelar i koncernföretag		
	2005-12-31	2004-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	819	828
Inköp	26	20
Aktieägartillskott	-	-29
	845	819
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-42	-42
Under året återförda nedskrivningar	13	-
	-29	-42
Redovisat värde vid periodens slut	816	777

Specifikation av bolagets innehav av andelar i koncernföretag			
<i>Dotterföretag / org.nr / Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i %</i>	<i>Bokfört värde</i>
AB Östgas, 556379-9781, Linköping	1 000	100,0	0
BusinessLink i Linköping AB, 556590-7507, Linköping	1 000	100,0	0
Enista AB, 556506-6734, Linköping	50 000	100,0	13
Katrineholm Energi AB, 556034-4581, Katrineholm	135 000	100,0	531
Linköping Kraftnät AB, 556483-4926, Linköping	500 000	100,0	60
Linköping Biogas AB, 556581-4612, Linköping	15 000	100,0	18
Ljusfors Kraft AB, 556042-3351, Linköping	1 089	99,0	32
Mätarteknik Öst AB, 556404-9327, Norrköping	200	100,0	1
Parkeringsaktiebolaget Dukaten, 556177-1071, Linköping	25 415	85,4	30
Stadspartner AB, 556441-1196, Linköping	13 400	100,0	16
Svensk Biogas i Linköping AB, 556034-8228, Linköping	260 000	100,0	31
Utsikt Linköping AB, 556426-8588, Linköping	20 000	100,0	30
Västerviks Kraft Elhandel AB, 556415-8946, Linköping	1 000	100,0	0
Östkraft AB, 556544-2638, Linköping	170 527	47,5	54
			816

■ Not 19. Fordringar hos koncernföretag		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	104	409
Tillkommande fordringar	107	266
Reglerade fordringar	-	-28
Redovisat värde vid periodens slut	211	647

■ Not 20. Andelar i intresseföretag		
	2005-12-31	2004-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	58	148
Inköp	-	30
Försäljning	-	-120
	58	58
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-	-72
Försäljning	-	89
Årets nedskrivningar	-	-17
	-	-
Redovisat värde vid periodens slut	58	58

Spec av moderföretagets och koncernens innehav av andelar i intresseföretag				
<i>Intresseföretag / org.nr, säte</i>	<i>Justerat EK / Årets vinst¹⁾</i>	<i>Andelar antal</i>	<i>Kapitalan-delens värde i %²⁾</i>	<i>Bokf värde hos modern</i>
Direkt ägda				
Mjölby-Svartådalen Energi AB	34			58
556093-1593, Mjölby	7	35,2	53	58
			53	58

1) Med justerat eget kapital avses den ägda andelen av företagets egna kapital inkl eget kapitaldelen i obeskattade reserver. Med årets resultat avses ägarandelen av företagets resultat efter skatt inkl eget kapitaldelen i årets förändring av obeskattade reserver. I koncernens resultaträkning redovisas resultatandelarna från intresseföretag i två poster, dels resultatet före skatt, inkl eventuella avskrivningar på övervärden, vilket ingår i rörelseresultatet, dels andelen i intresseföretagens skatt vilken redovisas tillsammans med koncernens skatter.

2) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Locke utdelade ackumulerade vinstandelar i intresseföretagen avsätts till kapitalandelsfond som utgör en del av koncernens bundna reserver. Kapitalandelsfonden för direktägda intresseföretag uppgår till 0 (0). Ackumulerade förluster däremot, belastar koncernens fria egna kapital.

■ Not 21. Andra långfristiga värdepappersinnehav		
	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	16	16
Tillkommande tillgångar	7	7
	23	23
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-9	-9
Årets nedskrivningar	-10	-10
	-19	-19
Redovisat värde vid årets slut	4	4

	Koncern	Moderföretag
<i>Specifikation av värdepapper</i>	<i>Bokfört värde</i>	<i>Bokfört värde</i>
Alltransport i Östergötland AB	0	-
Chelos AB	4	4
Citylink AB	0	0
def.waste ekonomisk förening	0	0
EFO AB	0	0
EFO Energiaskor AB	0	0
Kommunala Kraftvärmegruppen AB	0	0
Mellansvenska Naturgaskonsortiet AB	0	0
Polargas AB	0	-
Värmeverkens ekonomiska förening	0	0
Växtmästaren Minut AB	0	-
	4	4

■ Not 22. Fordran på beställare avseende pågående uppdrag		
	Koncern	Moderföretag
<i>Entreprenaduppdrag</i>		
Uppdragsinkomster som redovisats som intäkt	8	-
Akkumulerade uppdragsutgifter och redovisad vinst (efter avdrag för redovisad förlust) vid periodens slut	7	-
Fordran hos beställare avseende pågående uppdrag	-	-
Skuld till beställare avseende pågående uppdrag	1	-

■ Not 23. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
	Koncern	Moderföretag
Upplupna intäkter avseende leveranser av el, slam, avfall, vatten, fjärrvärme och fjärrkyla	339	97
Övriga poster	131	45
	470	142

■ Not 24. Eget kapital			
<i>Koncernen</i>	<i>Aktie-kapital</i>	<i>Bundna reserver</i>	<i>Fritt eget kapital</i>
Vid årets början	200	1 398	112
Koncernbidrag			- 19
Aktuell skatteeffekt på koncernbidrag			5
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		127	-127
Årets resultat			188
Vid årets slut	200	1 525	159

<i>Moderföretaget</i>	<i>Aktie-kapital</i>	<i>Reserv-fond</i>	<i>Fritt eget kapital</i>
Vid årets början	200	40	75
Koncernbidrag			-4
Aktuell skatteeffekt på koncernbidrag			1
Årets resultat			30
Vid årets slut	200	40	102

■ Not 25. Obeskattade reserver		
	2005-12-31	2004-12-31
Akkumulerade avskrivningar utöver plan:		
• Maskiner och inventarier	1 581	1 423
Periodiseringsfonder		
• Avsatt vid taxering 2001	-	1
Avsatt till pensioner	4	4
	1 585	1 428

Av obeskattade reserver utgör 444 (400) uppskjuten skatt. Den uppskjutna skatten särredovisas ej i moderföretagets balansräkning men däremot i koncernens.

■ Not 26. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Koncern	Moderföretag
Skandia	36	27
	36	27

■ Not 27. Avsättningar för uppskjuten skatt		
Koncernens uppskjutna skatteskuld avser i huvudsak koncernbolagens obeskattade reserver.		
■ Not 28. Övriga avsättningar	Koncern	Moderföretag
Reserv för framtida deponikostnad	38	21
Övriga avsättningar	5	3
	43	24

■ Not 29. Skulder till kreditinstitut, långfristiga		
	Koncern	Moderföretag
Förfallotidpunkt, 1-5 år från balansdagen	-	48
Förfallotidpunkt, senare än fem år från balansdagen	2 922	2 841
	2 922	2 889

■ Not 30. Checkräkningskredit		
Koncernen är ansluten till ett koncernkonto, där Linköpings kommun är kontohavare gentemot kreditgivande bank. Koncernföretagen äger rätt att inom koncernkontot nyttja en kredit på 50 Mkr. Per balansdagen är koncernens limit outnyttjad, medan moderbolaget nyttjat 39 Mkr.		

■ Not 31. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
	Koncern	Moderföretag
Upplupna räntekostnader	40	40
Upplupna personalrelaterade kostnader	63	34
Upplupna bränsleskattekostnader	15	15
Upplupna el/elcertifikatskostnader	185	-
Övriga poster	159	90
	462	179

Bränslebeskattningen är fortsatt föremål för tolkningstvister mellan bolaget och Skatteverket. I avvaktan på prövning tillämpar bolaget Skatteverkets tolkning och resultatet är belastat i enlighet med denna.

Linköping den 13 mars 2006

Lena Burlin
Ordförande

Lars Eklund

Leif Tollén

Gunn Bredstedt

Gunilla Wetterling

Gunilla Almesåker

Håkan Arne

Veine Edman

Bengt Magnhagen

Stig Holm
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 14 mars 2006
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Dick Svensson
Auktoriserad revisor, FAR

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Tekniska Verken i Linköping AB (publ)
org.nr 556004-9727

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Tekniska Verken i Linköping för år 2005. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisnings sed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping den 14 mars 2006
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Dick Svensson
Auktoriserad revisor

FAKTA OCH STATISTIK

■ Koncernen – fem år i sammandrag

Mkr då inget annat anges	2001	2002	2003	2004	2005
Ur resultaträkningarna					
Omsättning	1945	2200	2678	3385	3960
Avskrivning enligt plan	269	315	320	329	389
Rörelseresultat	271	285	357	384	422
Resultat från finansiella poster	-85	-91	-129	-116	-125
Resultat efter finansiella poster	186	194	228	268	297
Årets resultat	128	126	137	165	188
Ur balansräkningarna					
Anläggningstillgångar	3923	4065	4333	4861	5103
Omsättningstillgångar	837	1093	1082	1503	1544
Eget kapital	1425	1479	1557	1710	1884
Skulder, avsättningar och minoritet	3335	3679	3858	4654	4763
Balansomslutning	4760	5158	5415	6364	6647
Nettoinvesteringar					
Immateriella anläggningstillgångar	211	6	3	16	7
Materiella anläggningstillgångar	1199	461	572	777	519
Nyckeltal					
Avkastning på totalt kapital, %	7	6	7	7	7
Avkastning på eget kapital, %	13	13	15	16	17
Soliditet, %	30	29	29	27	28
Andra data					
Medeltal anställda	727	798	832	993	1083
Löner exkl VD och styrelsearvoden	212	231	253	291	359

■ Moderbolaget – fem år i sammandrag

Mkr då inget annat anges	2001	2002	2003	2004	2005
Ur resultaträkningarna					
Omsättning	1004	1082	1268	1337	1369
Avskrivningar enligt plan	171	180	187	192	229
Rörelseresultat	186	200	245	239	279
Resultat från finansiella poster	-98	-85	-114	-118	-87
Resultat efter finansiella poster	88	115	131	121	192
Årets resultat	-6	43	61	-49	30
Ur balansräkningarna					
Anläggningstillgångar	3402	3526	3826	4314	4711
Omsättningstillgångar	438	644	583	738	766
Eget kapital	308	324	337	315	342
Obeskattade reserver	1151	1201	1249	1428	1585
Skulder och avsättningar	2381	2645	2823	3309	3550
Balansomslutning	3840	4170	4409	5052	5477
Nettoinvesteringar					
Immateriella anläggningstillgångar	1	3	-	-	5
Materiella anläggningstillgångar	582	331	441	607	347
Nyckeltal					
Avkastning på totalt kapital, %	6	6	6	6	6
Avkastning på eget kapital, %	8	10	11	9	14
Soliditet, %	30	29	28	27	27
Andra data					
Medeltal anställda	371	397	440	478	490
Löner exkl VD och styrelsearvoden	110	121	137	153	165

Energiförsäljning

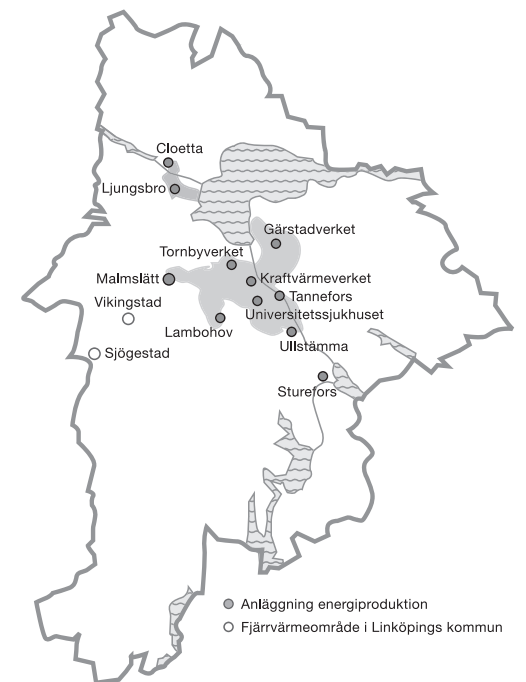
Värme i Linköping	2001	2002	2003	2004	2005
Abonnerad effekt, MW	669	678	690	713	719
Antal abonnemang	8 027	8 486	9 006	9 470	9 918
Såld värmeenergi, GWh	1 228	1 246	1 280	1 255	1 231
Därav ånga, GWh	25,1	27,8	26	24,6	26

	Abonnerad effekt, MW	Såld värmeenergi, MWh	Antal abonnemang
Industri	118	200 670	291
Småhus, en- och tvåbostadshus	77	125 587	6 500
Småhus, sekundärvärme	9	16 739	1 274
Bostadsfastigheter	331	573 210	1 222
Förvaltning, skolor, sjukvård	106	174 293	277
Övriga	74	116 381	304
Markvärme	4	5 164	47
Produktion av fjärrkyla	-	19 143	3
Summa	719	1 231 187	9 918

Försäljning värme till annat fjärrvärmeföretag, GWh

	2001	2002	2003	2004	2005
	41,6	53,8	56,5	64,9	86,9

Koldioxid vid fjärrvärmeproduktion i Linköping; 31 gram fossil koldioxid/kWh
Koldioxidutsläppen varierar mellan olika år p.g.a. skillnader i väder, tillgänglighet på produktionsanläggningar m.m. Ett normalår släpps i genomsnitt 31 gram fossil koldioxid ut per såld kWh fjärrvärme i Linköping. Hänsyn är tagen till att fjärrvärmeförsäljningen möjliggör energieffektiv elproduktion som tränger undan el producerad i kolkondenskraftverk med lägre verkningsgrad.

Värme Borensberg	2004	2005
Abonnerad effekt, MW	5,4	6
Antal abonnemang	133	163
Såld värmeenergi, MWh	8 481	9 659

Värme Skärblacka	2004	2005
Abonnerad effekt, MW	3	3
Antal abonnemang	122	153
Såld värmeenergi, MWh	1 563	5 435

Värme Kisa	2005
Abonnerad effekt, MW	14
Antal abonnemang	36
Såld värmeenergi, MWh	32 820
Därav ånga, MWh	25 400

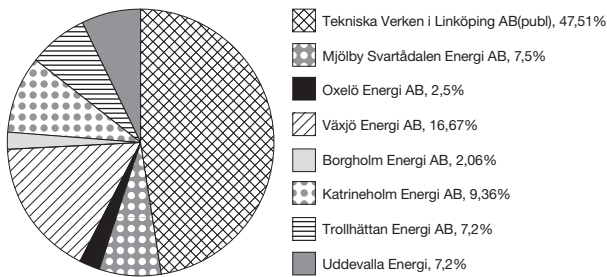
Fjärrkyla	2001	2002	2003	2004	2005
Abonnerad effekt, MW	8	14	16	17	18
Antal abonnemang	6	17	23	33	41
Såld kylenergi, MWh	6 552	18 489	20 588	22 160	24 876

EI, Östkraft AB	2001	2002	2003	2004	2005
Kunder	152 000	153 000	154 000	215 000	212 000
Såld energi, GWh	2 693	2 932	3 135	4 732	5 452

■ Kommentarer och definitioner

- I jämförelsetalen för koncernen redovisas de obeskattade reserverna, till den del de utgör uppskjuten skatteskuld, som skulder och till övrig del som eget kapital.
- I moderbolagets jämförelsetal redovisas obeskattade reserver öppet och nyckeltalen är beräknade enligt nedanstående definitioner.
- Uppskjuten skatt är beräknad med samma skattesats i koncernen och moderbolaget.
- Avkastning på totalt kapital
Rörelseresultat + övriga ränteintäkter och liknande resultatposter
Genomsnittlig balansomslutning
- Avkastning på eget kapital
Resultat efter finansiella poster
Genomsnittligt eget kapital + andelen eget kapital av obeskattade reserver
- Soliditet
Eget kapital + andelen eget kapital av obeskattade reserver
Total balansomslutning

Ägarfördelning Östkraft AB 2005

Etableringsorter, Östkraft AB

Elnätverksamhet – Linköping Kraftnät AB

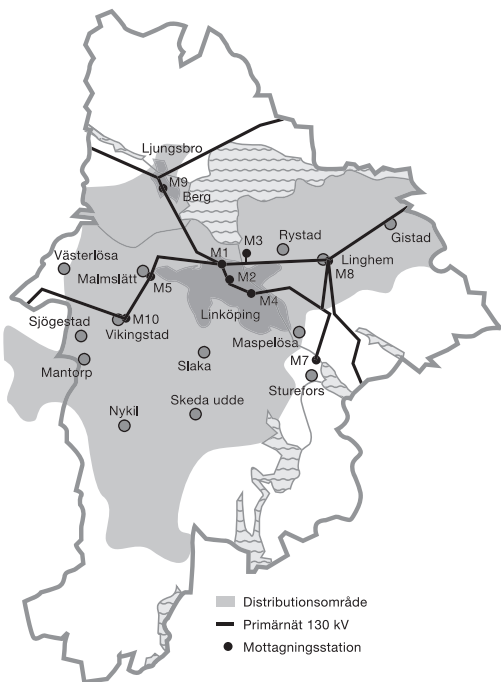
	2001	2002	2003	2004	2005
Antal abonnemang, lågspänning	69 802	69 209	69 547	70 179	70 262
Antal abonnemang, högspänning	47	47	47	47	45
Energi till eget nät exkl elpannor, GWh	1 206	1 197	1 180	1 175	1 163
Högsta belastning under en timme, MW	226	220	218	228	216

Transformatorstationer

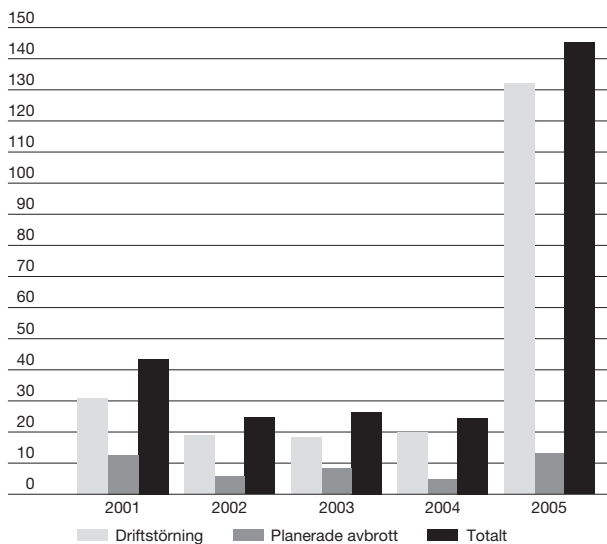
Antal Mottagningsstation 130/10 kV	9	9	9	9	9
Antal Fördelningsstation 10 kV	24	25	25	27	29
Antal Nätstation 10/0,4 kV	1 193	1 201	1 219	1 247	1 285

Ledningsnät (mil)

130 kV	5	5	5	5	6
10 kV	134	135	137	137	140
0,4 kV	248	250	251	234	232
Total ledningslängd	387	390	393	377	378

Medelavbrotts-tid på elnätet per kund och år i minuter

Den genomsnittliga avbrotts-tiden per kund var 145,2 minuter. Medelvärdet de senaste fem åren är 52,8 min. Transporterad el på nätet 2005 var 1 163 GWh. Den högsta belastningen i nätet, 216 MW, inträffade 3 mars. Den höga genomsnittliga avbrotts-tiden under 2005 beror på de långa strömvägen under orkanen Gudrun. Utan dessa störningar blir den genomsnittliga avbrotts-tiden omkring 25,2 minuter/kund.

Produktion av el och värme i kraftvärmeverk

Kraftvärmeverket

Kraftvärmeverket består av tre pannor med gemensam ångstam och tre turbiner.

Pannor	Ångproduktion, MW	Rökgaskondensering, MW
Kolpannan	83	–
Oljepannan	154	–
Träpannan	58	20
	Max kondens-produktion, MWel	Max mottrycks-produktion MWel
Turbin 1	–	31
Turbin 2	–	42
Turbin 3	32	22 (vid antingen kondens- eller mottrycksdrift)

Gärstadverket

Gärstadverkets äldre del består av tre avfallseldade pannor på totalt 75 MW ånga och gemensam rökgaskondensering som ger 15 MW värme, samt en oljeeldad gasturbin som ger 25 MW el och en ångturbin som även den ger 25 MW el. Gärstadverkets nya del består av en panna på 68 MW ånga samt rökgaskondensering bestående av en kondensator och en värmepump som totalt ger 15 MW värme. Möjlighet till elproduktion finns genom en ångturbin på 18 MW el.

Pannor	Ångproduktion, MW	Rökgaskondensering, MW
Panna 1-3	75	15
Panna 4	68	15
	Max elproduktion MWel	
Gas- och ångturbin	50	–
Ny ångturbin	18	–

Tornbyverket

Två likadana dieselmotorer som tillsammans ger 14 MW el och 14 MW värme.

Anläggningar för enbart värmeproduktion

	Olja, MW	Trä, MW	El, MW
Kraftvärmeverket	–	–	25,0
Tornbyverket	3,0	–	5,0
HVC 10	120,0	–	–
Tannefors	40,0	–	–
Lambohov	40,0	–	–
Ullstamma	40,0	–	–
Malmstätt	15,0	–	2,0
Universitetssjukhuset	56,0	–	10,0
Ljungsbro	7,0	4,5	–
Cioetta	16,0	–	2,0
Borensberg	5,0	3,0	–
Mobila panncentraler 1–8	24,0	–	–
Kisa	23,0	7,0	1,0

Vattenkraftstationer

	Maxeffekt	Normalårsproduktion
Motala Ström		
7 stationer	54,0 MW	211,4 GWh/år
Stångån		
5 stationer	13,1 MW	39,4 GWh/år
Svartån		
4 stationer, varav 2 st 50 % ägande	12,4 MW	35,6 GWh/år
Botorpsströmmen		
5 stationer	4,4 MW	14,8 GWh/år
Forskraft		
15 stationer	9,7 MW	16,3 GWh/år
Nyköpingsån		
2 stationer	0,9 MW	4,3 GWh/år

Tekniska Verken totalt
38 stationer
94,5 MW
321,8 GWh/år

Vindkraftverk

Namn	Placering	Vind-diameter, m	Tornhöjd, m	Generator-effekt, kW	Full effekt vind, m/s
Elvina	Stångåns mynning	28	30	150	12–25

Anläggningar för kylproduktion

	Absorptions-kyla, MW	Ammoniak-kyla, MW	Frikyla, MW	Köldmedia 134 A och 407 C, MW
Universitetet	5,0	1,5	1,3	–
Universitetssjukhuset	2,0	2,5	1,0	1,7
City	–	–	–	4,0
Mjärdevi	–	–	–	1,9
Satelliter	–	–	–	0,5

Värmeproduktion, GWh

Fjärrvärme- och ångleverans till kund	2001	2002	2003	2004	2005
Kraftvärmeverket					
Kol	19,0	24,1	21,3	92,8	50,5
Olja	121,3	61,8	75,7	196,8	75,7
Trä	324,4	301,1	218,2	229,8	219,3
Gummi	77,3	98,1	79,9	58,2	54,9
Plast	46,1	64,3	110,0	88,9	77,0
Animaliskt fett	95,8	149,3	127,9	45,5	45,1
Övrigt	0,0	6,5	81,0	15,5	0,1
Tornbyverket, dieslar	2,9	9,7	16,8	9,8	1,4
Gärstadverket	638,3	641,1	660,0	667,4	1 009,3
Olja	1,1	14,6	20,2	5,7	6,3
Hetvattencentraler ¹⁾					
Olja	35,0	44,1	79,0	47,3	42,1
El	36,6	22,1	9,9	14,3	21,6
Trä	15,5	14,6	15,9	22,2	50,2
Fett	29,3	2,8	0,2	26,7	0,0
Summa producerad värme	1 442,6	1 454,3	1 516,0	1 520,7	1 653,6
Bortkyld värme	5,0	3,0	25,2	10,8	96,8
Summa värme till nät	1 437,6	1 451,3	1 490,8	1 509,9	1 556,8
Max belastning Linköping, fjärrvärme och ånga, MW	466,5	470,7	468,9	482,3	463,2

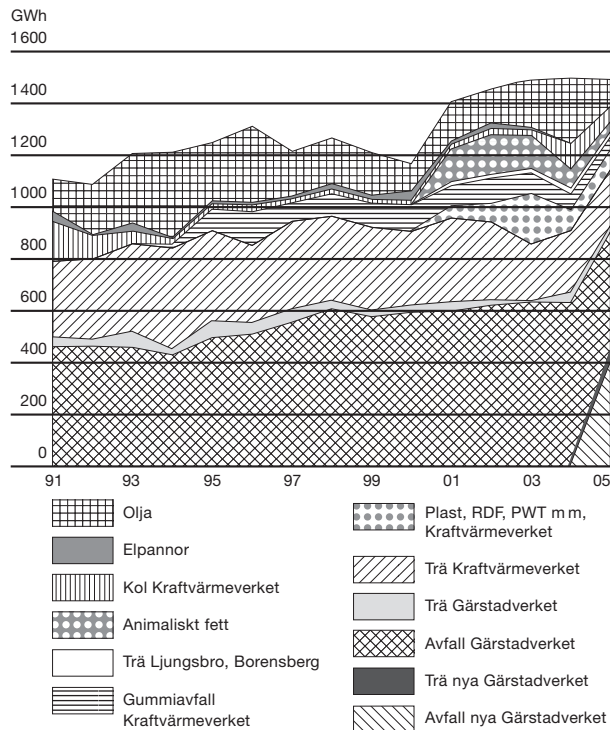
1) Centrala HVC, Ljungsbro, Borensberg, Kisa, Skärblackska, Lunnevad.

Elproduktion och krafthandel, GWh

	2001	2002	2003	2004	2005	
Kraftvärmeverket Kol	Mottryck 96,5	94,5	62,4	25,7	14,0	
	Kondens 7,9	17,0	19,6	10,8	6,7	
Gummi	Mottryck 0,0	5,9	4,1	15,9	14,5	
	Kondens 0,0	0,9	2,3	8,8	5,8	
Plast	Mottryck 0,0	2,0	1,1	18,3	16,3	
	Kondens 0,0	0,0	0,7	5,8	5,6	
Animaliskt fett	Mottryck 0,0	0,0	0,0	14,3	14,3	
	Kondens 0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Olja	Mottryck 39,2	41,6	83,0	64,3	20,6	
	Kondens 1,4	1,2	0,3	0,0	0,0	
Trä	Mottryck 26,3	30,2	30,8	48,1	47,1	
	Kondens 2,2	11,8	17,2	14,6	19,9	
Övrigt	Mottryck 0,0	0,0	3,1	4,4	0,0	
	Kondens 0,0	0,0	0,1	0,5	0,3	
Tornbyverket	Olja	Mottryck 3,1	11,0	18,8	10,8	1,6
	Kondens 1,0	2,9	2,7	1,8	0,3	
Gärstadverket	Avfall och trä	Mottryck				70,9
	Olja	Mottryck 6,8	58,9	133,4	14,5	1,2
		Återkylning 0,6	0,0	1,3	0,0	0,0
Bråvallaverket	Olja	Mottryck 0,0	0,0	0,5	11,2	0,0
		Kondens 0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vindkraft						0,2
Vattenkraft:						
Hovetorp		26,7	22,4	18,1	22,5	20,7
Slattefors		4,0	3,4	2,6	3,7	3,1
Hackefors		4,6	4,4	4,1	5,1	4,9
Tannefors		11,0	9,2	7,9	9,4	8,8
Nykvam		1,6	1,4	1,6	2,1	1,9
Sjöäter, Björk-, Bloms-, Tyrifors				3,0	6,1	7,9
Bruksfallet+Flemminge		13,0	13,0	7,7	11,6	12,1
Odensfors		14,2	14,5	9,9	14,0	12,9
Svartåfors		17,9	18,4	11,9	17,1	15,1
Motala		56,8	45,5	29,0	42,6	35,0
Borensberg		24,8	21,2	13,9	20,0	16,5
Malfors		110,2	90,8	60,4	86,9	71,1
Älvås		8,0	7,9	6,0	7,0	6,3
Skärblackska		59,7	54,5	38,2	51,1	45,2
Fiskeby		19,2	17,1	10,5	15,0	13,5
Botorpsströmmen		11,2	15,7	13,7	17,8	13,8
Nyköpingsån		–	3,1	1,6	3,3	2,6
Storån		–	2,0	4,5	6,2	4,8
Tvärån/Nybbleån		–	2,8	2,9	4,6	5,0
Summa total elproduktion		568,2	628,4	632,2	617,6	537,0

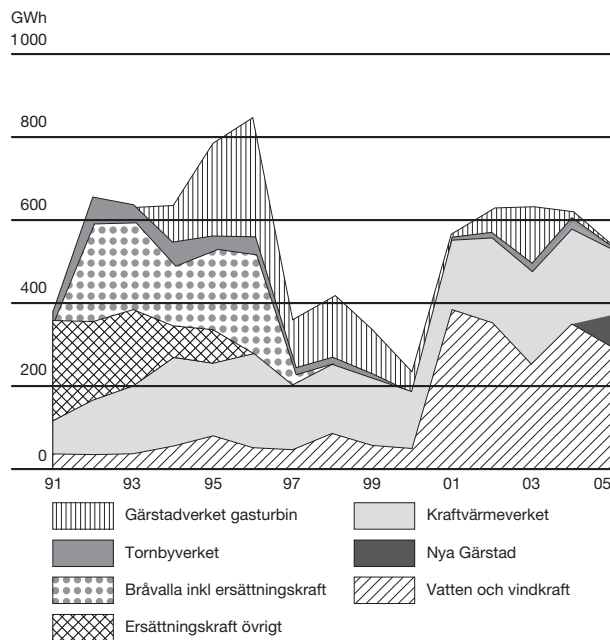
Fjärrvärmeproduktion

Utfall 1991–2005

Elproduktion

Utfall 1991–2005

Reningsutrustning energiproduktionsanläggningar

Avskild parameter	Reningsutrustning	Gärstadsverket panna 1, 2 och 3 avfall	Gärstadsverket gasturbinen ånga, dieselolja	Gärstadsverket panna 4 avfall	Kraftvärmeverket			Hetvatten-centraler olja	Tornbyverket olja	Brunnby-centralen trä, olja	Cloetta-centralen olja
					panna 1 kol, gummi mm	panna 2 olja/fett	panna 3 trä mm				
NO _x	rökgasåterföring	ja	N/A *		ja	ja	ja				
NO _x	NO _x -reduktion SNCR	ja	N/A	ja	ja	ja	ja		N/A		
NO _x	NO _x -reduktion SCR	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A		ja		
NO _x stoft	låg-NO _x -brännare	N/A		N/A	N/A	ja	N/A		N/A		
Stoft	vatteninsprutning i brännare	N/A	ja **	N/A	N/A	N/A	N/A	ja ***		ja	ja
Stoft	elektrofilter	ja									
Stoft	cyklon				ja	ja	ja	ja ****		ja	
Stoft, dioxiner, försurande ämnen	textilfilter + kalkinjicering	ja *****		ja *****	ja						
SO ₂	anpassad oljekvalitet	N/A	ja	ja	N/A	ja	N/A	ja	ja	ja	ja
SO ₂	våt rökgasrening	ja	N/A	ja	ja	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Metaller, försurande ämnen	våt rökgasrening	ja	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A		N/A
Energiutvinning	rökgaskondensering	ja		ja			ja				
pH-höj., metaller	kondensatvattenrening	ja	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A
Ammonium, sot	ammoniumrening ur kondensat	*****	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A

* = N/A ej tillämpligt ** = även NO_x-reduktion *** = gäller HVC 30, 60, 70, 90 **** = gäller HVC 10 ***** = även koldosering ***** = defflöde renas i experimentvåtmark

Bränsleförbrukning

		2001	2002	2003	2004	2005
Kraftvärmeverket	Kol, ton	20 083	24 662	18 463	23 203	13 544
	Trä, ton	14 992	153 309	117 848	125 729	123 106
	Gummi, ton	12 390	17 048	13 466	13 291	11 752
	Plast, ton	16 215	18 165	32 059	38 253	38 630
	Animaliskt fett, Nm ³	14 502	17 504	14 363	10 052	6 787
Gärstadsverket	Övrigt	0	1 860	20 725	4 570	246,8
	Trä, ton	12 475	7 186	2 520	11 676	14 599
	Avfall, ton	213 085	211 146	208 412	219 498	83 079
Hetvattencentraler	Trä, m ³	24 989	24 536	22 586	23 408	80 965
	Total oljeförbrukning Nm ³	22 794	28 971	50 939	39 151	16 174
Total elpannekraft	GWh	37,0	24,0	10,0	14,5	20,7

Miljöpåverkan från energiproduktion

Utsläpp i luft		2001	2002	2003	2004	2005 **			
Gemensamt Linköping									
Svavel	mg/MJ	23	21	28	26	15	årsmedel		
	ton	136	134	204	176	102	årssumma		
	mg/MJ	46	48	48	52	39	årsmedel		
NO _x	ton	267	316	348	347	266	årssumma		
	mg/MJ	1,5	2,1	4,5	3,8	1,3	månadsmedel		
Kraftvärmeverket	Stoft	mg/MJ	1,5	2,1	4,5	3,8	1,3	månadsmedel	
	Zink	kg	137	204	195	256	79,7	årssumma	
Kolpannan	Inblandning av gummi- och plastbränsle	%	33	36	38	34	39	%	
	Stoft	mg/MJ	12	24	13	38	33*	besikt.värde	
Oljepannan	Stoft	mg/MJ	12	24	13	38	33*	besikt.värde	
	Träpannan	Stoft	mg/MJ	5,0	1,7	3,0	2,0	2,0	besikt.värde
Gärstadsverket	Avfall pannor	Klorväte	mg/Nm ³	4,0	3,1	1,1	2,1	1,8	månadsmedel
		ton	4,0	3,0	1,4	1,6	3,7	årssumma	
	Stoft	mg/Nm ³	3,5	2,7	2,6	2,1	2,3	månadsmedel	
	Dioxinhalt	ng/Nm ³	0,1	0,036	0,32	0,1	0,18	besikt.värde	
	Dioxinmängd	gram	0,1	0,035	0,41	0,18	0,21	årssumma	
	Kvicksilverhalt	mg/Nm ³	0,0001	0,001	0,001	0,001	0,0007	besikt.värde	
	Kvicksilvermängd	kg	0,105	0,96	1,79	1,4	0,78	årssumma	
	Gasturbin	Stoft	mg/MJ	7,0	0,9	2,56*	4,22*	13,1*	besikt.värde
	Tornbyverket	Stoft	mg/MJ	20	15	12	8	12	besikt.värde
	Gemensamt Ljungsbros	Svavel	mg/MJ	26	66	70	68	61	årsmedel
ton			2,0	2,2	2,3	1,6	1,4	årssumma	
NO _x		mg/MJ	110	137	117	125	127	årsmedel	
ton	10,0	4,6	3,9	3,0	2,9	årssumma			

Utsläpp till vatten från Gärstadsverket		2001	2002	2003	2004	2005	
Flöde	m ³ /år	130 205	114 589	112 199	120 028	126 377	årssumma
	pH	-	8,6	8,3	8,5	8,6	8,5
Bly	µg/l	1,9	14,9	4,9	1,4	3,6	årsmedel
Kadmium	µg/l	0,8	1,1	0,4	1,0	0,2	årsmedel
Kvicksilver	µg/l	0,2	0,5	0,3	0,1	1,0	årsmedel
Ammonium	mg/l	132	74	83	73	75	årsmedel
Klorid	mg/l	6 372	5 301	3 171	3 193	3 821	årsmedel

Restprodukter		2001	2002	2003	2004	2005	
Kolpannan	ton	8 670	10 768	10 314	11 146	8 615	årssumma
	Träpannan	ton	15 702	15 533	16 131	14 379	12 807
Avfallsannor	ton	55 002	52 246	51 725	53 275	83 580	årssumma

*Månadsmedel **Utsläppen inkluderar alla fyra pannor i Gärstadsverket

Avfall

Hushållsavfall, återvinning och farligt avfall

	2001	2002	2003	2004	2005
Insamling av avfall från hushåll i Linköping					
Hushållsavfall inkl grovavfall, ton/år	30 165 ²⁾	29 843 ²⁾	30 219 ²⁾	30 276 ²⁾	30 679 ²⁾
Grovavfall via återvinningscentralen	7 228	7 572	6 919	11 587	14 410
Trädgårdsavfall via ristippar	4 350	10 623	8 668	8 104	6 097
Hushållsavfall, kg/invånare	311 ³⁾	358 ³⁾	341 ³⁾	365 ³⁾	374 ³⁾
Farligt avfall, ton/år	203	176	269	235	246
Elektronikskrot, ton/år	444 ¹⁾	692 ¹⁾	575 ¹⁾	1 025	1 261
Batterier, ton/år	38	25	43	26	24
Kvicksilverhaltiga lampor/lysrör, antal	297 100 ¹⁾	325 896 ¹⁾	340 000 ¹⁾	280 460	331 372
Kylmöbler, antal	6 913	6 713	6 659	7 526	9 018

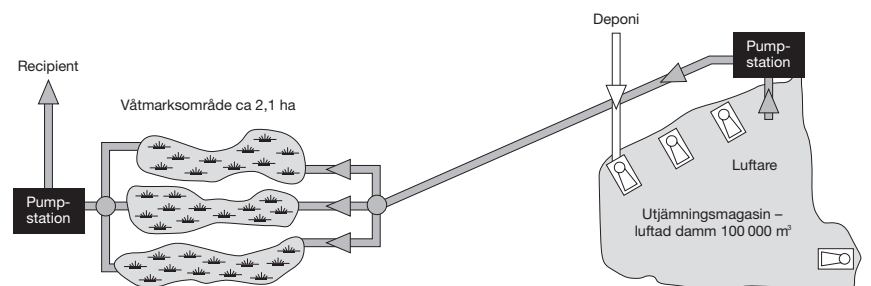
1) Gäller hela hanteringen vid mellanlagret för farligt avfall vid Gärstadsverket, dvs för hela regionen 2) Avser bostäder

3) Inkl. grovavfall från Återvinningscentralen och trädgårdsavfall

Deponering

	2001	2002	2003	2004	2005
Ej brännbart industri- och byggavfall, ton/år	20 500	13 200	12 200	12 700	10 200
Energiaskor, ton/år	25 000	27 900	28 400	19 100	28 100
Energiaskor, återvinning/mellanlager, ton/år	59 900	70 700 ³⁾	47 820	62 220	75 000
Slam från avloppsreningsverk, ton/år	11 400 ¹⁾	3 800	100	200	100
Övrigt deponerat, ton/år ²⁾	8 300	7 550	6 450	8 140	7 800

1) Tömning av äldre slamlager, gäller ej enbart årets produktion 2) Latrin, avlopprens, fettavskiljarslam, slaktavfall, slam dagvattenbrunnar, asbestavfall, askvattnet och metallhydroxidslam 3) Inkluderar mellanlagrad aska från tidigare år

Lakvatten

		Obehandlat lakvatten			Efter lokal rening		
		2003	2004	2005	2003	2004	2005
Flöde	m ³ /år	136 000	152 000	131 600	147 000	184 000	161 900
Totalkväve	mg/l	108	103	109	51	60	62
Totalfosfor	mg/l	0,98	0,50	0,53	0,11	0,18	0,29
BOD (7)	mg/l	40	38	94	5,9	7,8	10,7
TOC	mg/l	60	82	96	40	38	55
Calcium (Ca ²⁺)	mg/l	-	415	568	289	335	813*
Klorid (Cl)	mg/l	2 575	2 310	2 735	1 899	2 084	2 180

Från januari 2002 släpps det reade lakvattnet till recipient *Ett högt värde drar upp medelvärdet

Vatten och Avlopp

Produktions- och ledningsuppgifter

	2001	2002	2003	2004	2005
Vattenproduktion, milj m ³ ¹⁾	13,7	13,6	13,5	13,4	13,4
Högsta dygnsförbrukning, 1 000-tal m ³ ²⁾	47,6	47,8	46,8	47,7	45,3
Behandlat avloppsvatten, milj m ³	17,3	16,8	15,3	15,5	15,2
Slammängd, ton TS (torssubstans)	3 000	3 100	2 800	3 000	2 800
Värme till fjärrvärmesystem, GWh	-3,4	-1,6	-1,0	-1,1	-1,4
Egen elproduktion, GWh	0,35	1,66	2,5	1,3	0,8
Totalt ledningsnät V+S+D*, km	1 806	1 810	1 823	1 829	1 799
Tryckstegringsstationer, dricksvatten	20	20	20	20	20
Pumpstationer, spillvatten	78	80	82	85	83
Antal vattenläckor	73	75	73	55	76
Antal avloppsstopp	231	180	215	163	227
Nyttillkomna abonnemang	136	146	211	221	126
Abonnemang, externa	17 646	17 792	18 003	18 224	18 350

1) Högsta prod 15,8 milj m³ 1989 2) Högsta förbrukning 61 100 m³ 1975

*V = vatten, S = spillvatten/avlopp, D = dagvatten

Dricksvattenkvalitet

Berggården		2001	2002	2003	2004	2005	Råberga		2001	2002	2003	2004	2005
Färgtal	-	<5	<5	<5	<5	<5	Färgtal	-	<5	<5	<5	<5	<5
Turbiditet	FNU-enhet	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	Turbiditet	FNU-enhet	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Konduktivitet	mS/m	17,0	16,6	16,9	16,7	16,7	Konduktivitet	mS/m	20,1	19,7	19,9	19,4	18,8
pH	-	8,1	8,2	8,2	8,2	8,3	pH	-	8,3	8,2	8,2	8,2	8,3
COD (Mn)	mg/l	<1,0	<1,0	1,3	1,1	1,0	COD (Mn)	mg/l	2,0	2,0	2,1	2,0	2,2
Totalhärdhet	°dH	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	Totalhärdhet	°dH	3,0	3,0	3,0	2,9	2,8
Alkalinitet	mg/l	47	46	48	47	49	Alkalinitet	mg/l	49	49	50	47	46

Miljöpåverkan från avloppsrening

Utsläpp till vatten		2001	2002	2003	2004	2005	
Totalfosfor, P	ton/år	4,6	3,6	3,2	3,3	4,1	
	ton/år	393	401	330	312	317	
	BOD ₇	ton/år	156	129	99	106	99
	COD-Cr	ton/år	757	698	570	614	551
	Suspenderad substans	ton/år	220	170	110	152	148
Zink, Zn	kg/år	<374	300	<820	<475	422	
Koppar, Cu	kg/år	228	112	140	78	130	

Linköping Kraftnät AB äger och sköter elnätet i Linköping, med hög leveranssäkerhet och låga priser som kännetecken. Företaget ansvarar också för större delen av utomhusbelysningen i Linköping.

Utveckling för nytta i nätet

Sedan elmarknaden avreglerades i Sverige är elnätverksamheten skild från handeln med elenergi. Linköping Kraftnät AB har det legala monopoliet för att driva elnätet inom sitt koncessionsområde. Oavsett var man köper sin elenergi är det Linköping Kraftnät som svarar för att elen överförs till kunden. I Linköping är strömavbrott mycket sällsynta, tack vare ett kontinuerligt underhåll och långsiktiga förbättringar av elnätet.

Till elnätet i Linköping levereras el via flera huvudledningar, för att garantera hög leveranssäkerhet. Tekniska Verken har också omfattande energiproduktion inom nätet som bidrar till leveransen. Mer än 70 000 kunder är anslutna och har därmed tillgång till den avreglerade elmarknaden.

månad kräver den nya lagstiftningen att man inför ett automatiskt system för fjärravläsning. Det är ett mycket omfattande projekt med stora investeringskostnader, förklarar Mikael Lindner, vd på Linköping Kraftnät.

Arbetet är i full gång och i december 2005 hade vi anslutit våra 6 000 kunder

köpingsregionen klarade vi oss mycket bra, relativt sett. Gudrun fick enorm massmedial uppmärksamhet och i spåren av långa strömavbrott blev elnätföretagen utsedda till syndabockar utan urskillning. Såväl allmänhet som politiker och elmarknadens aktörer engagerade sig och debatten blev bitter.

Att en orkan som Gudrun kunde få sådana konsekvenser var egentligen en kalkylerad risk, sett utifrån den tekniska lösningen som fram till nu har varit branschstandard. Men de krav som samhället nu ställer på ökad leveranssäkerhet tillsammans med förändrade väderleksförhållanden visar tydligt att vi behöver omvärdera tidigare resonemang, säger Mikael Lindner.

Konsekvenserna av Gudrun har lett fram till en ny lag som ger elnätföretagen funktionsansvar. Det innebär att ingen från 2011 ska behöva vara utan el i mer än 24 timmar. Men redan 2006 infördes höga ersättningar för kunder som drabbas av mer än 12 timmars avbrott.

Det skulle inte behövas lagar för att trygga leveranssäkerheten. Linköping Kraftnät har ett fantastiskt välskött nät. Vi har inte så mycket skog men relativt mycket tätortsnät, vilket innebär att vi har goda serviceresurser för landsbygden. Vi har egna montörer inom koncernen med god lokalkännedom som snabbt hittar rätt vid avbrott.

Vi har fokuserat på leveranssäkerhet långt före Gudrun och under 2005 har vi tittat på ny teknik för att bygga säkra landsbygdsnät. Det handlar bland annat om ett moduluppbyggt koncept med elkablar på marken istället för friliggande ledningar. Vi kommer också att satsa på fler fjärrkontrollerade fränkskiljare i nätet så att vi kan agera snabbare vid ett eventuellt fel, förklarar Mikael Lindner.

ÖKAD KUNDNYTTA

Under 2005 har Linköping Kraftnät integrerat informations- och driftsystemet. Resultatet har uppmärksamats i branschen och resulterat i bättre leveranssäkerhet, bättre arbetsmiljö och bättre ekonomi.

Foto: Hejdlösa Bilder

Under året har vi blivit klara med digitaliseringen av hela vårt kartsystem, med detaljerad information om ledningsnät, anläggningar och kabelskåp. Vi var sena med detta, men det innebär att vi kunde använda modernare teknik. Den digitala kartan har vi kopplat till vårt nya system för driftövervakning och styrning. Om vi får ett fel någonstans i landsbygdsnätet kan vi ta emot mätvärden från driftsystemet och räkna om det till en position på vår digitala karta. Det gör att vi kan lokalisera eventuella fel mycket snabbare än tidigare, berättar Mikael Lindner.

För att förbättra kundservice har vi också kopplat vår kunddatabas till kartsystemet. Om en kund ringer till oss kan vi snabbt få fram positionen, både geografiskt och i vårt kraftnät.

Denna funktion har vi också nytta av vid planerade strömavbrott för underhåll. Systemet skapar automatiskt en lista över de kunder som berörs så att vi kan underätta dem. Vi har bara hunnit använda vårt helintegrerade system under en kort period, men det ser lovande ut. Det här är modern teknik när den är som bäst!

Foto: Hejdlösa Bilder

Stabila och väl underhållna elnät är högsta prioritet på dagtid för Mikael Lindner, vd Linköping Kraftnät AB. Att underhålla den egna gården på bästa sätt ägnar han fritiden åt.

NYA MÄTNINGSREGLER

Linköping Kraftnät ansvarar för att mäta energiförbrukningen hos kunderna och rapportera mätarställningarna till Svenska Kraftnät. I mitten av 2006 infördes nya regler som innebär att de större kundernas förbrukning ska kunna timavläsas. Från och med 2009 gäller också nya regler för de mindre kunderna, vilket innefattar alla hushåll. Då ska alla elnätföretag avläsa elmätarna varje månad för att kunderna ska se sin faktiska förbrukning och uppmuntras till energibesparing.

Oavsett om avläsningarna ska göras per timme eller per

i landsbygdsnätet. Här har vi valt ett enkelt system som utnyttjar det befintliga elnätet för dataöverföring.

Den stora delen återstår och där deltar vi i ett samarbete med ett 30-tal andra elnätföretag som kallas SAMS, Svenska Mätsamarbetet, för att upphandla avläsningsystem för elmätare. Att sedan införa det system vi väljer är ett jätteprojekt, kanske det största vi genomför fram till 2009.

SKAMGREPP PÅ ELNÄT-FÖRETAGEN

I början av januari 2005 drog den förödande orkanen Gudrun över Sverige. I Lin-

Oavsett hur enskilda elnätföretag skött sina åtaganden med underhåll och utbyggnader för att förbättra säkerheten blev Gudrun ett hårt slag mot hela elnätsbranschen.

Linköping Kraftnäts elnät klarade sig bra tack vare förebyggande underhåll och en väl fungerande organisation för felavhjälpling under katastrofen. Som mest var omkring 5 000 kunder utan ström, men de flesta fick trots orkanen tillbaka strömmen redan efter några timmar.

Innan orkanen Gudrun hade vi inom Linköping Kraftnäts område inte haft något strömavbrott längre än 24 timmar på mer än 10 år.

NOTISER

SPÄNNANDE UPPLYSNING

Linköping Kraftnät äger belysningsnätet i Linköping och sköter det på uppdrag av kommunen. Traditionellt sett innefattar detta gat- och parkbelysning. Under 2005 har stora satsningar gjorts på så kallad miljöbelysning – fasadbelysning, effektbelysning i parker, belysning av träd och broar – och en ljusdesigner har engagerats i verksamheten. Samarbetet med kommunen och privata fastighetsägare har intensifierats för att få igång ett nytt tänkande när det gäller belysning i staden. Novemberljus längs Stångån, belysningen av Naturcentrum i Trädgårdsföreningen och träd-belysning vid Resecentrum är exempel på annorlunda belysningsprojekt som genomförts i samverkan med kommunen. Och fler kommer det säkert att bli! I det nya femårsavtalet med kommunen som nyligen tecknats finns också miljöbelysningen med för första gången.

OMFATTANDE UTBYGGNAD

I Linköpingsområdet byggs det mer bostäder än på länge. Det har krävt både utbyggnad och förstärkning av kraftnätet samt anläggning av nya stationer. Exploateringen har krävt stora resurser under året och arbetet kommer att fortsätta även under 2006.

OFÖRÄNDRADE NÄTAVGIFTER I TIO ÅR

Sedan Linköping Kraftnät bildades 1995 har nätavgifterna totalt sett varit oförändrade, vilket är tämligen unikt i branschen. Bara vid ett tillfälle gjordes en höjning som motsvarades av en tidigare sänkning.

MEDARBETARE

DE TRE INTEGRATÖRERNA

En för alla, alla för en – det skulle kunna vara ett valspråk inte bara för de tre musketörerna utan också för de tre integratörerna Thomas Gustavsson, Peter Ols och Sara Öberg. De har varit nyckelpersoner i den omfattande systemintegrationen som har givit Linköping Kraftnät en branschledande position när det gäller nätförvaltning.

Vi ger dig en ljusare vardag.

Linköping Kraftnät anlägger och ansvarar för Linköpings el- och belysningsnät. Läs mer på www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft

■ NOTISER

KONSOLIDERINGSÅR

Konsolidering är ett ord som ofta förekommer i årsredovisningar och verksamhetsberättelser. Innebörden är att förstärka företagets ställning genom att förbättra den inre strukturen. Det kan handla om att utveckla organisationen eller att ta nya stödsystem i drift. Det är precis vad Östkraft har ägnat sig åt under 2005, efter förvärvet av Fyrstad Kraft föregående år. Fyrstad Kraft har nu full tillgång till Östkrafts verksamhetsstöd och får därigenom dagliga energibalanser. Det är ett oerhört viktigt instrument för att balansera inköpen av el mot den el som sålts till kunden för flera år framåt genom avtal.

UTSLÄPPSRÄTTER GAV DYRARE EL

Under 2005 infördes handel med utsläppsrätter inom EU som ett ekonomiskt instrument för att minska användningen av fossila bränslen och minska tillskotten av växthusgas. Verksamheter som har mindre utsläpp än den tilldelade kvoten får utsläppsrätter över och kan sälja dem till verksamheter som har högre utsläpp. Priset på utsläppsrätterna styrs av tillgång och efterfrågan, precis som i handeln med el eller värdepapper.

De flesta analytiker var relativt säkra på att tillgången på utsläppsrätter skulle vara god under 2005–2007 och priset lågt. Under hösten har dock priserna stigit och marginalkostnaden för energiproduktion med fossila bränslen har ökat dramatiskt. Det påverkar i sin tur prissättningen på elmarknaden, vilket har resulterat i att prisnivån har höjts med cirka 10–15 öre/kWh enbart på grund av utsläppsrätterna.

Östkraft. Nära när du behöver oss.

Ditt lokala el- och telefonibolag. När du vill ha trygghet och bra service. Läs mer på www.tekniskaverken.se

Östkraft ägs av åtta energibolag med stark lokal förankring. Med bolagens samlade styrka och kompetens handlar Östkraft el som säljs till kunder över hela landet. Genom lokal närvaro erbjuder Östkraft kundpassade tjänster och personlig service.

Större och närmare

Sedan starten 1997 har Östkraft stått fast vid sin grundläggande idé att vara en motkraft till de stora och alltmer centraliserade aktörerna på elmarknaden. Genom åren har även Östkraft expanderat kraftigt, men aldrig förlorat fotfästet på den lokala marknaden, där ägarbolagen finns. Oavsett bolagets storlek kommer närheten till kunden alltid att vara det viktigaste.

När vi inte längre har möjlighet att möta våra kunder i samspråk över en kopp kaffe, då har vi förlorat vår själ, betonar Östkrafts vd Anders Jonsson.

I relationen med våra kunder ska vi förbli den lokala elleverantören, med känedom om den lokala marknadens behov. Här är det våra produkter och vår servicevilja som avgör om vi är tillräckligt bra. På elhandelsmarknaden däremot ska vi vara desto större. Det krävs för att vi ska kunna hävda oss i en bransch med mycket tuffa spelregler.

Under 2005 har Östkraft satsat på privatmarknaden genom projektet Kundoffensiven. Syftet har varit att förbättra i alla led för att i slutändan ge bättre service till kunderna.

Ett konkret exempel är vår nya faktura, som har utformats för att bli mer lättläst och överskådlig. Tidigare var det några som klagade på att det var svårt att tolka siffrorna, därför gläder vi oss åt att den nya fakturan har mottagits så bra. Den har också införts i vårt dotterbolag Fyrstad Kraft som parallellt har fått ett nytt system för affärsstöd. Där kan vi direkt se att andelen samtal har minskat sedan den nya fakturan infördes, säger Anders Jonsson.

När vi ändå är inne på västsidan vill jag nämna att vi har öppnat ett nytt kontor i Trollhättan under 2005. Det är återigen närheten till kunden som vi värnar om. Det nya kontoret är beläget på en gågata mitt i centrum, dit kunder kan komma och diskutera sitt elavtal på lunchrasten.

Närheten till kunderna är förknippat med ärlighet, öppenhet och trygghet. Det är också viktigt att det blir konkret för kunden, menar Anders Jonsson.

Våra kunder ska alltid känna att de kan lita på oss och att vi bryr oss. Det ska vara smidigt att vara Östkraftkund. För att lägga tyngd

Foto: Hejdlösa Bilder
Att bygga kundrelationer är en viktig del i Anders Jonssons arbete som vd för Östkraft AB. Att bygga hus upptar en stor del av hans fritid i vår.

bakom detta har vi under 2005 formulerat fyra kundlöften för privatkunder, utöver elbranschens allmänna villkor. Det första är Handläggningsgaranti som innebär att vi lovar att höra av oss inom en vecka efter en kontakt med vår kundtjänst. Det andra är Leveransstartsgaranti som garanterar att vi verkligen börjar leverera el på avtalat datum. Det tredje löftet är Faktureringsgaranti. Det betyder att vi lovar att fakturera elförbrukningen vid rätt tidpunkt. Uppfyller vi inte löften får kunden en ekonomisk ersättning i form av reducerat fakturabelopp.

Den som vill läsa mer om våra kundlöften är välkommen in på www.ostkraft.se Informationen finns under rubriken Bonustjänster.

Affärsområde Företagsmarknad fortsätter att vara framgångsrikt trots det hårda konkurrensläget. Våra befintliga kunder har valt att stanna hos oss i mycket stor omfattning samtidigt som vi har expanderat genom att få många små och stora nya kunder. Östkraft har under året skrivit nya ramavtal med bland andra Butikerna som ger goda förutsättningar för fortsatt tillväxt.

Om konsten att verka utan att synas

Foto: Studio Liverpool & Dacke
Monica Schultz, ansvarig för Affärsstöd Privat är mån om att kunderna snabbt ska få återkoppling när el- och telefoniavtalen är tecknade.

I organisationen finns många som arbetar med uppgifter nära kunderna utan att för den skull synas utåt. En av dem är Monica Schultz som

är huvudansvarig för Östkrafts Affärsstöd Privat. Hon har gedigen erfarenhet från Tekniska Verkens kundservice och har jobbat många år

koppling när avtalet är klart, berättar Monica Schultz.

När det är dags för omteckning av avtal skickar vi ut förslag i god tid med olika alternativ. När svaren kommer tillbaka registrerar vi dem och skickar ut en bekräftelse. En bra nyhet som vi har infört är ett enkelt sätt att förlänga avtalet. Avtalsgarantin garanterar att kunden har ett avtal.

Totalt är det fråga om åtskilliga tusen avtal som hanteras av Affärsstöds Privats medarbetare.

Gruppen arbetar också med allt som rör Östkrafts telefonitjänster, vilket innefattar att sälja förvalstelefonier inklusive uppringt Internet, registrera anmälningar och skicka dessa vidare till Östkrafts operatör och Skanova som ansvarar för det nationella ledningsnätet.

På telefonisidan erbjuder Östkraft även mobiltelefoni som också hanteras av Affärsstöd Privat.

■ MEDARBETARE

KUNSKAP GER KUNDEN MERVÄRDE

Vi har många duktiga medarbetare på Östkraft som bistår våra kunder. Maria Larsson som jobbar inom Affärsstöd Företag är definitivt en av dem, säger Anders Jonsson.

Affärsstöd Företag arbetar aktivt för kunder i näringslivet och offentlig förvaltning som har behov av en väl fungerande administration. Maria Larsson och hennes kollegor deltar tidigt i säljarbetet, träffar kunderna och visar på de möjligheter som finns att organisera fakturering och statistik, allt enligt kundernas önskemål. För de allra största kunderna som handlar med portföljupplägg svarar gruppen bland annat för prissättning och avstämning.

Utsikt, som är ett helägt dotterbolag till Tekniska Verken, utvecklar och driver Linköpings stadsnät, det lokala bredbandsnätet i regionen.

Bredare bredband

Efterfrågan på "bredare" bredband ökar och utbudet av tjänster via Internet blir allt större. För privatpersoner och företag i Linköpingsområdet är förutsättningarna synnerligen goda att hitta en lösning som tillgodoser behoven. Här finns Utsikts stadsnät som under 2005 uppnådde rekordartad täckning – 90 procent av alla hushåll och företag i Linköping med omnejd. Valfrihet och trygghet för kunden är starka argument för en allt starkare lokal nätooperatör.

Foto: Lars Märelius

Vi var tidigt ute med att börja bygga fiberoptiskt nät i Linköping vilket vi har stor glädje av nu. Vi har helt enkelt haft mer tid på oss än många andra aktörer att lägga ner fiber, förgrena kommunikationsnätet och utveckla tekniken för anslutning. Det är oerhört viktigt för att intressera både kunder och tjänsteleverantörer. Under den senaste tiden har vi fått ett definitivt genombrott som lokal nätooperatör. Genom de sista årens satsning på ADSL-teknik så täcker vi nu 90 procent av hushållen och företagen i vårt område. Vi har ungefär en sjättedel av hushållen som kunder och vi har ett brett utbud av tjänsteleverantörer varav åtta Internetleverantörer. Det är ett mycket gynnsamt läge för framtiden, säger Utsikt Linköpings vd Stefan Harrysson.

Vår verksamhet handlar om infrastrukturbyggnad, där vårt kommunikationsnät kan jämföras med Tekniska Verkens övriga nät för fjärrvärme, el, vatten och avlopp.

En av våra fördelar, jämfört med andra kommunikationsnät, är att det är helt öppet. Det betyder att vi svarar för att kommunikationen fungerar över nätet, medan vi låter tjänsteleverantörer stå för innehållet. Idag innefattar det både Internet, TV och telefoni. För våra kunder ger det valfrihet att välja leverantör och tjänsteutbud. Det ger också trygghet eftersom vi finns nära våra kunder och kan erbjuda personlig service i samband med starten eller om det skulle uppstå något problem.

Stadsnätet har blivit alltmer finmaskigt och idag när vi cirka 500 noder direkt med optofiber. För att nå ut till samtliga kunder kompletterar vi med andra tekniker. Vi har bland annat byggt upp ett ADSL-system med egna stationer där vi hyr telenätet sista biten, alltså det traditionella koppartrådsnätet.

Teknik som gör det möjligt att utnyttja befintliga infrastrukturer ger kostnads-effektiva lösningar där fibernätet inte når fram. 2005 har

Utsikt Linköping på allvar kommit igång med bredband via elnätet till flerfamiljshus, som bygger på att man använder elnätets ledningar även för datakommunikation. Stefan Harrysson berättar hur det fungerar.

Via en speciell enhet kopplar vi in stadsnätet till elcentralen i källaren. Sedan går kommunikationen via fastighetens befintliga elkablar och kunden kan ansluta sig till nätet med ett speciellt kabelmodem i valfritt vägguttag, utan någon extra kabeldragning. Idag erbjuder vi på detta sätt anslutning med kapacitet upp till 10 Mbit per sekund.

Med bredband via elnätet har vi kommit ett steg närmare vår vision att nå alla via stadsnätet. Eftersom elnätet finns i vår egen koncern hos Linköping Kraftnät, blir det enklare med både beslutsprocesser och administration. För våra kunder är det en stor fördel att kunna komma ut på Internet var och när som helst – bara det finns ett vanligt vägguttag.

Foto: Hejdlösa Bilder

Snabb kommunikation via stadsnätet ut i världen är Stefan Harryssons uppdrag som vd för Utsikt Linköping AB. På fritiden lockar havsutsikten från segelbåten.

Nytt studentnät med självservice

Studenter är både krävande och engagerade Internetanvändare. Därför var det en tuff uppgift som väntade när Utsikt Linköping fick uppdraget att ta över distributionen av Internet till samtliga studenter som hyr bostad av Stångåstadens dotterbolag Studentbostäder – totalt 4000 presumtiva kunder. Utmaningen var att kunna erbjuda studenterna Internetanslutning med hög kapacitet till fördelaktigt pris. Dessutom behövdes ett enkelt system, med ständig tillgänglighet, för att teckna abonnemang. Arbetet startade i början av 2005 och efter en lärörrik vår var det klart för leverans i maj.

INTERNETABONNEMANG PÅ FEM MINUTER

På den korta leveranstiden har Utsikt Linköping hunnit utveckla och bygga upp ett mycket smidigt och helt papperslöst system för abonnemang med självservice. När en student flyttar in i en lägenhet i exempelvis Ryd behöver hon eller han bara ansluta sin dator

till nätuttaget och starta datorn. På skärmen kommer det då upp en dialogruta som hälsar välkommen till Utsikts studentnät och erbjuder anslutning till Internet. Studenten behöver nu bara välja mellan två tjänsteleverantörer och 4 eller 10 Mbit/sekund i nätkapacitet. Efter ungefär fem minuter är tjänsten klar och det är bara att logga in och börja surfa på Internet.

IDÉ MED STOR FRAMTIDSPOTENTIAL

Lösningen bygger på framgångsrik sammankoppling av olika teknik- och informationssystem, som underlättar hanteringen av det stora antalet kunder. Bekräftelsen på att systemet fungerar som det var tänkt kom under sommarmånaderna då ungefär 1500 studenter flyttade ut från studentlägenheterna och lika många flyttade in inför terminsstarten. Idén har nu överförts till Utsikt Katrineholm som planerar en motsvarande nätutbyggnad med självservice för kunderna.

Foto: Charlotte Perhammar

■ MEDARBETARE

ETT ANSIKTE FÖR UTSIKT

Modern kommunikationsteknik är fantastisk när den fungerar men inte alltid enkel att förstå sig på. I Utsikt Linköpings nätorganisation finns därför tre tekniker som står till förfogande för kunderna.

Vi lämnar inte våra kunder i sticket. Skulle det visa sig svårt att komma igång med datakommunikationen eller besvärligt att koppla in ny utrustning finns våra tekniker till hands och hjälper till. De besitter djup och bred kunskap om vårt stadsnät och gör ett oerhört viktigt arbete ute på fältet hos våra kunder, säger Stefan Harrysson.

■ NOTISER

TV UTAN BOX TILL FIBERKUNDER

Utsikt Linköping har idag många villakunder med fiberanslutning direkt i bostaden. Under 2005 har dessa fått erbjudande om anslutning till kabel-TV via fibernätet i samband med släckningen av det analoga TV-nätet. Därmed kan kunderna fortsätta att titta på TV utan att behöva skaffa egna digitalboxar.

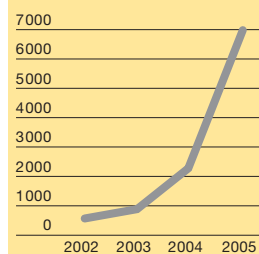
BREDBAND TILL 18 KRANSORTER KLART

Under 2004 fick Utsikt i uppdrag att bygga bredbandsnät till 18 kransorter i kommunen. Under 2005 blev utbyggnaden klar och nätet kunde tas i bruk, med samma höga kapacitet och breda tjänsteutbud som i Linköping. Ulrika blev den sista orten som fick bredband, tyvärr kraftigt försenad på grund av svårigheter att uppföra den radiolänkstation som används för distributionen. I slutet av året löstes dock frågan genom samlokalisering med en nätooperatör som uppförde en ny telemast i Ulrika.

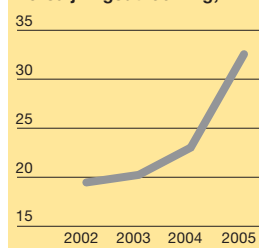
FIBER HÅLLER I LÅNGDEN

Tekniken inom datakommunikation förändras snabbt och prestandakraven ökar. Men som distributionsmedium kommer optofiber att vara oöverträffad under lång tid. Livslängden räknas i flera decennier och kapaciteten i själva fibern är i princip obegränsad. Det är bara de utrustningar man ansluter som sätter gränsen och där sker en ständig utveckling. Ett fibernät är alltså en långsiktigt hållbar kommunikationslösning.

Privatkunder Internet

Försäljningsutveckling, Mkr

Katrineholm Energi erbjuder el, värme, avfallshantering och kommunikation med hög leveranssäkerhet till privatpersoner och företag.

Kraftfält med växande styrka

Affärsmässighet och trovärdighet med mänsklig värme – så skulle man kunna uttrycka KEABs själ med några få ord. Det är en attityd som passar bra i dagens Katrineholm, där framtidstron har återvänt och där man nu ser en positiv trend i näringslivets utveckling. För KEAB betyder det ökad efterfrågan på attraktiva produkter, en utmaning som företaget möter med stort engagemang för sina kunder.

KEAB-koncernen har skaffat sig en ekonomiskt gynnsam situation som i sin tur har genererat handlingsutrymme för att utveckla den egna organisationen och satsa offensivt för framtiden.

Din vardag. Vår drivkraft. Det är koncernens löfte till kund och den uttrycker väldigt väl hur vi försöker jobba. Det handlar om att utgå från våra kunders behov i allt vi uträttar. Sedan är det klart att vi måste tänka affärsmässigt,

men på ett konstruktivt och omdömesgillt sätt, förklarar KEABs vd Tom Istgren.

Under 2005 har vi jobbat hårt med att förbättra vårt affärsmannaskap och fått ökade kunskaper inom det området. Vi gör affärer där det känns bra att se kunden i ögonen även efter att avtalet är påskrivet. Det är affärer som är bra för båda parter. Vi försöker också vara pionjärer inom energibesparing genom att arbeta proaktivt för våra kunder och aktivt hjälpa till att reducera energikonsumtionen. Det gynnar kunden som får lägre energikostnader och KEAB eftersom vi kan kapa den dyraste energiproduktionen, som sker med olja.

2005 gör KEAB sitt bästa ekonomiska resultat någonsin. Det är glädjande och samtidigt mycket viktigt för framtiden, menar Tom Istgren.

Framgångsrikt företagande handlar om att ha en lång-

siktig utveckling som ger överlevnadsförmåga på både kort och lång sikt med ett varierat produktutbud. Miljökraven skärps hela tiden och då måste vi ha utrymme för investeringar i våra produktionsanläggningar. Under 2005 har vi också sett exempel på hur en enstaka händelse kan få långtgående följder för den framtida ekonomin. Orkanen Gudrun gav branschen skärpta krav på elnätverksamheten som kommer att vara betungande i fråga om framtida investeringar.

Som många andra elnätföretag fick också KEAB känna på orkanen Gudrun. Tack vare ett långsiktigt förebyggande arbete blev skadorna begränsade och bara ett fåtal drabbades av kortare strömavbrott.

1996 förvärvade KEAB ett antal elnätföreningar på landsbygden i varierande skick. Vi har varje år satsat 10–15 miljoner kronor på

upprustning av landsbygdsnätet och vi kommer att fortsätta med detta några år till. Med de nya lagkraven efter Gudrun kommer vi tyvärr att behöva fasa ut betydande anläggningstillgångar i förtid vilket är kapitalförstörelse, menar Tom Istgren.

Därför ska vi försöka hävda en annan linje och pröva vad det får för konsekvenser. Vi kommer att följa lagstiftarens funktionskrav men pröva alternativa tekniska lösningar. 90-talet var en trend mot ökad avreglering på många håll. Nu tenderar utvecklingen snarare att gå mot ökad kontroll och reglering eftersom energimarknaden inte utvecklats i den avsedda riktningen.

Med en kraftfull organisation styr Tom Istgren, vd för Katrineholm Energi AB, företaget mot nya mål. På fritiden styr han sin motorcykel R1 1000 med säker hand.

Foto: Hejdlösa Bilder

NOTISER

FJÄRRVÄRME SLÅR ALLT FRÅN OLJA TILL VÄRMEPUMP

Fjärrvärmen har fortsatt att utvecklas positivt under året och är nu KEABs ekonomiskt mest omfattande delverksamhet. Försäljningsarbetet har intensifierats och resulterat i många nya kunder. God draghjälp har man fått av de stigande oljepriserna. Expansionen har skett dels genom utbyggnad av nya områden, dels genom förtätning, det vill säga anslutning av nya kunder i befintliga fjärrvärmeområden. Fjärrvärmen har varit framgångsrik och bland annat konkurrerat ut värmepumpsinstallationer på strikt ekonomiska grunder. För att skapa mervärde till produkterna har kunderna exempelvis erbjudits förlängda garantitider.

BREDBAND PÅ DET ENKLA SÄTTET GAV RESULTAT

Bredbandsverksamheten visar en 40-procentig ökning under 2005. Även resultatmässigt har det gångna året varit positivt. En bidragande orsak är satsningen på att sälja datakommunikation som ett helhetsåtagande, på samma sätt som för fjärrvärme. Tidigare fick kunden själv skaffa modem och ordna installationen, vilket resulterade i hög fel frekvens och stark press på kundservicefunktionen. Idag kommer istället en tekniker och ordnar allt – installerar, kopplar upp och ansluter till de operatörer man vill ha. Något som mottagits positivt av kunderna.

Stadsnätet i Katrineholm täcker nu hela 92 procent av hushållen, vilket i omfattning bara en handfull orter i landet kan konkurrera med. Distributionen sker med en kombination av optofiber, radiolänk och ADSL över telenätets koppartrådar.

En ren reklamkanal

På strategiskt placerade platser i Linköping och Katrineholm finns goda möjligheter för företag och organisationer att synas.

Under 2005 har KEAB etablerat en ny delverksamhet genom produkten Komet. Det bygger på försäljning av reklam- och informationsplats i form av stora plasma-skärmar på strategiskt utvalda och välbesökta platser. Idén kommer ursprungligen från Tekniska Verken som drivit motsvarande verksamhet i Linköping. KEAB har nu kommersialiserat produkten på en regional marknad

och tagit helhetsansvar för samtliga bildskärmar: nio i Linköping, tre i Norrköping och tre i Katrineholm och fler ska det bli. Sedan introduktionen i våras har försäljningen av visningstid på skärmarna tagit bra fart.

Vi ser mycket positivt på att nya möjligheter yppar sig. Tanken från början var att visa rörliga bilder med väldigt aktuella budskap som är svårt att kommunicera

i dagspress. Nu säljer vi mer paket som kombinerar snabba varierande budskap med mer permanenta. Kunden kan antingen leverera färdigt material för publicering eller få hjälp med utformningen, berättar Tom Istgren.

HELLRE INNOVATION ÄN IMITATION

KEAB framstår precis som hela Tekniska Verken som ett ovanligt klurigt och innova-

tivt företag. Tom tvekar inte över vad som är förklaringen:

En av våra styrkor är att vi opererar under stor frihet, vilket frigör människors idéer, men också ställer krav på gott omdöme. Vi har också en affärsidé som ger utrymme för utstickare som Komet. Det är sådant som skapar krydda i tillvaron.

VIDARE PERSPEKTIV FÖR AVFALLSHANTERINGEN

KEAB köpte avfallsbolaget KMÅ av kommunen i december 2001. Från att ha verkat helt lokalt med budgeterat 0-resultat har verksamheten marknadsanpassats med ett regionalt fokus. I Katrineholm ökar marknadsandelarna stadigt och bolaget tar nu även regionala affärer. Vissa delar av verksamheten som tidigare varit utlagda på entreprenad har tagits in igen, vilket har skapat flexibilitet och utrymme att göra fler affärer. Utvecklingspotentialen är fortsatt mycket god.

MEDARBETARE

PROJEKTLEDARE MED KHNORR OCH WINGE

I spåren av Scania och Ericssons nedläggningar i Katrineholm väcktes idén att skapa samverkande kluster av företag, med syfte att återskapa tillväxt. Ett sådant kluster har bildats inom projektet Khnorr och Winge, där kycklinguppfödare, kycklingslakterier och KEAB ingår. En förstudie levererades under sommaren som visar att man med grödor och rester från uppfödning och slakteri kan producera biogas för försäljning.

Här har Anna Axelsson gjort ett fantastiskt jobb som projektledare. Hon har lyckats skapa goda kontakter mellan samtliga aktörer och har drivit projektet handfast framåt. Det här är verkligen ett intressant projekt som är bra för regionen och bra för miljön, säger Tom Istgren.

STYRELSE

Foto: Hejdösa Bilder

Bakre raden: Gilbert Ossbahr, Bengt Magnhagen, Lennart Ek, Nils Åke Gustafsson, Lars Eklund, Gert Johansson, Gunnar Wänström och Daniel Jaredson.
Främre raden: Lena Burlin, Per Axman, Gunn Bredstedt, Gunilla Wetterling, Leif Tollén, Stig Holm, Ingvar Jäderlind, Veine Edman och Håkan Arne.

Tekniska Verken – En del av Linköping

MÅL 2005

Kommunen fastställer inför varje mandatperiod långsiktiga avkastnings- och soliditetsmål för Tekniska Verken-koncernen baserade på en marknadsvärdering av koncernen.

Omräknat till avkastning på justerat eget kapital har resultatkravet satts till 12–17 procent. Beslut har också tagits att koncernen skall lämna minst 125 Mkr i koncernbidrag till Linköping Stadshus AB, baserat på 2005 års resultatutfall. Soliditeten skall enligt målen uppgå till 25–30 procent.

Målen för 2005 har uppnåtts. Avkastningen uppgick till 17 procent och soliditeten var 28 procent vid årets slut. Koncernbidraget har betalats.

Resultatutvecklingen i koncernen har under de senaste åren varit god med en kontinuerlig tillväxt sedan 2001. Framför allt har resultatet för 2004 och 2005 inneburit att koncernens interna mål avseende kassaflöden och likviditet uppnåtts. Det innebär att resultatkravet bör ligga i den övre delen av målspannet, enligt ovan, för att tillgodose behovet av likviditet för investeringar, framtidsavsättningar och amorteringar samt kravet på koncernbidrag till ägarbolaget. Med hänsyn till finansierings- och ränteriskerna är bolagets bedömning att soliditeten ej bör understiga 30 procent.

MOTIV FÖR ÄGANDE OCH VERKSAMHETSKRAV

Kommunen har i sina motiv för ägandet av koncernen fastslagit att ägandeformen är det bästa sättet för kommunen att tillgodose sina intressen i de verksamheter koncernen bedriver. Verksamhetskraven för 2005 kvarstår från föregående år. Koncernen ska bli:

- Tillgodose kommuninvånarnas behov av tekniska nyttigheter och tjänster till konkurrenskraftiga villkor och med god kvalitet.
- Medverka till att infrastrukturen för kommunikationstekniktjänster byggs ut och upplåtes på affärs-mässiga grunder.
- Bevaka miljö- och kretsloppsanpassningen av verksamheter och tjänster.
- Medverka till kommunens måluppfyllelse avseende de verksamheter koncernen bedriver.
- Medverka till teknikutveckling och teknikspridning genom ökad upphandling av varor och tjänster.
- Påverka prisbildningen på produkter och tjänster som erbjuds på konkurrensutsatta marknader till nytta för kunderna i Linköping.
- Erbjudna tjänster och produkter där bolagets kompetenser och resurser kan nyttjas på ett lönsamt sätt.

Kommunen har under 2005 inlett ett projekt för att stimulera tillväxtfrågor. Koncernen har sedan länge en roll som motor, tex i frågor som rör utbyggnad av infrastruktur och teknikutveckling på energi- och miljöområdet, genom väl etablerade samarbeten och allianser. Under perioden 2001 till 2005 har 170 nya arbetstillfällen skapats.

Genom att flera parter fokuserar på frågorna kan säkert ytterligare tillväxt och fördelar nås inom ramen för projektet.

Koncernen arbetar ständigt för att effektivisera verksamheterna och sänka kostnaderna för att säkerställa konkurrensförmågan. 2005 har inneburit ett år av konsolidering och utvärdering av vissa verksamheter. Resultatet av detta innebär bl.a. att en organisationsöversyn planeras under 2006. Efter genomförd utvärdering kommer sannolikt delar av koncernens verksamheter, utanför kärnområdena, att avyttras i enlighet med den information som lämnades 2004 och 2005 till kommunstyrelsen.

Koncernen har i frågor som rör beslut eller yttrande från kommunen, enligt ägardirektiven, fört upp de frågor som varit aktuella under året. Koncernen redovisar årsvis vilka uppdrag som utförts, inom ramen för det kommunala uppdraget, och hur dessa genomförts.

DET KOMMUNALA ÄNDAMÅLET

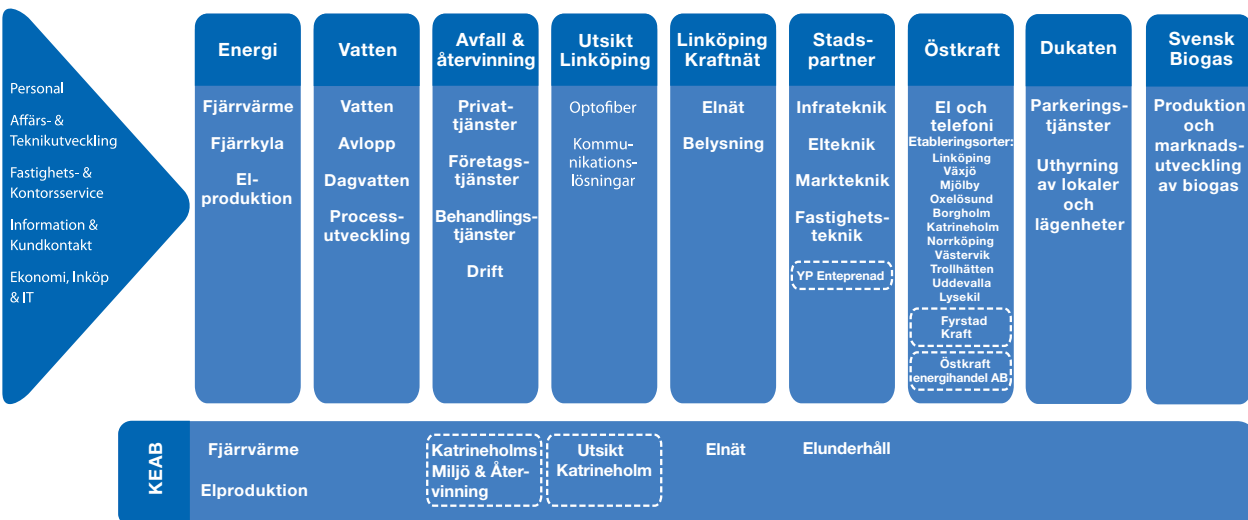
Koncernens verksamhet, ur det kommunala perspektivet, regleras av bolagsordningens ändamålsparagraf och i erhållna ägardirektiv. Sammanfattningsvis ansluter dessa, i stort sett, till redovisade verksamhetskrav enligt ovan.

Koncernens uppfattning är att verksamheten under året, i allt väsentligt, bedrivits enligt ägarens intentioner.

LEDNINGSGRUPP

Foto: Hejdösa Bilder

Personalfunktionen är en central stödfunktion inom Tekniska Verken med ansvar för personalförsörjning och personalutveckling för koncernens 1 200 medarbetare.

Organisation i tillväxt

Ett program för personlig utveckling inriktat mot unga ledare har genomförts. Deltagarna har haft en mentor i organisationen och varvat teoretiska och praktiska uppgifter. Foto: Hejdlösa Bilder

I november 2004 förvärvade Tekniska Verken företaget Enista i Norrköping, som blev en del av Stadspartner den 1 januari 2005. Syftet har varit att samordna verksamheterna och skapa en stark aktör inom teknisk infrastruktur och stadsmiljö. För personalfunktionen har det varit en stor och viktig uppgift under året att inlemma Enista i verksamheten.

Vi har fått ungefär 200 nya medarbetare på en gång i vår organisation, berättar personalchef Carina Schanson. Då handlar det om att få olika företagskulturer att fungera tillsammans och att samordna praktiska rutiner som vi har skött på olika sätt tidigare.

NYA KRAFTER FRÅN LOKALA KÄLLOR

Tekniska Verken är ett alltmer kunskapsintensivt företag med behov av kvalificerade medarbetare. För att väcka intresse för verksamheten och trygga försörjningen av arbetskraft under kommande år arbetar personalfunktionen på flera fronter. Att ta emot studiebesök och

erbjuda praktikplatser till högstadieelever, gymnasister och högskolestuderande är ett sätt att skapa kontakter.

Tekniska Verken har också engagerat sig i ett samarbete för att starta ett Teknikcollege i Linköping med start hösten 2006. Carina Schanson sitter med i interimstyrelsen för projektet tillsammans med representanter från bland annat Saab, kommunen och Linköpings universitet.

Det här är ett intressant projekt som drivs av näringslivet och kommunen, med syfte att erbjuda en teknikinriktad industriutbildning för både tjejer och killar. Här hoppas vi hitta delar av vår framtida arbetskraft. Vi kommer också att behöva fler medarbetare med högskoleutbildning och vi samarbetar idag med universitetet inom driftteknikerutbildningen.

PROGRAM FÖR UTVECKLING

Under senare tid har Tekniska Verken rekryterat många yngre medarbetare, som ges möjligheter till utveckling i organisationen.

Under 2005 avslutade vi programmet Unga ledare som startade 2004. Det är ett program för personlig utveckling med inriktning på ledarskap. Här har tio av våra medarbetare fått möjlighet att testa om de vill vara chefer. De har haft en mentor i organisationen och har var-

vat teoretiska och praktiska uppgifter. Programmet har slagit väl ut och vi har fått en bra bild av var de potentiella ledarkrafterna finns, berättar Carina Schanson.

Vi har flera projektledare i organisationen som kommit till oss direkt från högskola och universitet. Nu

samarbetar vi med avdelningen Affärs- och teknikutveckling för att ta fram ett program där de ska få tillfälle att vidga sina vyer och utvecklas i yrkesrollen. Det innefattar bland annat bättre inblick i ekonomi och kontrollfunktion, juridik och avtalskrivning.

Att stötta chefer och medarbetare är en stor del av Carina Schansons vardag som personalchef inom Tekniska Verken-koncernen. Inspiration och kraft hämtar hon i naturen tillsammans med familjens hund. Foto: Hejdlösa Bilder

NOTISER

PÅ VÄG MOT HÄLSODIPLOMERING

Det organiserade friskvårdsarbetet som startade under 2004 har fortsatt. Personalman Johan Hedestad arbetar med ett friskvårdsprojekt och ett av flera mål är att bli hälsodiplomerade. Detta innebär en form av certifiering som bygger på att man har en plan för friskvård och företagshälsa inom hela området från friskvård via vård till rehabilitering.

Vi har låga sjuktal vilket vi är stolta över, men genom aktiv friskvård strävar vi efter att bli ännu bättre, säger Carina Schanson.

MEDARBETARE

FÖRBÄTTRING SATT I SYSTEM

Under 2005 har Tekniska Verkens lönesystem och personaladministrativa system uppdaterats.

Här har Marie-Louise Karlsson, Sara Lillskogen och Henrik Nilsson, tillsammans med Bosse Bengtsson från IT-avdelningen, gjort en lovvärd insats som berör hela vår personal. Vi kommer att få enklare rutiner internt, till exempel för att rapportera i lönesystemet och skriva reseräkningar. Våra chefer kommer också att få snabbare information om bland annat övertid och frånvaro. Systemet är testat i pilotgrupper och kommer att införas under 2006, säger Carina Schanson.

Miljöredovisning 2005

AVFALL OCH ÅTERVINNING

Den 1 januari 2005 blev det förbjudet att deponera organiskt avfall. Tekniska Verken kan nu erbjuda miljöriktiga lösningar för omhändertagande av förpackade livsmedel som tidigare till stor del deponerades. Förpackningen energiutnyttjas medan innehållet blir substrat för produktion av biogas. En ny återvinningscentral, Malmen, har byggts i västra delen av Linköping. Totalt finns det nu tre återvinningscentraler i kommunen.

ENERGI

Under 2005 invigdes den nya pannan på Gärstadverket av Hans Majestät Carl XVI Gustaf. I samband med invigningen hade vi öppet hus för allmänheten. Under hösten har intresset för anläggningen varit stort och totalt har vi haft över 3 000 personer på studiebesök.

Den nya pannan är försedd med en modern rökgasrening och uppfyller alla högt ställda miljökrav. Den innebär att vi kan producera ännu mer fjärrvärme och el ur avfall och på så sätt minska koldioxidutsläppen till atmosfären genom att produktionen ersätter olja. Stadsmiljön blir bättre eftersom utsläppen av kväveoxider, sot och partiklar minskar när en mängd små villa-

pannor ersätts med en stor panna med bra rening. I Linköping är över 90 procent av alla hushåll anslutna till fjärrvärmenätet. Under 2005 har ytterligare 450 nya anslutningar tillkommit till fjärrvärmenätet och därmed ersatt motsvarande 1300 m³ olja och 2 000 ton koldioxid till atmosfären.

Foto: Göran Fagerås

VATTEN

Nykvarnsverket har byggts ut med ett biologiskt steg och nya luftningssystem har installerats i alla bassänger. Byggnationerna ger process- och tekniska förutsättningar för ökad kvävereduktion i de biologiska stegen.

Under året har vi medverkat i ett projekt som Landskapet i Östergötland driver gällande spridning av läke-

medelsrester i miljön. Provtagnings- och dricksvatten, avloppsvatten och slam har utförts.

SVENSK BIOGAS

Försäljningen av biogas som fordonsbränsle har ökat med 37 procent under 2005. Det ersätter motsvarande 500 000 m³ diesel/bensin och innebär att koldioxidutsläppen i regionen har minskat med ytterligare ca 1 000 ton.

På dagen 10 år sedan det första spadtaget för biogas-anläggningen i Linköping togs ett nytt spadtag för Sveriges första Gröngas-anläggning på Händelö i Norrköping. Gröngasproduktion är en mycket effektiv och miljövänlig process, där spannmål och vall används som råvaror. Under året har ett dieseldrivet tåg byggts om till ett biogasdrivet tåg. Tåget trafikerar sträckan Linköping–Västervik.

INFÖRANDE AV

VATTENDIREKTIVET

Vattendirektivet från EU har införts i svensk lagstiftning och nu pågår arbetet med att fastställa mål och åtgärdsprogram för södra Östersjöns vattendistrikt som Linköping tillhör. För att kunna påverka utformningen av åtgärdsprogrammen har en intern arbetsgrupp från olika delar av Tekniska Verken bildats.

Våra vattenkraftstationer, avloppsreningsverk, deponi- och energianläggningar berörs alla av de mål och åtgärdsplaner som kommer att fastställas.

KATRINEHOLM ENERGI

Utrustning för dosering av urea för att minska NO_x-utsläppen från fastbränslepannan på kraftvärmeverket har installerats. Nytt mät-system är upphandlat till kraftvärmeverket som kommer att underlätta bevakningen av utsläpp, egenkontrollen och miljörapporteringen till Länsstyrelsen.

PARKERINGS AB DUKATEN

Försök har pågått med omstyrning av belysning i p-huset Druvan och Detektiven i syfte att minska energi-användningen. Förslag på hur insläppet av dagsljus ska kunna utökas har arbetats fram.

STADSPARTNER

Stadspartner utför idag konvertering av fordon till biogasdrift, med en teknik som Stadspartner äger rätten till. Under 2005 har ett tiotal fordon byggts om, bland annat till Linköpings kommun. Just nu är det Skodas 1,6 liters motor som vi kan konvertera, men fler märken och motorer är aktuella under 2006.

KONCERNENS INTERNA MILJÖARBETE

Under året har intranätet med dokumenthantering och avvikelshantering tagits i drift. Alla rutiner och redovisande dokument finns nu lättare tillgängligt för alla medarbetare i koncernen.

Koncernen har bytt externa revisorer från SEMKO-Dekra till SP, Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut. Vid de övertagande revisionerna som har genomförts under året har samtliga bolag fått mycket beröm och samtliga certifikat har förlängts.

Svensk Biogas har fått sitt miljöcertifikat enligt ISO

14001 och Dukaten har blivit kvalitetscertifierade enligt ISO 9001. Nio nya internrevisorer har utbildats under året.

Tekniska Verken-koncernen bedriver flera verksamheter som är klassade som tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Under året har en del miljöavvikelser och händelser rapporterats till våra tillsynsmyndigheter, länsstyrelsen och miljökontoret. Åtgärdsplaner och rapporter skickas in till myndigheterna och avvikelserna tas upp vid regelbundna möten med tillsynsmyndigheterna.

Klimatinvesteringsprogram, KLIMP

Linköpings kommun och Tekniska Verken har fått KLIMP-bidrag från Naturvårdsverket under en treårsperiod för att minska utsläppen av växthusgaser. Under 2005 har fjärrvärmeprojekt som utbyggnad av fjärrvärmenätet i Sturefors och Hjulsbro, pelletseldad närvärme-central i Lunnevad samt fjärrkyleledningar i centrala Linköping genomförts med medel från KLIMP. Svensk Biogas har genomfört åtgärder på distributions-systemet för att öka utnyttjandet av gasen samt ett

flertal projekt på produktionsanläggningen för ökning av gasproduktionen. Linköping Kraftnät har fått medel för att höja spänningen i elnätet och därigenom minska energiförlusterna i nätet. Under 2005 har utbyte av transformatorer gjorts för att klara av den högre spänningen. Spänningshöjningen i elnätet kommer att genomföras 2006. Stadspartner har fått medel för konvertering av fordon till biogasdrift. Under 2005 har ett tiotal fordon byggts om, bland annat till Linköpings kommun.

Foto: Göran Fagerås

Furubarkfilter som fångar lösta tungmetaller i vatten har installerats på fem tandläkarmottagningar i Linköping. Foto: Hejdlösa Bilder

Filter minskar tungmetaller i avloppet

Capere-Dental är en produkt som består av ett filter med furubark som bas med förmåga att fånga upp lösta tungmetaller i vatten. Capere-Dental kompletterar amalgamavskiljaren som huvudsakligen tar hand om amalgam och tungmetaller i fast form. Förutom kvicksilver finns även silver och tenn i avloppsvatten från tandläkarmottagningar. Trots att amalgam inte används som tandfyllnadsmaterial längre, kommer det att finnas kvar länge

på tandläkarmottagningarna då gamla fyllningar tas bort. Genom att installera Capere-Dental kommer tungmetallerna inte vidare ut i avloppsvattnet till våra vattendrag och vårt dricksvatten. I dagsläget finns fem provanläggningar i drift i Linköping med omnejd. Lanseringen av Capere-Dental kommer att fortsätta i Sverige under 2006 tillsammans med Folk-tandvården och andra samarbetspartners.

Övergripande miljömål

- För att hushålla med naturens resurser ska tex andelen förnyelsebara och återvunna bränslen och restmaterial öka. 70 procent av alla personbilstransporter ska ske med biogas.
- Miljökrav ska ställas vid upphandling från och med 2005-01-01.
- Antalet kemiska produkter ska minska med 15 procent. Riskbedömning av kemiska produkter, som har farosymbol, ska påbörjas 2005.
- Miljöpåverkan från egna utsläpp ska minska.
- Kunskapen om miljöfördelarna med Tekniska Verkens produkter och tjänster samt den egna miljöpåverkan ska öka både internt och externt.
- Tekniska Verkens verksamhetssystem ska vara överskådligt och effektivt. Ett datorbaserat verksamhetssystem ska vara i drift 2005-06-30.

De övergripande målen bryts ned och följs upp inom respektive affärsområde och bolag. Här nedan följer exempel på årets mål från våra affärsområden och bolag.

Målet att kvävereduktionen vid Nykvarnsverket skulle överstiga 50 procent klarades. Foto: Hejdlösa Bilder

Miljömål	Resultat
■ Avfall och Återvinning En försöksverksamhet med fastighetsnära insamling av hushållens farliga avfall ska genomföras på T1-området.	Målet klarades. Försöket har genomförts.
En blandningsstation för avfall som kräver blandning innan förbränning ska byggas. Tidigare deponerades största delen av dessa avfallsslag.	Målet klarades. Blandningsstationen är byggd och i drift.
■ Energi Minst 350 småhus ska anslutas till fjärrvärmenätet 2005.	Målet klarades. 413 småhus har anslutits till fjärrvärmenätet.
Kraftvärmeverket I Kraftvärmeverkets fastbränslepannor ska bränslemixen utgöras av mer än 43 procent ersättningsbränslen för panna 1 och 25 procent för panna 3. Ersättningsbränslen ersätter jungfruliga bränslen som kol och rent trä, och består av tex gummispill och returträ.	Målet klarades. Andelen ersättningsbränslen var 55 procent i panna 1 och 26 procent i panna 3.
Gärstadverket Under 2005 ska Gärstadverket klara garantivärden gällande kväveoxider och ammoniumutsläpp.	Målet klarades.
Kväveoxidutsläppet från Gärstadverket ska inte överstiga 150 g/MWh.	Målet klarades inte på grund av driftproblem i december 2005. Utsläpp av kväveoxider, NO _x , g/MWh

Miljömål	Resultat
Vattenkraft Hälften av Tekniska Verkens dammar ska vara klassificerade under 2005. Risk- och konsekvensklassning ska genomföras.	Målet klarades. 70 procent av dammarna klara.
■ Vatten Kadmiumhalten i avvattnat rötslam ska minska jämfört med 2004.	Målet klarades.
Reservkraftverk till pumpstation införskaffas.	Målet klarades. Reservkraftverk är installerat i Spångerums pumpstation.
Kvävereduktionen vid Nykvarnsverket ska överstiga 50 procent.	Målet klarades. Reningseffekt totalkväve, %
■ Fastighet Driftsäkerheten ska öka.	Fastighet Paragrafen har lagts in i ett underhållsprogram. Detta bidrar till en bättre övervakning av miljörelaterade funktioner, tex oljeavskiljare, fläktsystem, köldsystem.
■ Information Kunskapen om miljöfördelarna med Tekniska Verkens produkter och tjänster samt den egna miljöpåverkan ska öka både internt och externt.	Arbete pågår och fortsätter 2006. Ny webbplats har tagits i drift under året. Skolprojekt om avfall för mellanstadiet har startats.
■ Finans Miljökrav ska ställas vid upphandling från och med 2005-01-01.	Arbete pågår och fortsätter under 2006. Många upphandlingar med miljökrav görs.

Bredband. Snabbt, säkert och alltid.

Utsikt erbjuder bredband via stadsnätet, ett öppet nät för både privatpersoner och företag. Läs mer på www.tekniskaverken.se

Miljömål	Resultat
<p>■ Biogas Försäljning av biogas på publika tankstationer, mackar ska öka med 50 procent.</p>	<p>Försäljningen har ökat med 37 procent, målet klarades inte.</p> <p>Försäljning, Nm³</p>
<p>Den allmänna kunskapen om biogas i samhället ska öka.</p>	<p>Kunskapen har ökat vilket syns bland annat i kartläggningar i Linköping. Arbete pågår med olika informationsprojekt riktat mot allmänhet och företag.</p>
<p>■ Dukaten Utsläppen till luft ska minska.</p>	<p>Under året har ca 75 procent av egna transporter skett med biogas vilket gör att vi klarade målet på 70 procent.</p>
<p>■ Katrineholm Energi Vi arbetar målmedvetet och förebyggande för att minska utsläpp till luft och vatten.</p>	<p>Åtgärder under året: egenkontroll vid Vika deponi vad gäller lakvattnet, rullande kontroll av transformatorer med avseende på PCB-innehåll, biogasdrivna sopbilar används maximalt två skift om dagen.</p>
<p>Vi arbetar kontinuerligt för att hushålla med naturresurser.</p>	<p>Åtgärder under året: Projekt Fokus – fjärravlästa elmätare har installerats på landsbygden vilket ger färre persontransporter. Genomförda ecodrivingutbildningar, minskad elförbrukning på produktionsanläggningarna.</p>
<p>■ Stadspartner Antalet kemiska produkter ska minska.</p>	<p>Inventeringarna från föregående år har inte varit korrekta, men det totala antalet produkter har minskat med 20 procent.</p>

Årets ide lämnades in av Sven-Erik Säberg på Stadspartner. En genialisk säckhållare som är dimensionerad så att en full skopa blir en full säck. Med hjälp av höj- och sänkbara ben kan den anpassas efter behov. Foto: Hejdlösa Bilder

Goda idéer lönar sig

Tusentals tjänster som omger dig i din vardag.

Många av våra tjänster är sådana som finns utan att du tänker på dem. Vill du veta mer? Gå in på www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft

Tekniska Verken är ett innovativt företag med engagerade och idérika medarbetare. Under 2005 belönades 76 goda idéer med totalt 427 616 kronor. Vissa handlar om att effektivisera arbetsuppgifter, förbättra konstruktioner och öka kvaliteten i verksamheten. Andra handlar om att minska mil-

jöpåverkan eller förbättra arbetsmiljön. Det finns också idéer om nya tjänster som breddar Tekniska Verkens service. Tillsammans beräknas de idéer som genomförs ge en vinst på ca 800 000 kronor per år. I det gångna årets idéflöde finns särskilt många bidrag som handlar om att under-

lätta arbetet ute på fältet. Att fylla säckar, öppna brunnar, leta läckor och rensa rörledningar är dagliga uppgifter som kommer att bli enklare när idégivarnas förslag har genomförts.

Årets idé, en säckhållare, har kläckts av Sven-Erik Säberg. En genialisk säckhållare som är dimensione-

rad så att en full skopa blir en full säck. I en av årets mest originella idéer har en vanlig ishockey puck fått ett udda användningsområde i en konstruktion för brandpostlåsning – kanske en spinn-off-effekt av LHC:s framgångsrika insatser på isen.

Informationsavdelningen är en av Tekniska Verkens centrala stödfunktioner. Avdelningen ansvarar för koncernens information: webbplats, intranät, kundtidningar till privatpersoner och större företag, årsredovisning, pressinformation, studiebesök och skolkontakter.

Vi finns och syns i kundens vardag

På avloppsreningsverket kan man ibland behöva hålla för näsan.

Foto: Hejdlösa Bilder

varit att göra innehållet tillgängligt för så många som möjligt. Genom att utforma materialet på ett visst sätt kan även funktionshindrade besökare som använder tekniska hjälpmedel navigera enklare.

AKTUELLT I TEKNISKA VERKLIGHETEN OCH DIN VARDAG

Tekniska Verkligheten är både en personaltidning och en kundtidning som når 1500 större företagskunder. Den utkommer med fem nummer per år och beskriver aktuella verksamheter och har under 2005 haft så skiftande områden som ledarskap, föräldraskap, design och ekonomi.

Din Vardag är en kundtidning i mindre format som distribueras med fakturan och innehåller information om produkter och tjänster med fokus på nytta för kunden. Upplagan är ca 50 000 exemplar per månad.

STUDIEBESÖK LOCKAR

Studiebesök på Tekniska Verken är mycket populära och dessutom kostnadsfria för besökare inom Linköpings kommun. Varje år kommer mellan fem och sex tusen besökare från skolor, företag och föreningar och de flesta vill se Tekniska Verkens spännande produktionsanläggningar. Under 2005 har det nya Gärstadsverket rönt särskilt stort intresse.

Det är klart att de som nyttjar våra tjänster också ska ha möjlighet att se hur vi arbetar. Studiebesöken är mycket viktiga och stämmer väl med vår öppna attityd, säger Helena Sederström.

SKOLPROJEKT FÖR ALLA STADIER

Det försvunna halsbandet Det försvunna halsbandet är Tekniska Verkens skolprojekt

projekt för årskurs 3 som handlar om avloppsrening. Det har genomförts sedan 1998 och når ca 80 procent av eleverna. Över 1000 elever kommer till avloppsreningsverket varje år.

Under hösten 2005 har ytterligare ett skolprojekt lanserats för årskurs 5, som handlar om hur vi ska ta hand om och sortera avfall. Försöket har fallit väl ut och projektet kommer nu att erbjudas i större skala.

Under 2006 lanseras ett tredje projekt om energianvändning i Linköping som vänder sig till högstadiet i samband med att man studerar energiförsörjning i Sverige.

Att möta våra nuvarande och blivande kunder öga mot öga vid studiebesök och skolkontakter är oerhört viktigt. Här kan man verkligen få svar på alla sina frågor och det blir alltid roliga dialoger och intressanta debatter, säger Helena Sederström.

Foto: Hejdlösa Bilder

Att sprida budskap och förklara Tekniska Verken-koncernens verksamhet är delar av informationschef Helena Sederströms vardag. På fritiden sprider hon budskap genom sång och musik i Akademiska Kören.

En viktig ingrediens i Tekniska Verkens informationspolicy är tydlighet, berättar informationschef Helena Sederström.

De ledord som vi alltid försöker ha för ögonen är att vara öppna, snabba, korrekta och planerade. Vi arbetar med många informationskanaler där vissa insatser riktar sig till alla våra kunder medan andra vänder sig till mer avgränsade kundgrupper.

NY WEBBPLATS FÖR ALLA

I december 2005 lanserades en helt ny webbplats för Tekniska Verken, baserad på ny och modernare teknik för att bland annat erbjuda besökarna bättre interaktivitet. En annan målsättning har

Kundinformation sprids genom många kanaler: www.tekniskaverken.se, årsredovisningen, företags-tidningen Tekniska Verkligheten och foldern Din Vardag, som följer med fakturan.

Ny faktura – färre samtal

I mars 2005 infördes en ny faktura för Tekniska Verken-koncernens tjänster inom fjärrvärme, vatten och avlopp, avfall, elnät och elhandel samt kommunikation.

Utvecklingsarbetet startade med ett examensarbete där kunder fick besvara frågor om fakturans innehåll och utformning. Ett 30-tal kunder djupintervjuades och allas åsikter låg till grund för det fortsatta arbetet.

Under hösten 2004 deltog Tekniska Verken också i ett gemensamt utvecklingsarbete inom Svensk Energi, vår branschorganisation, berättar Ulrika Bergman, kundservicechef. Det resulterade i en gemensam branschstandard där energibolagen tex ska använda samma benämningar.

I mars 2005 var det premiär för den nya fakturan och Tekniska Verken var först i landet med att använda sig av den nya branschgemensamma standarden. Vår faktura har också använts som förebild i arbetet med att lansera den nya standarden inom branschen.

Tyvär hade vi vid premiärskicket problem med utskrifterna och fakturorna nådde kunderna några dagar senare än vanligt, berättar Ulrika Bergman. Efter det har det rullat på och våra samtal har minskat med 10 procent.

TEKNISKA VERKEN		FAKTURA: 2005-02-01	
Din vardag. Vår drivkraft		Kundnr: 000002	
Box 9400, 881 14 Linköping		Fakturanr: 3000000000002	
Information Energiutrust för 2005 häls. Läs mer på specifikationer.		SVEN SVENSSON EXEMPELVÄGEN 2 123 45 STADEN	
Kundservice-kataloger CP-17 Tel 013-20 81 80 Fax 013-20 81 05 www.tekniskaverken.se		Det tillfönda senast: 1 Mar 2005 Summa att betala: 985,00 kr	Belopp
Avser perioden 1 nov 2004 till 31 jan 2005 Specifikation i se sidan 7		Elström Riksnät Överspänning	220,34 kr 864,26 kr 0,38 kr
Övertill belopp, se specifikation: -100 kr Att betala: 985,00 kr		Summa till värme: 865,37 kr Innehållsavgift: 21 6,63 kr Summa till vatten: 1068,00 kr	
INBETALNING / GIRERING C 490 19 04 5		C	
Kundnr: 000002 Det tillfönda: 2005-02-01 OCR/Fakturanr: 3000000000002		Tekniska Verken i Linköping AB SVEN SVENSSON EXEMPELVÄGEN 2 123 45 STADEN	
# 30000000000002 # 985 00 2 > 49019045#14#			

■ VÄLKOMMEN ATT KONTAKTA OSS

Tekniska Verken-koncernen erbjuder ett brett spektrum av tjänster inom infrastruktur och kommunikation. Här finner du kontaktpersoner inom våra olika områden. E-postadressen är fornamn.efternamn@tekniskaverken.se om inget annat anges.

Växel: 013-20 80 00. Vår kundservice svarar även på dina frågor om Tekniska Verkens tjänster. Kundservice 013-20 81 80.

KLIMAT OCH KOMFORT

Fjärrvärme: Bengt Carlsson, 013-20 82 91
Fjärrkyla: Lars-Ove Gustavsson, 013-20 80 71

AVFALL OCH ÅTERVINNING

Industriavfall/Containeruthyrning: 013-20 80 94
Biologiskt avfall: Peder Barrling, 013-20 83 73
Farligt avfall: Mats Henriksson, 013-20 90 40
Behandlingstjänster, förbränning, deponering, sortering: Åke Eriksson, 013-20 83 63
Fastighetsnära återvinning för flerbostadshus: Mikael Ekdahl, 013-20 91 33
Capere: Ulf Berggren, 013-20 82 51

VATTEN OCH AVLOPP

VA-anslutningar: Inge Andersson, 013-20 82 64
Nätfrågor: Jörgen Lönnbrink, 013-20 81 57
Industriavloppsvatten: Birgitta Strandberg, 013-20 81 25
Vattenrening och avloppshantering: Malin Enockson, 013-20 83 57

EL

Nätfrågor: Urban Ritzén, 013-20 90 48
Driftfrågor: Driftcentralen, 013-20 80 20
 lkn.dc@tekniskaverken.se
Offentlig belysning, gatubelysningsnät, belysningsarbeten, rådgivning: Johan Nilsson, 013-20 82 77
Östkraft Kontakt: Försäljning – el och telefoni, 0771-16 17 18
Fakturafrågor, Linköping: 013-20 81 80, 013-20 90 50
Företagskunder: Boo Fagerström, 013-20 81 63
 boo.fagerstrom@ostkraft.se

BIOGAS

info@svenskbiogas.se
Biogas till fordon: Jenny Råsten, 013-20 92 36
Behandlingstjänster och biogödsel: Jonas Ahlbert, 013-20 83 65

KOMMUNIKATION

Bredband: Mattias Dahlström, 013-20 92 32
 vxl 013-20 83 00, info@utsikt.se
Försäljning – el och telefoni: 0771-16 17 18
 konsument@ostkraft.se

AFFÄRS- OCH TEKNIKUTVECKLING

Projektledning/Affärsutveckling: Peter Ohlander, 013-20 92 10
Mätteknik: Johan Svanholm, 013-20 80 75

ENTREPRENAD OCH KONSULTARBETEN

Markteknik: Niclas Bergqvist, 013-20 80 65
 niclas.bergqvist@stadspartner.se
Elteknik: Thomas Gunhardson, 013-20 90 63
 thomas.gunhardson@stadspartner.se
Infrateknik: Jimi Andersson, 011-23 35 47
 jimi.andersson@stadspartner.se
Fastighetsteknik: Nils-Olof Olofsson, 013-20 80 00
 nils-olof.olofsson@stadspartner.se

PARKERING

Uthyrning: Anna Nyman, 013-20 82 82
Övervakningsavtal: Matts Skeppstedt, 013-20 80 62
Bestridanden: Maria Nyman, 013-20 90 34

VI VILL HA DINA ÅSIKTER!

Vad tycker du om att få årsredovisningen för Tekniska Verken utdelad i brevlådan? Skulle du vilja få årsredovisningen utdelad även nästa år?

Dessa två frågor och några till kan du besvara på vår webbplats www.tekniskaverken.se och få chansen att vinna priser.

www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft